
NOTAT 2014-3

Økonomien i jordbruket på Vestlandet

Trender og økonomisk utvikling 2003-2012

ANNA
SMEDSDAL

HEIDI
KNUTSEN

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

NILF gjev ut ei rekkje publikasjonar

Kjem ut årleg:

- «Driftsgranskingar i jord- og skogbruk»
- «Handbok for driftsplanlegging»
- «Utsyn over norsk landbruk. Tilstand og utviklingstrekk»
- «Mat og industri. Status og utvikling i norsk matindustri».

Resultat frå forskning og utgreiingar vert gjevne ut i tre seriar:

- «NILF-rapport» – ein serie for publisering av forskingsrapporter og resultat frå større utgreiingar
- «Notat» – ein serie for publisering av arbeidsnotat, delrapportar, føredrag m.m. og sluttrapportar frå mindre prosjekt
- «Discussion paper» – ein serie for publisering av førebelse resultat (berre internettpublisering).

NILF gjev også ut:

- «Merverdiavgiftsnøkkel for landbruket»
- «Kontoplan for landbruksregnskap tilpasset NS 4102»
- Regionale dekningsbidragskalkylar.

NILF er sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket som årleg gjev ut:

- «Totalkalkylen for jordbruket» (Jordbrukets totalregnskap og budsjett)
- «Referansebruksberegninger»
- «Resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken»
- «Volum- og prisindeksar for jordbruket» som ligg på:

<http://www.nilf.no/PolitikkOkonomi/Nn/VolumPrisIndeksar.shtml>

Økonomien i jordbruket på Vestlandet

Trender og økonomisk utvikling 2003–2012

Anna Smedsdal

Heidi Knutsen

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Serie	Notat
Redaktør	Sjur Spildo Prestegard
Tittel	Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling
Forfattarar	Anna Smedsdal, Heidi Knutsen
Prosjekt	Publisering av distriktstall (D223)
Utgjevar	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgjevarstad	Oslo
Utgjevingsår	2014
Tal sider	70
ISBN	978-82-7077-879-9
ISSN	0805-9691
Emneord	Vestlandet, utvikling, økonomi, resultat, distriktstall

---

Litt om NILF

- Forsking og utgreiing om landbrukspolitikk, matvaresektor og -marknad, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innan landbruket; dette omfattar m.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og dei årlege driftsgranskingane i jord- og skogbruk.
- Utviklar hjelpemiddel for driftsplanlegging og rekneskapsføring.
- Er finansiert av Landbruks- og matdepartementet, Noregs forskingsråd og gjennom oppdrag for offentleg og privat sektor.
- Hovudkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

Driftsgranskingane er ei årleg rekneskapsgransking som omfattar om lag 870 bruk over heile landet. Grunnlagsmaterialet for denne granskinga er omfattande, og mange data vert det ikkje plass til i den landsdekkande publikasjonen. Dette notatet inneheld lokale data frå Vestlandet. I tillegg har vi valt å ta med resultat frå samdrifter i mjølkeproduksjonen. På grunn av at materialet for Vestlandet er lite til eigen analyse, presenterer vi resultat på landsbasis.

Notatet er basert på driftsgranskingsdata frå dei tre vestlandsfylka Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. For rekneskapsåret 2012 var det med 169 bruk frå Vestlandet i granskinga.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er eit årleg fellesprosjekt, som krev stor innsats av medarbeidarar ved alle kontora til NILF. Distriktskontoret i Bergen har ansvaret for tala frå Vestlandet.

Anna Smedsdal og Heidi Knutsen har skrive notatet. Torbjørn Haukås har lese gjennom og komme med nyttige kommentarar. Anne Bente Ellevold har ferdigstilt dokumentet for publisering.

Oslo, februar 2014
Inger-Anne Ravlum

Innhold

1	INNLEIING	1
2	DRIFTSRESULTATET I JORDBRUKET PÅ VESTLANDET 2012.....	3
3	TRENDAR OG ØKONOMISK UTVIKLING SISTE TIÅRET	7
3.1	Resultatmål i jordbruket	7
3.2	Skogbruket	11
3.3	Totaløkonomi	12
3.4	Nettoinvesteringar, gjeld og soliditet	13
3.5	Inntektsverknad av jordbruksfrådrag	15
4	TABELLSAMLING 2008–2012	17

Figurar

Figur 2.1	Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timar for Vestlandet og landet i perioden 2003–2012	5
Figur 3.1	Driftsoverskot per bruk for heile landet og Vestlandet	7
Figur 3.2	Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet.....	8
Figur 3.3	Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper på Vestlandet.....	8
Figur 3.4	Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, heile landet og Vestlandet.....	9
Figur 3.5	Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, for driftsformene mjølk/gris, mjølk/storfe kjøt og mjølk/sau.....	9
Figur 3.6	Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, for driftsformene frukt og sau.....	10
Figur 3.7	Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet.....	10
Figur 3.8	Lønsevne per time for ulike driftsformer på Vestlandet.....	11
Figur 3.9	Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet	11
Figur 3.10	Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet.....	12
Figur 3.11	Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien på Vestlandet.....	12
Figur 3.12	Nettoinvesteringar i jordbruket for heile landet og Vestlandet	13
Figur 3.13	Nettoinvesteringar for ulike driftsformer, Vestlandet	13
Figur 3.14	Gjeld i middel per bruk for ulike driftsformer, Vestlandet.....	14
Figur 3.15	Eigenkapitalprosent for ulike driftsformer, Vestlandet	14
Figur 3.16	Skattejusterte jordbruksinntekter målt som skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital samanlikna med jordbruksinntekt før justering	16

Tabellar

Tabell 2.1	Samla oversikt for 2012	5
Tabell 3.1	Jordbruksfrådrag 2012, region	15
Tabell 3.2	Jordbruksfrådrag 2012, arealgrupper, Vestlandet	16
Tabell 3.3	Jordbruksfrådrag 2012, driftsformer, Vestlandet	16

Tabellsamling

Tabell 1	Landsdeltal, Vestlandet	18
Tabell 2	Fylkestat, Hordaland	21
Tabell 3	Fylkestat, Sogn og Fjordane	24
Tabell 4	Fylkestat, Møre og Romsdal	27
Tabell 5	Vestlandet, storleksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer	30
Tabell 6	Vestlandet, storleksgruppe II (50–99 daa), alle driftsformer	33
Tabell 7	Vestlandet, storleksgruppe III (100–199 daa), alle driftsformer	36
Tabell 8	Vestlandet, storleksgruppe IV (200–299 daa), alle driftsformer	39
Tabell 9	Vestlandet, storleksgruppe V (over 300 daa), alle driftsformer	42
Tabell 10	Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon	45
Tabell 11	Vestlandet, driftsformer, sauehald	48
Tabell 12	Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin	51
Tabell 13	Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau	54
Tabell 14	Vestlandet, driftsformer, frukt	57
Tabell 15	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleksgruppe under 15 årskyr	60
Tabell 16	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleksgruppe 15–19,9 årskyr	63
Tabell 17	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleksgruppe frå og med 20 årskyr	66

1 Innleiing

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk har ei lang historie. Noregs Vel starta driftsgranskingar alt i 1911. Granskinga vart overteken av Noregs landbruksøkonomiske institutt (NLI)¹ ved opprettinga i 1947.

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise resultat og utvikling i økonomiske tilhøve på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang. Driftsgranskingane skal vise økonomiske resultat for brukarfamilien og for ulike bruk med omsyn til storleik, driftsform og geografisk plassering. Vidare skal driftsgranskingane gje grunnlag for samanlikning med anna nasjonal og internasjonal statistikk, gje grunnlag for forskning og utgreiing, gje hjelp til rådgjeving og undervisning og innspel til offentleg politikk og forvalting. Granskingane skal også gje grunnlag for dokumentasjon for den samfunnsøkonomiske verdiskapinga i landbruk og tilknytte næringar.

Etter 1950 har det kvart år vore med om lag 1 000 bruk i driftsgranskingane, dei siste åra er tal deltakarbruk redusert. I 2012 var det i alt med 870 bruk i driftsgranskingane, dessutan leverte 36 samdrifter data til undersøkinga. Tal frå samdrifter blir handsama separat, og er ikkje med i driftsgranskingsmaterialet. Ved utval av bruk er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket der storparten av inntekta kjem frå bruket. Nye bruk til driftsgranskingane vert rekrutterte ut frå lister over bruk som er tilfeldig trekte ut frå tilskotsregisteret til Statens landbruksforvaltning. Uttrekte bruk skal ha eit standard dekningsbidrag som minst svarar til 8 ESU, eller 70 000–80 000 kr. Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultat på det enkelte bruket, som er kriterium for utvalet. Deltaking i driftsgranskingane er frivillig, og det er inga grense for kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 70 år. Kvart år vert om lag 10 prosent av deltakarbruka skifta ut.

Av dei 870 bruka i driftsgranskingane i 2011, kom 169 bruk frå Vestlandet, med 60 frå Hordaland, 60 frå Sogn og Fjordane og 49 frå Møre og Romsdal. Dette notatet tar for seg økonomien i landbruket på Vestlandet i 2012, og viser økonomiske utvikling dei siste 10 åra.

Kapittel to inneheld den årlege pressemeldinga for Vestlandet som omhandlar driftsresultatet i jordbruket for året 2012. Kapittel tre viser utviklinga i økonomien i jordbruket, soliditeten og totaløkonomien til brukarfamilien dei siste ti åra. Trendane i denne perioden er presenterte i figurar, og alle bakgrunnsdata er deflaterte etter konsumprisindeksen. Kapittel fire er sjølve tabellsamlinga som inneheld tal frå driftsgranskingane for Vestlandet for dei siste fem åra. Tabellane er delte inn slik at ein kan finne tal for landsdelen, fylka, ulike storleiksgrupper og ulike produksjonar. Utvalet av bruk i driftsgranskingane skal ikkje vere representativt for jordbruket i kvart fylke, men for regionen. Alle dei økonomiske data i kapittel fem (tabellane) er nominelle tal for åra, og dermed ikkje inflasjonsjusterte.

Sist i notatet finn ein forklaringar på dei faguttrykka som er nytta.

---

¹ NILF vart oppretta i 1986 ved at NLI vart slege saman med Sekretariatet for Budsjett-nemnda i jordbruket

2 Driftsresultatet i jordbruket på Vestlandet 2012

Hovudtendens:

- Auke i jordbruksinntekta for vestlandsbonden

Vestlandsbonden oppnådde ei jordbruksinntekt, målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, på kr 244 600 i 2012. Det er ein auke på kr 30 900, 14 prosent, frå året før. I gjennomsnitt for landet gjekk jordbruksinntekta opp med 46 200, til kr 268 800 per årsverk.

Jordbruksinntektene gjekk ned for bruka med sau frå 2011 til 2012. For dei andre driftsformene det vert publisert resultat frå, gjekk jordbruksinntekta opp.

Driftsgranskingane i jordbruket er basert på eit tilfeldig og representativt utval av 870 bruk over heile landet. I alt omfattar granskinga 169 bruk frå Vestlandet; 60 i Hordaland, 60 i Sogn og Fjordane og 49 i Møre og Romsdal. Jordbruksarealet for desse bruka var i middel 237 dekar.

Mjølkeproduksjon har gjennom mange år vore basisen for landbruket på Vestlandet, og det er flest bruk i denne gruppa. For mjølkeprodusentane auka jordbruksinntekta med 20 prosent til kr 261 300 per årsverk frå 2011 til 2012. Produksjonsinntektene auka med 11 prosent, medan kostnadane berre auka med 7 prosent. Arbeidsinnsatsen var uendra frå 2011 til 2012 og var på 1,9 årsverk à 1 845 timar.

Mjølkeproduksjonen auka med 4 prosent på desse bruka, og mjølkeprisen auka med 42 øre per liter. Kjøttproduksjonen var om lag uendra, medan kjøtprisen auka med kr 1,41. På kostnadssida var det dei variable kostnadene som auka mest, særleg var det kraftfòrkostnaden som auka mykje. Produksjonsomfanget på mjølkeproduksjonsbruka var på 21,5 årskyr, dei omsette i gjennomsnitt 142 000 liter mjølk og 4 600 kg storfekjøtt (inkl. kukjøtt). Gjennomsnittleg jordbruksareal var 286 dekar.

Bruka med kombinert **mjølkeproduksjon og sauehald** fekk auka jordbruksinntekta med 11 prosent frå 2011 til 2012, til kr 224 500 per årsverk. Mjølkeproduksjonen auka med nesten 15 prosent, medan kjøttproduksjonen på storfe gjekk ned med 20 prosent på desse bruka. For sauehaldet var det berre små endringar. Gruppa omfatta 20 bruk i 2012. Gjennomsnittleg jordbruksareal var 335 dekar. Bruka hadde 17 årskyr og 82 vinterfòra sauer. Arbeidsinnsatsen var om lag lik som i 2011, 2,3 årsverk.

Bruka med **kombinert mjølkeproduksjon og svinhald** fekk auka jordbruksinntekta med 9 prosent og er framleis den driftsgreina som har høgast jordbruksinntekt av bruka på Vestlandet. I gjennomsnitt for desse bruka var jordbruksinntekta kr 280 500 per årsverk i 2012. Det var nedgang i produksjonsvolum både for produksjon av mjølk, storfekjøtt og svinekjøtt for denne driftsforma på Vestlandet. Prisane på mjølk og svinekjøtt auka, medan prisen på storfekjøtt gjekk noko ned. Reduserte kostnader, både faste og variable, saman med redusert arbeidsinnsats, gav likevel auke i årsverksinntekta. Arbeidsinnsatsen gjekk ned 450 timar og var på 2,0 årsverk. Driftsforma omfatta i 2012 13 bruk med eit produksjonsomfang på 18,1 årskyr, 17,2 purker, 509 salbare smågrisar og 19 800 kg slaktegris.

Jordbruksinntekta til **sauebruka** på Vestlandet gjekk ned frå 2011 til 2012, etter ein monaleg auke frå 2010 til 2011. I 2012 vart jordbruksinntekta kr 132 100 per årsverk for desse bruka, ein nedgang på 10 prosent. Tal vinterfôra sauer gjekk ned frå 139 til 133, medan omsett lammekjøtt var om lag uendra med 2,6 tonn. Prisen på lammekjøtt auka med kr 2,27 per kg. I alt auka produksjonsinntektene med 9 prosent, medan auken i kostnader var på 12 prosent. Arbeidsforbruket auka, med 400 timar, til 1,4 årsverk. Sauehald er framleis den driftsforma som oppnår lågast jordbruksinntekt per årsverk på Vestlandet. I 2012 omfatta driftsforma 24 bruk med eit gjennomsnittleg areal på 208 dekar.

Frukt- og bærprodusentane på Vestlandet fekk auka si jordbruksinntekt med 19 prosent frå 2011 til 2012. Auka inntekter frå viktige produkt som eple, plommer og bringebær, saman med moderat kostnadsvekst, førte til at jordbruksinntekta auka til kr 271 700. Fruktavlingane svingar mykje frå år til år, og jordbruksinntektene svingar meir frå år til år for denne driftsforma enn for driftsformer med husdyrhald. Det var 23 produsentar i denne gruppa.

Nettoinvesteringane på Vestlandet var på kr 52 800 i 2012. Det er noko lågare enn gjennomsnittet for landet som var på kr 98 000. **Samla gjeld** gjekk ned med 3 prosent for vestlandsbonden, og var på 1,67 mill. kr.

Driftsgranskingane viser at driftsoverskotet frå jordbruket utgjorde 45 prosent av **familien sine samla inntekter** i 2012. Det er 4 prosentpoeng meir enn i 2011. Løsinntekt utgjorde 38 prosent og tilleggsnæring med utgangspunkt i bruket sine ressursar utgjorde 5 prosent. Resten av dei samla inntektene er anna næring, pensjonar, sjukeløn og kapitalinntekter.

Maksimalt **jordbruksfrådrag** vart auka frå kr 142 000 til kr 166 400 i 2012. Tek ein omsyn til inntektsverknad av jordbruksfrådraget, vert den skattekorrigerte jordbruksinntekta i 2012 kr 275 800 i gjennomsnitt per årsverk for bruka frå Vestlandet, 15 prosent meir enn i 2011. I alt utgjer inntektsverknaden av jordbruksfrådraget kr 31 200 per årsverk, kr 5 400 meir enn for 2011. Det er ikkje teke omsyn til inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i dei andre resultatmåla som er presenterte frå driftsgranskingane.

Alle dei presenterte resultata er middeltal frå grupper av bruk. Det er stor spreiding i materialet, noko som ikkje kjem fram her. Middeltala for dei 169 bruka gjev likevel ein god peikepinn på korleis den økonomiske utviklinga for jordbruket på Vestlandet har vore.

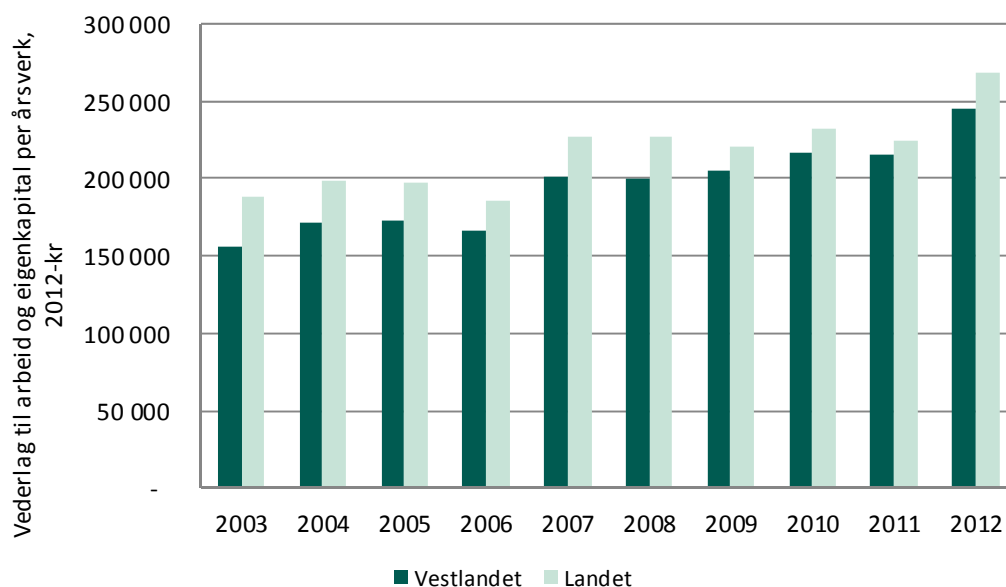
Tabell 2.1 Samla oversikt for 2012

	Tal bruk	Gj. areal dekar	Driftsoverskot per bruk		Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk		Skattekorrigert vederlag per årsverk	
	2012		2011	2012	2011	2012	2011	2012
Vestlandet, alle	169	237	318 500	374 200	213 700	244 600	239 400	275 800
Bruk < 50 dekar	8	34	215 600	262 400	184 400	223 700	201 500	255 000
« 50 - 100 dekar	22	72	219 900	302 800	225 300	269 500	250 600	297 100
« 100-200 dekar	51	156	296 600	333 000	215 100	239 200	243 000	272 900
« 200-300 dekar	39	241	287 100	326 261	190 000	229 800	215 700	264 600
« 300-500 dekar	40	373	389 300	453 100	216 000	241 000	241 800	270 900
> 500 daa	9	662	633 400	734 100	266 300	272 200	289 000	295 100
Mjølkeproduksjon	70	286	360 600	442 500	218 400	261 400	245 000	294 100
Mjølksauehald	17	336	363 800	404 800	203 000	224 600	227 500	253 900
Mjølksvinehald	13	228	536 600	496 700	257 900	280 500	281 300	314 700
Sauehald	24	208	143 400	146 800	147 200	132 100	173 700	163 400
Frukt m/sau	23	63	251 600	343 900	228 800	271 700	251 800	298 400
Mjølks Hordaland	15	257	350 900	442 500	216 300	267 800	244 300	303 800
Mjølks Sogn og Fjordane	20	220	313 800	383 700	212 900	261 800	239 200	295 000
Mjølks Møre og Romsdal	35	337	389 800	476 100	221 100	257 700	247 400	288 800

Alle beløpa i tabellen er oppgjevne i nominelle kroner.

Jordbruksinntekt per årsverk er definert som løn til alt arbeid og til rente på egenkapitalen

Utvikling i jordbruksinntekt 2003-2012

Figur 2.1 Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timar for Vestlandet og landet i perioden 2003–2012

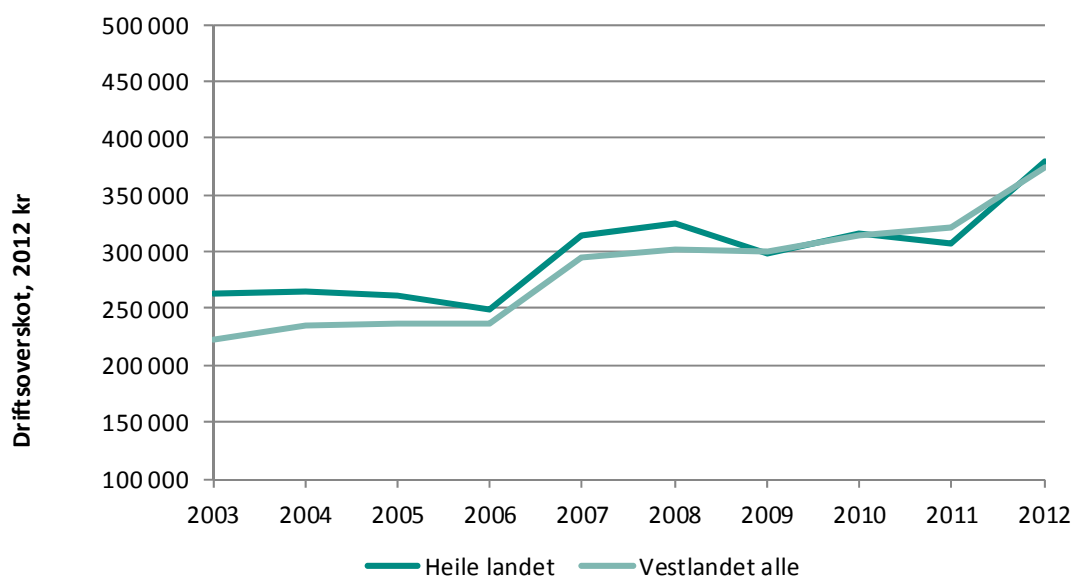
3 Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret

Dette kapitlet viser ein del trendar og utviklingstrekk i jordbruket på Vestlandet frå og med 2003 til og med 2012. Materialet er gruppert etter region, storleik og driftsform. Nokre av gruppene er små, og for dei kan utskifting av bruk og større investeringar på einskildbruk gje utslag på resultata. Bakgrunnsdata for figurane er deflaterte etter konsumprisindeksen, slik at alle resultatmåla er presenterte som 2012-kr. Definisjonar av dei ulike resultatmåla er teke inn heilt sist i notatet.

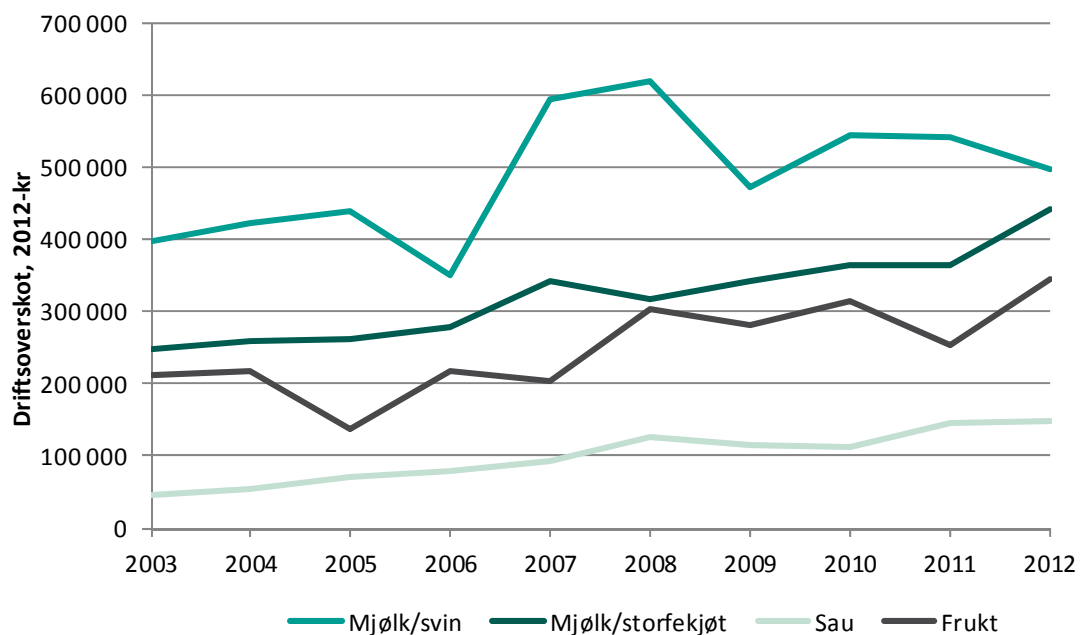
3.1 Resultatmål i jordbruket

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader per bruk. Driftsoverskotet skal dekke løn til familien, og gje vederlag til både eigen og lånt kapital.

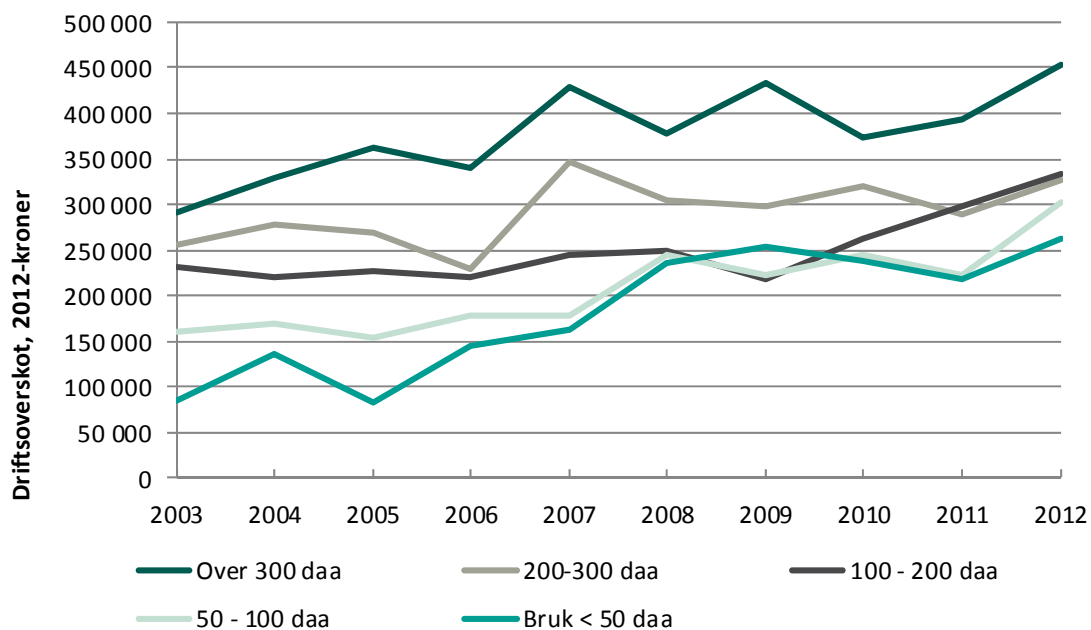
Utviklinga for Vestlandet har i hovudtrekk følgd same trenden som resten av landet i tiårsperioden, men fram til 2009 var nivået noko lågare enn landsgjennomsnittet. I 2009 nådde Vestlandsbruka same nivå som landsgjennomsnittet. I 2011 var driftsoverskot på Vestlandsbruka for første gang over landsgjennomsnittet, medan det i 2012 vart om lag likt.

Figur 3.1 Driftsoverskot per bruk for heile landet og Vestlandet

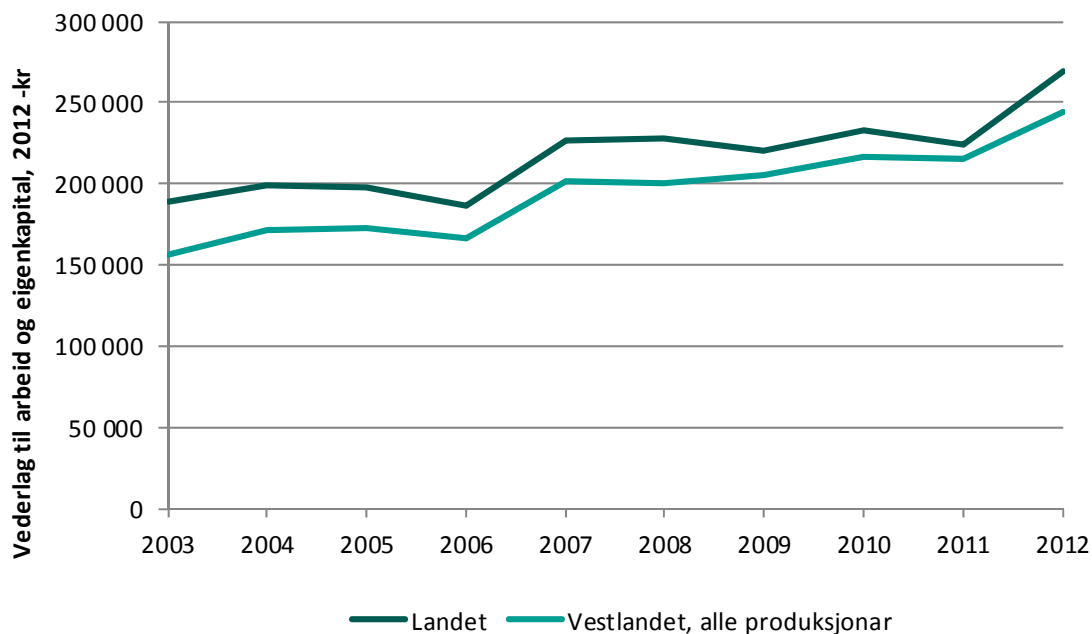
Figur 3.2 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet

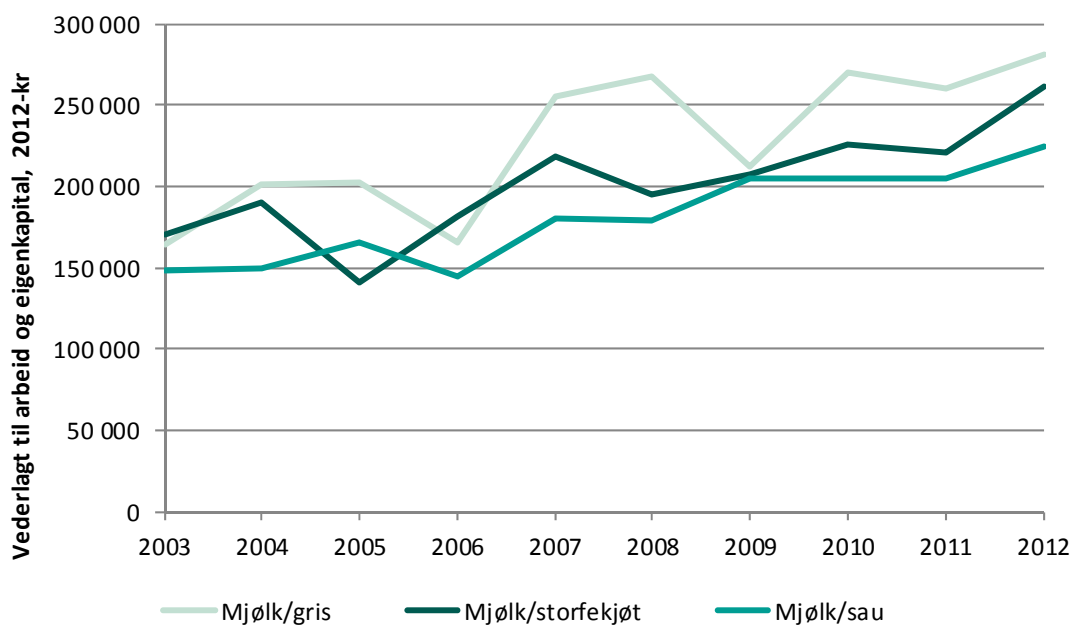
Figur 3.3 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper på Vestlandet

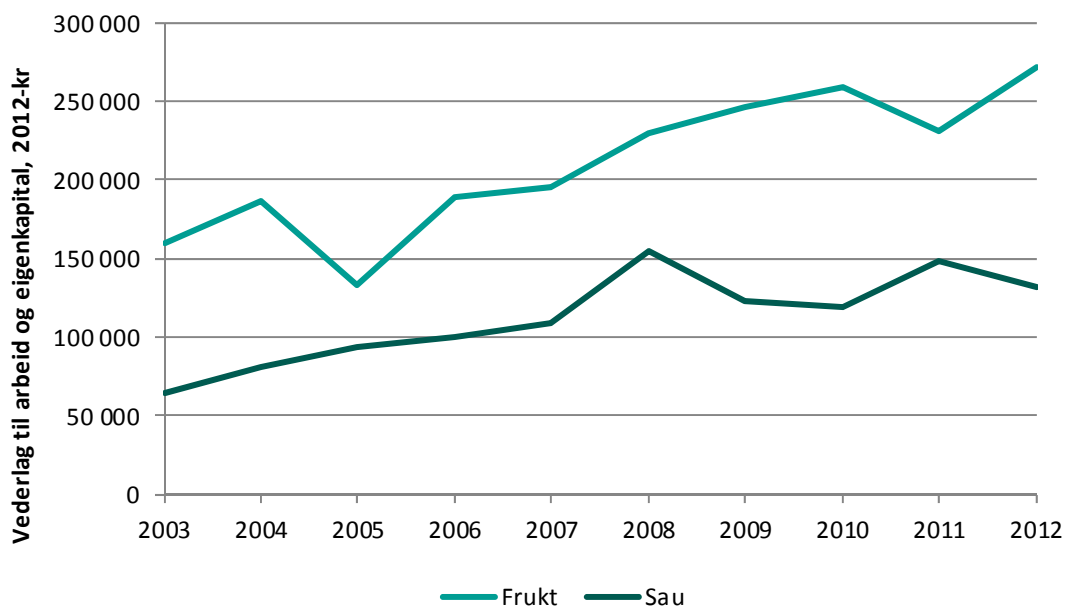
Jordbruksinntekta er her definert som vederlag til alt arbeid og rente på egenkapitalen per årsverk, og viser kor mykje som er att til å dekke alt arbeid på bruket (også leigd hjelp), og til forrenting av egenkapitalen. Gjennomsnittet for Vestlandet følgjer same utvikling som landet elles gjennom heile perioden, men ligg noko lågare enn landsgjennomsnittet.

Figur 3.4 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, heile landet og Vestlandet

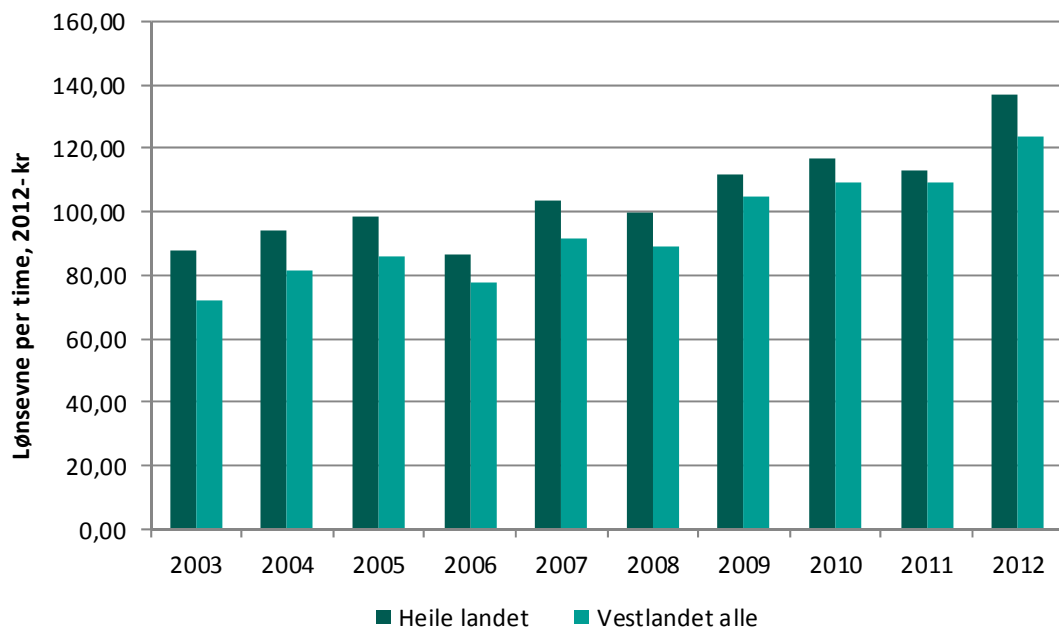

Figur 3.5 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, for driftsformene mjølkg/gris, mjølkg/storfe kjøt og mjølkg/sau

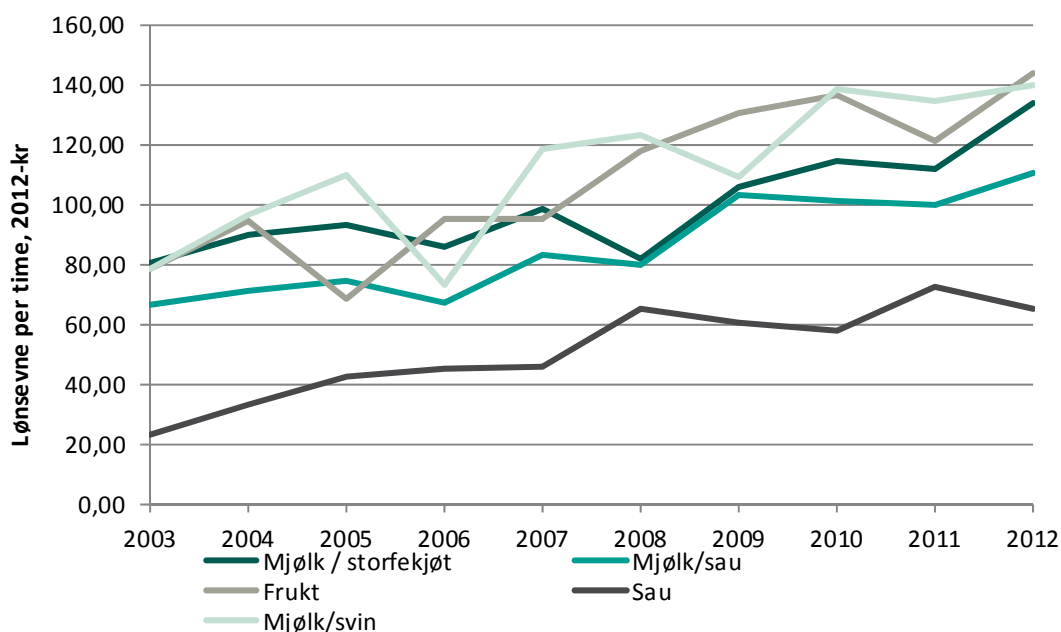

Figur 3.6 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, for driftsformene frukt og sau

Lønsevne per time er arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid delt på alle innsette arbeidstimar. Lønsevna syner kor mykje som er igjen til løn når all innsett kapital har fått godtgjering, og viser kva garden kan betale per innsett arbeidstime. Rentenivået har vore lågt dei siste fire åra, og kalkulasjonsrenta har lege på 3 prosent.

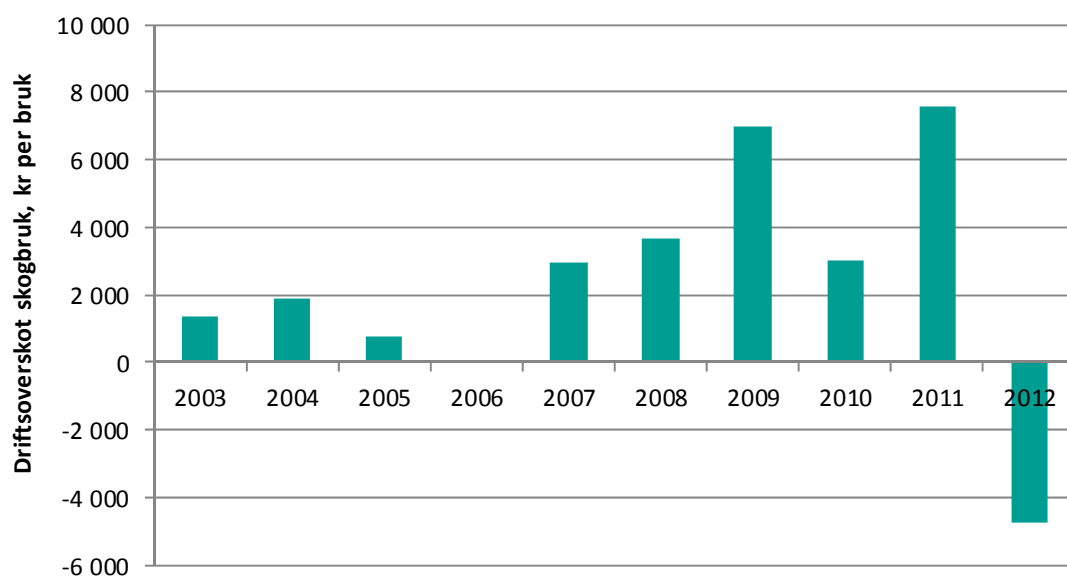
Figur 3.7 Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet

Figur 3.8 Lønsevne per time for ulike driftsformer på Vestlandet

3.2 Skogbruket

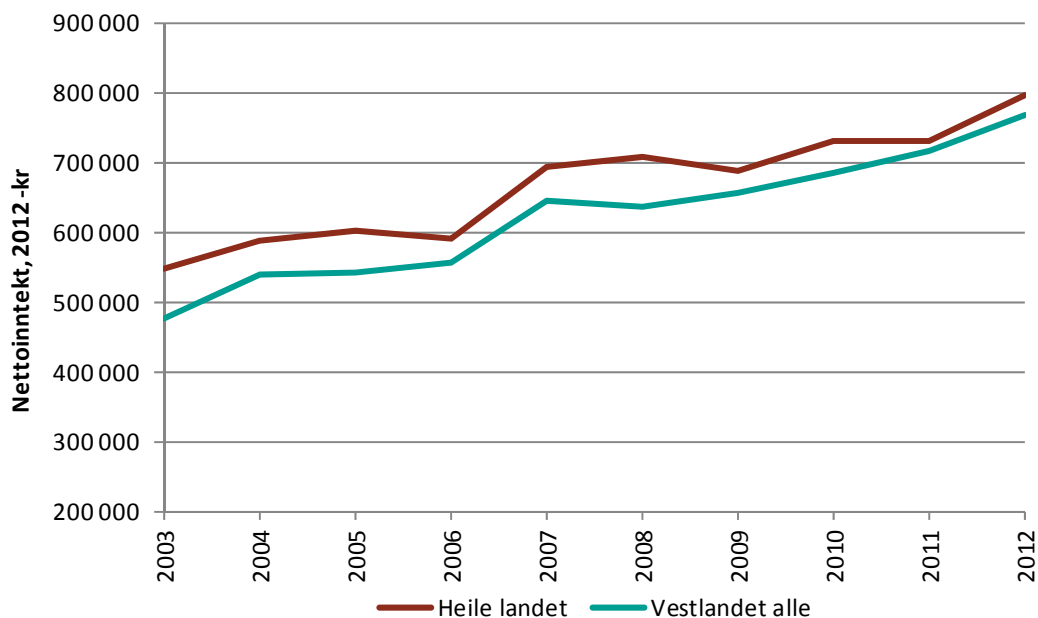
Dei fleste gardsbruka i driftsgranskingane har skogareal knytt til bruket. Mesteparten av bruka driv ikkje aktivt skogbruk, og driftsoverskotet frå skogen utgjør berre ein liten del av totalinntekta. På nokre få bruk betyr derimot inntekter frå skog og utmark mykje, særleg på Nordmøre. Driftsoverskotet for skogen er lågt gjennom heile perioden og i 2012 vart det negativt driftsresultat for skogbruket.

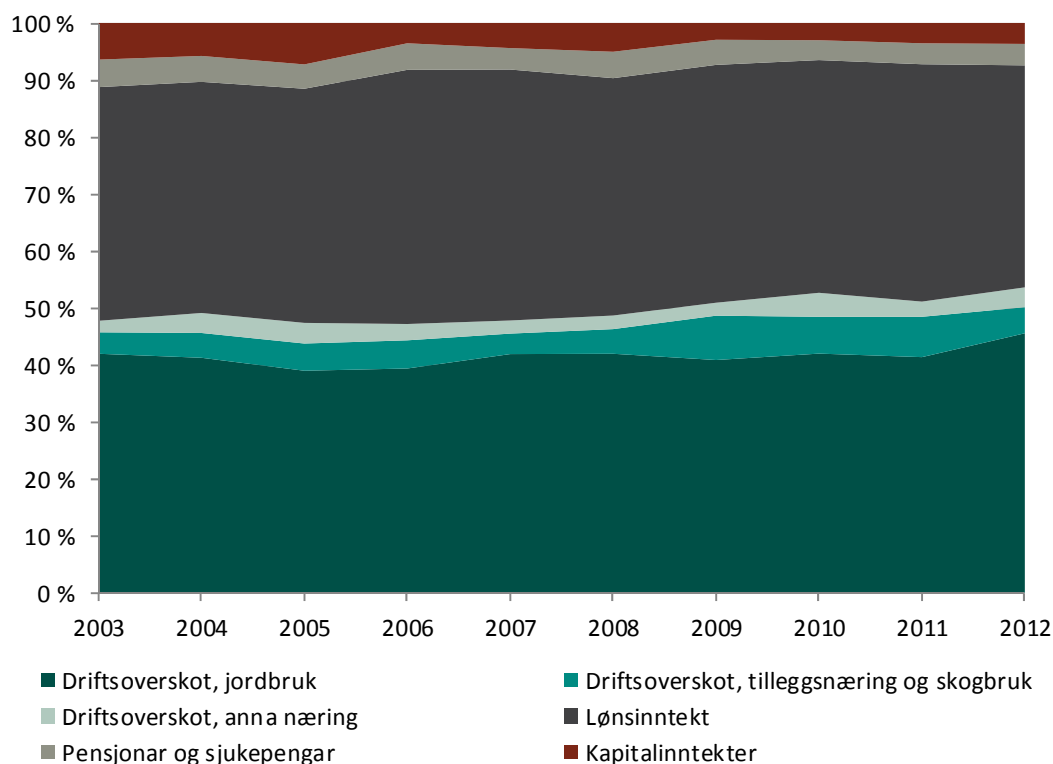
Figur 3.9 Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet

3.3 Totaløkonomi

Nettoinntekt er eit resultatmål for totaløkonomien (hushaldsinntekta) for brukarfamilien. Nettoinntekta er samla driftsoverskot frå alle næringar, løner, pensjonar, renteinntekter, verdi av eige arbeid på nyanlegg med frådrag av betalte renter og kår.

Figur 3.10 Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet

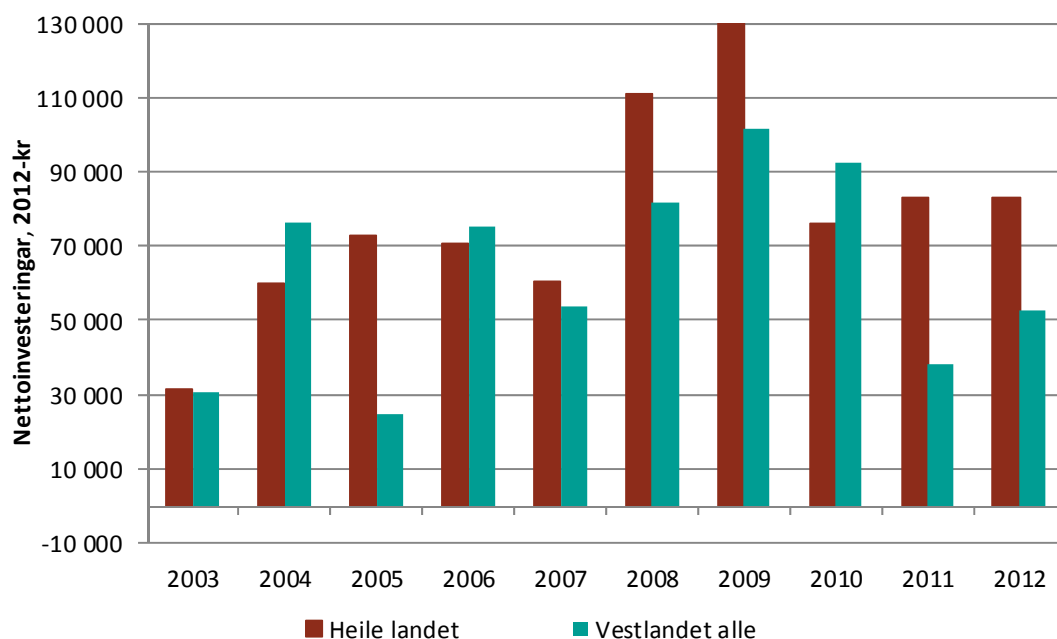

Figur 3.11 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien på Vestlandet

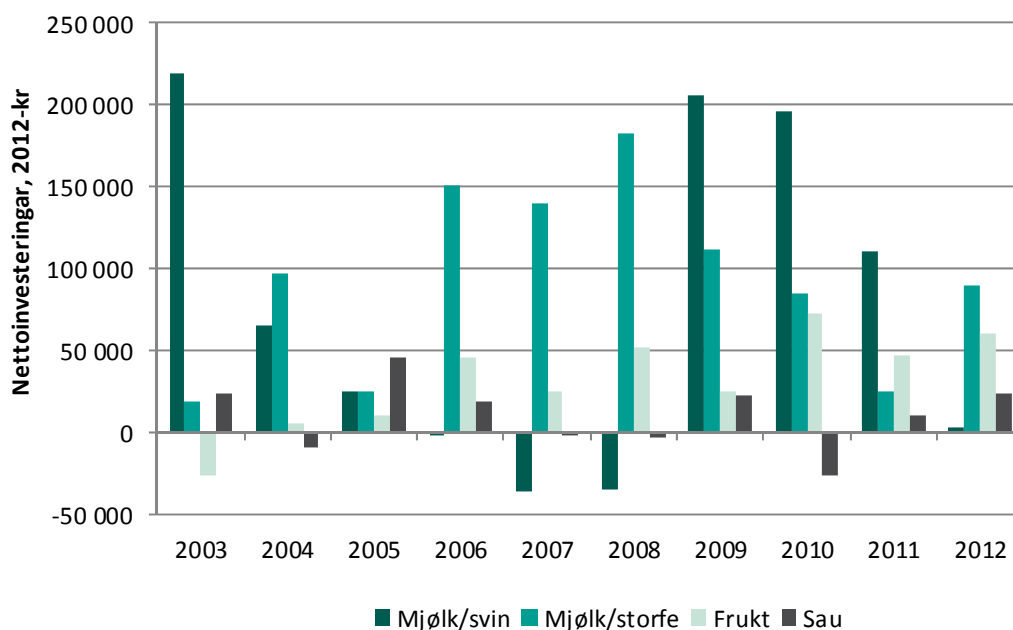
3.4 Nettoinvesteringar, gjeld og soliditet

Nettoinvesteringar er bruttoinvesteringar gjort i løpet av året, minus avskrivningar, investeringsstilskot og verdien av selde egedelar. Positiv nettoinvestering vil seie ei oppbygging av produksjonsapparatet. Sjølv i relativt store grupper vil større investeringar på enkeltbruk gje utslag for gjennomsnittet for gruppa. Ein må derfor vurdere nettoinvestering over tid.

Vestlandet har hatt positiv nettoinvestering gjennom perioden. I 2012 auka nettoinvesteringar frå året før, men i snitt låg nettoinvesteringa per bruk langt under landsgjennomsnittet.

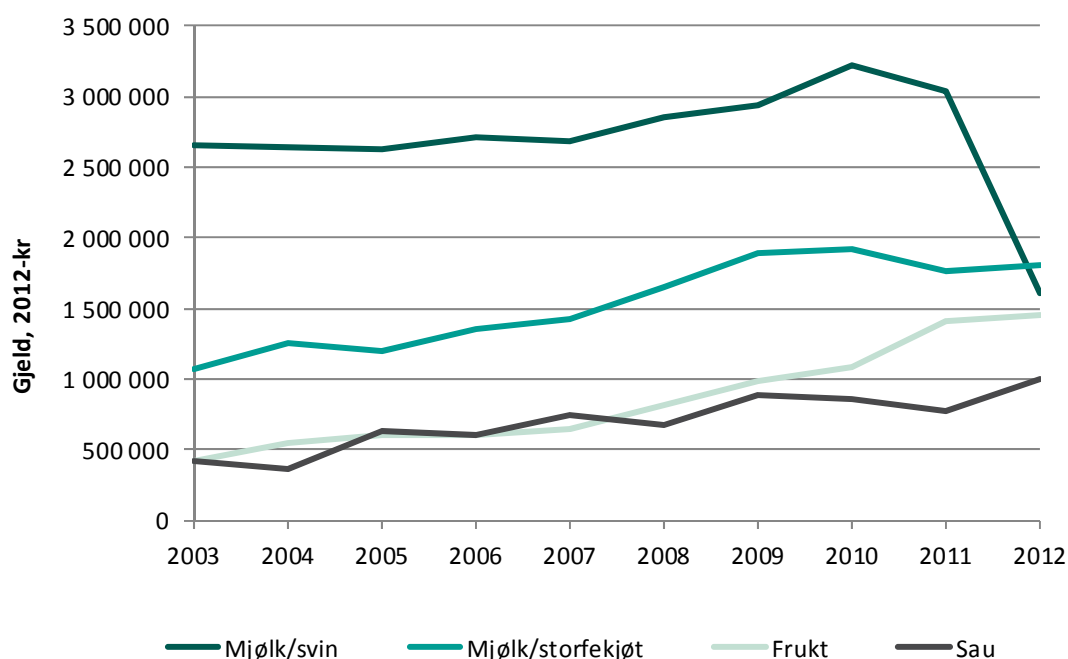

Figur 3.12 Nettoinvesteringar i jordbruket for heile landet og Vestlandet

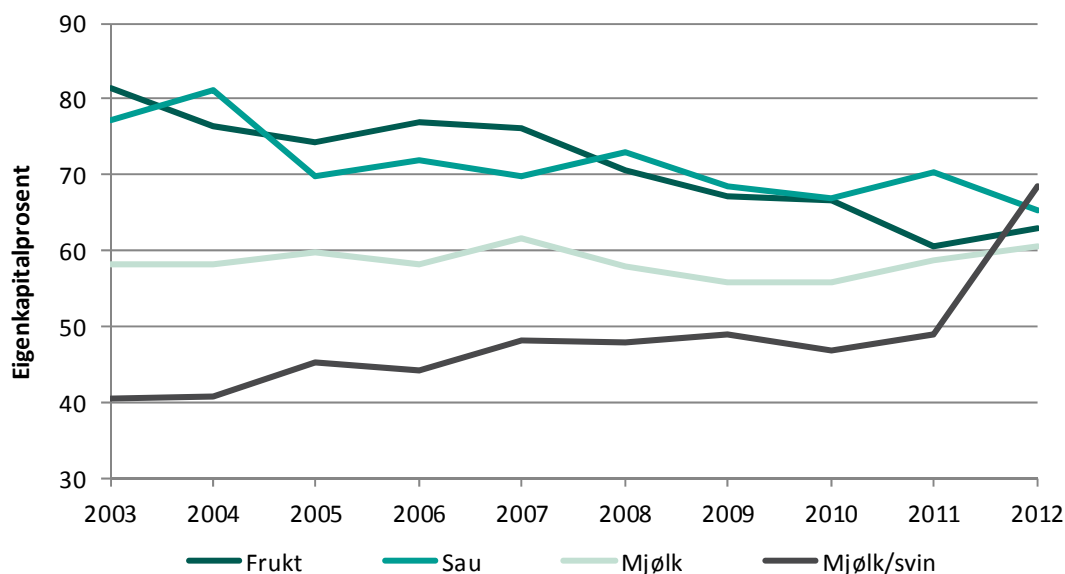
Figur 3.13 Nettoinvesteringar for ulike driftsformer, Vestlandet

Gjeld er her all gjeld til brukarfamilien, også privat gjeld slik som gjeld til bustad, bil og studielån. I 2012 minka samla gjeld på Vestlandet i gjennomsnitt med kr 44 000 per bruk, og var 1,66 mill. kr. Det var særleg i driftsforma mjølk og svin at gjelda gjekk mykje ned. Denne nedgangen skuldast utskifting av bruk i denne gruppa.

Figur 3.14 Gjeld i middel per bruk for ulike driftsformer, Vestlandet

Soliditet er eit uttrykk for evna til å tåle tap. Ein kan bruke ulike nøkkeltal for å vise dette, mellom anna eigenkapitalprosenten. Den viser kor stor del av egedelane som er finansiert med eigenkapital. Det er ei vanleg oppfatning at eigenkapitalprosenten bør vere over 50. Høg eigenkapitalprosent gjev høve til å ta opp lån på gode vilkår. Inntening og rentefoten på lånt kapital har mykje å seie for kor høg eigenkapitalprosenten treng vere. I utrekning av eigenkapitalprosent er alle egedelar til brukarfamilien med.

Figur 3.15 Eigenkapitalprosent for ulike driftsformer, Vestlandet

3.5 Inntektsverknad av jordbruksfrådrag

Jordbruksfrådraget er eit inntektspolitisk verkemiddel for å auke disponibel inntekt etter skatt for bøndene. Dette verkemiddelet er ikkje omfatta av WTO-avtalen. Jordbruksfrådraget vart innført i 2000 og gradvis auka sidan da. I 2007 vart maksimalt frådrag auka frå kr 71 500 til kr 142 000. Frådraget var uendra dei neste fem åra, men for 2012 vart maksimalt frådrag auka til kr 166 400. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget påverkar ikkje resultatmåla i driftsgranskingane, og kjem i tillegg til dei presenterte resultatmåla. Jordbruksfrådraget er etter kvart blitt ein del av inntektspolitikken i jordbruket. Jordbruksfrådraget i alminneleg inntekt vert gjeve til skatteytarar som har inntekt frå jordbruks- og/eller hagebruksverksemd eller driv med honning- og/eller pelsproduksjon som næring, sjølv om verksemda ikkje er knytt til jordbruk.

For 2012 galdt følgjande: Ved næringsinntekt opp til kr 63 500 vart jordbruksfrådraget lik inntekta; ved næringsinntekt frå kr 63 500 og opp til kr 334 300 vart frådraget kr 63 500 pluss 38 prosent av all inntekt over kr 63 500. Maksimalt frådrag ein kan få, er kr 166 400, ved næringsinntekt høgare enn kr 334 300. Frådraget kan delast mellom brukar og eventuell ektefelle. Skattelette vert 28 prosent av jordbruksfrådraget.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget per årsverk, når ein reknar 33 prosent marginalsatt, varierer frå bruk til bruk og frå produksjon til produksjon. Vi kjem fram til inntektsverknad per bruk ved å trekke ut 28 prosent av jordbruksfrådraget og dividere dette på 0,67. Inntektsverknad per bruk vert så dividert på tal årsverk for å komme fram til inntektsverknad per årsverk.

Det vart registrert kor stort jordbruksfrådraget var på alle bruka i driftsgranskingane i 2012 for å sjå på utnyttingsgraden. I gjennomsnitt per deltakarbruk for heile landet var jordbruksfrådraget kr 129 000. For Vestlandet låg frådraget litt over det nivået, kr 137 300. Ein del av deltakarane har ikkje oppnådd maksimalt jordbruksfrådrag på grunn av for låg næringsinntekt.

Jordbruksfrådrag føreset at skatteytar har næringsinntekt å trekke frådraget frå. Ein må også vere klar over at andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget. Ei viss grad av tilpassing gjer at jordbruksfrådraget også kan påverke næringsinntekta. Nokre bønder vel lågare avskrivningar for å få maksimal nytte av jordbruksfrådraget. Det gjeld særleg bruk med næringsinntekt opp mot grensa på kr 63 500 eller grensa for maksimalt frådrag på kr 334 300.

Tabell 3.1 Jordbruksfrådrag 2012, region

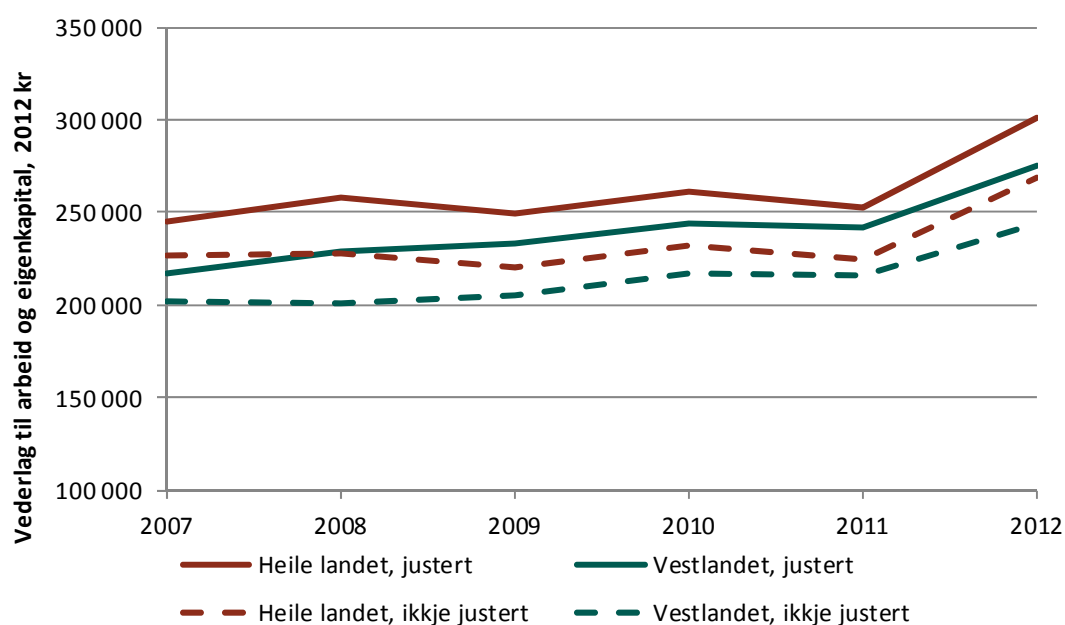
Regionar	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntektsverknad per årsverk
Austlandet, flatbygder	187	75	26	111 000	31 100	34 000
Austlandet, andre b.	127	42	11	113 700	31 800	32 000
Jæren	56	39	2	141 600	39 700	28 200
Agder/Rogaland, andre b.	88	47	4	133 200	37 300	32 100
Vestlandet	169	93	8	137 300	38 400	31 200
Trøndelag flatbygder	67	39	3	133 800	37 500	37 200
Trøndelag, andre bygder	66	43	1	145 000	40 600	34 000
Nord-Noreg	110	71	1	141 900	39 700	34 700
Alle	870	449	56	129 000	36 100	32 800

Tabell 3.2 Jordbruksfrådrag 2012, arealgrupper, Vestlandet

Arealgruppe	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
< 50 daa	8	3	0	111 500	31 200	31 400
050-100 daa	22	7	2	116 000	32 500	27 600
100-200 daa	51	25	4	130 600	36 600	33 800
200-300 daa	39	22	0	147 300	41 200	34 800
300-500 daa	40	28	2	147 100	41 200	29 900
over 500 daa	9	8	0	163 300	45 700	23 000

Tabell 3.3 Jordbruksfrådrag 2012, driftsformer, Vestlandet

Driftsformer	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Mjølkk	70	47	1	150 900	42 200	32 700
Mjølkk-svin	13	12	0	164 600	46 100	34 100
Mjølkk-sau	17	11	0	157 700	44 200	29 300
Sau	24	5	1	107 700	30 200	31 300
Frukt og bær	23	9	2	122 700	34 400	26 800

Figur 3.16 Skattejusterte jordbruksinntekter målt som skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital samanlikna med jordbruksinntekt før justering

4 Tabellsamling 2008–2012

Tabellsamlinga inneheld tabellar med tal frå driftsgranskingane for åra 2008–2012. Det er presentert tabellar for kvart fylke, storleiksgrupper og dei viktigaste driftsformene. Det er følgjande hovudtabellar:

1. Landsdelstal, Vestlandet
2. Fylkestal, Hordaland
3. Fylkestal, Sogn og Fjordane
4. Fylkestal, Møre og Romsdal
5. Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer
6. Vestlandet, storleiksgruppe II (50–99 daa), alle driftsformer
7. Vestlandet, storleiksgruppe III (100–199 daa), alle driftsformer
8. Vestlandet, storleiksgruppe IV (200–299 daa), alle driftsformer
9. Vestlandet, storleiksgruppe V (over 300 daa), alle driftsformer
10. Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
11. Vestlandet, driftsformer, sauehald
12. Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
13. Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
14. Vestlandet, driftsformer, frukt
15. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 15 årskyr
16. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 15–19,9 årskyr
17. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe frå og med 20 årskyr

Tabellane er delt inn i seks delar: a, b, c, d, e og f

Del a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar.

Del b: Nettoinvesteringar

Del c: Produksjonsinntekter per bruk

Del d: Kostnader per bruk

Del e: Resultatrekning

Del f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

Tabell 1a Landsdelstal, Vestlandet
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	164	162	163	170	169
Alder på brukar	47	47	48	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	3,9	2,7	2,9	2,7	2,6
Grovfôr, daa	208,1	209,0	215,4	222,6	227,7
Frukt og bærareal, daa	5,5	5,6	6,0	6,3	6,4
Jordbruksareal, daa	218,0	217,8	224,6	232,3	237,0
- herav leigd areal, daa	86,3	84,2	94,0	87,9	93,5
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	297	266	315	252	258
Grovfôr, FEm pr daa	342	338	317	319	327
Jordbruksareal, FEm pr daa	332	328	308	308	327
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,8	11,2	11,3	12,3	12,3
Kumjolk, liter omsett	67 853	71 263	73 725	79 500	81 338
Mjølkekvote	71 724	74 259	77 498	86 903	94 485
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 008	7 077	7 184	7 132	7 224
Storfekjøt, kg omsett	2 890	2 979	3 072	3 248	3 238
Tal smågriskull	6	6	6	5	4
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 927	2 528	2 348	2 467	2 431
Tal vinterfôra sauer (vfs)	31	38	38	37	36
Kg kjøt pr vfs	26	26	26	24	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,5	4,5	4,4	4,2	4,0
Årsgeiter	2,5	3,3	2,9	3,1	2,9
Geitemjolk, liter omsett	1492	2 082	1834	1701	1724
Mjølkekvote	1516	2 118	2 093	2009	2009
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	709	751	736	666	650
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 013	2 021	1 993	2 053	2 121
Ektefelle	334	307	325	365	355
Barn under 17 år	25	24	16	21	14
Sum familie	2 373	2 351	2 334	2 439	2 491
Leigd arbeid	777	820	826	900	905
Sum timar i jordbruket	3 149	3 172	3 160	3 339	3 396
Sum timar i skogbruket	28	28	34	30	28
Familiens arbeid på nyanlegg	40	51	64	38	36
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,83	1,97	2,01	2,03	1,95
Havre, kr pr kg				4,07	
Kumjolk, kr pr l	3,92	3,99	4,31	4,40	4,78
Kukjøt, kr pr kg	33,27	35,26	34,95	36,93	40,10
Anna storfekjøt, kr pr kg	39,59	41,65	41,51	44,36	46,07
Smågris for sal, kr pr stk.	857	796	816	876	851
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	23,28	23,16	23,55	24,88	25,21
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	39,22	37,10	38,68	40,32	42,77
Ull, kr pr kg	32,09	28,18	26,41	29,33	29,73
Geitemjolk, kr pr l	4,62	4,73	5,27	5,82	5,84
Egg, kr pr kg	10,88	12,49	13,88	14,34	16,06

Tabell 1b. Nettoinvesteringar

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	7 611	10 583	3 253	10 455	9 110
Driftsbygningar	42 024	59 859	49 575	8 549	13 810
Maskinar og reiskap	14 082	18 662	32 928	14 615	21 887
Mjølkekvote (ku og geit)	13 141	7 879	4 764	4 194	7 979
Sum nettoinvesteringar	76 859	96 983	90 520	37 814	52 786

¹⁾ Inkl. nytta halmavling

Tabell 1c Landsdelstal, Vestlandet
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	2 085	1 154	1 557	1 221	911
Frukt og andre planteprodukt	74 103	80 873	75 354	75 470	91 656
Planteprodukt i alt	76 189	82 027	76 911	76 691	92 567
Storfe, mjølk	265 799	284 511	317 489	349 605	388 967
Storfe, livdyr	13 594	16 744	13 772	19 279	21 854
Kuslakt	48 343	48 467	49 844	54 760	63 672
Anna storfeslakt	73 201	77 733	78 133	94 362	95 696
Smågris	23 912	20 444	23 731	24 086	20 540
Slaktegris	66 730	58 594	54 936	61 534	61 454
Avlsgris	9 163	7 020	5 827	5 415	2 024
Sauer, livdyr og slakt	36 871	37 755	42 162	39 080	42 278
Ull	4 279	4 763	4 197	4 399	4 326
Geiter, mjølk	6 884	9 845	9 666	9 899	10 071
Geiter, livdyr og slakt	88	913	660	916	1 003
Andre inntekter, husdyrhald	10 950	10 649	21 973	13 187	1 315
Husdyrprodukt i alt	559 815	577 438	622 391	676 521	737 175
Kulturlandskapstilskot	39 461	37 877	37 969	39 265	40 058
Arealtilskot, grovfôr	30 851	32 758	32 684	36 129	41 499
Arealtilskot, korn	993	771	686	650	668
Produksjonstillegg, husdyr	70 995	81 888	86 451	91 337	101 739
Botnfrådrag	-4 122	-3 154	-3 168	-3 143	-3 120
Drifts-, grunn og distr.tilkot	104 855	112 418	130 113	140 166	156 608
Beitetilskot	14 651	17 644	24 086	28 105	31 217
Regionale miljøtilskot	6 415	8 959	7 840	10 274	10 344
Refunderte avløysarutgifter	43 097	48 572	49 478	55 008	57 428
Andre tilskot	12 717	8 738	13 352	20 136	9 484
Tilskot i alt	319 912	346 471	379 491	417 927	473 984
Leigeinntekt, traktor og reiskap	11 128	17 354	14 900	14 422	12 931
Andre inntekter	5 273	6 569	1 382	7 048	4 763
Produksjonsinntekter i alt	972 316	1 029 859	1 095 470	1 192 610	1 306 656

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	176 762	195 654	204 911	220 176	244 753
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	14 172	14 725	21 021	22 587	18 038
Såvarer	5 052	3 559	4 012	4 623	5 906
Handelsgjødsel og kalk	28 617	37 071	28 382	36 191	42 239
Plantevernmiddel	4 503	4 666	4 813	4 303	5 009
Konserveringsmiddel	5 881	7 136	6 567	6 769	7 293
Andre forbruksartiklar m.v.	47 715	50 357	53 968	60 105	68 980
Kjøp av dyr	30 449	31 280	30 768	40 408	40 227
Sum variable kostnader	313 150	344 449	354 443	395 163	435 443
Leigd arbeid	77 702	84 494	87 625	102 519	109 400
Drivstoff	19 951	18 181	20 452	23 907	25 184
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	6 378	6 102	6 255	8 258	10 278
Vedl.h. driftsbygningar	22 757	24 656	31 941	32 970	34 750
Vedl.h. traktor og maskinar	39 842	41 094	44 300	54 408	56 792
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 055	2 948	3 064	3 536	3 870
Avskr. driftsbygningar	47 558	52 044	56 546	58 038	58 444
Avskr. traktor og maskinar	37 232	40 765	43 861	47 584	51 678
Maskinleige	28 780	32 375	31 526	36 639	36 589
Leige av dyr og bygningar	8 994	8 793	7 794	8 809	7 959
Leige av kvote	358	919	2 378	2 701	2 489
Andre faste kostnader	83 839	85 665	97 989	99 287	101 161
Sum faste kostnader	376 446	398 037	433 730	478 656	497 243
Kostnader i alt	689 596	742 486	788 172	873 819	932 686

Tabell 1e Landsdelstal, Vestlandet.
Resultatrekning

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	282 720	287 373	307 298	318 791	373 970
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	96 930	53 691	57 188	60 554	62 362
Familiens arbeidsforteneste	185 790	233 682	250 110	258 237	311 608
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	129 609	164 301	177 235	175 249	209 432
Lønsevne	263 492	318 176	337 735	360 756	421 007
Lønsevne pr. time	83,66	100,32	106,87	108,05	123,97
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	187 880	196 531	212 320	213 895	244 134
Skattejustert vederlag per årsverk	214 326	222 696	239 554	239 647	275 456
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	282 720	287 373	307 298	318 791	373 970
Driftsoverskot, skogbruk	3 463	6 694	2 955	7 522	9 504
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	27 610	47 987	44 342	54 510	37 739
Driftsoverskot, andre næringar	16 091	15 949	30 886	20 654	28 470
Løsinntekt	280 860	293 582	298 953	321 220	320 157
Pensjonar og sjukepengar	31 094	22 769	25 592	28 286	30 778
Gevinst/utbyte verdipapir	6 404	- 749	814	8 037	9 704
Familiens arbeid på nyanlegg	6 176	8 041	10 718	6 532	6 775
Renteinntekter	21 575	13 410	10 596	12 930	13 771
- Renteutgifter	72 406	60 561	54 821	60 191	59 677
- Kårutgifter	7 413	7 756	7 140	7 796	8 444
Nettoinntekt	596 175	626 739	670 192	710 494	766 497
Privatforbruk ekskl. skatt	393 636	401 928	422 303	476 224	454 785
Betalte skattar	138 295	146 438	166 566	175 598	185 259

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	512 619	508 323	539 871	540 146	650 916
Andre krav	140 306	159 259	187 252	197 936	210 020
Omløpsmidlar, jordbruk	129 020	126 171	132 102	149 416	155 223
Omløpsmidlar, skogbruk	93	295	268	295	282
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	9 985	12 313	14 244	13 714	18 928
Omløpsmidlar, andre næringar	163 877	211 414	215 271	219 415	269 063
Omløpsmidlar i alt	955 899	1 017 776	1 089 007	1 120 922	1 304 431
Anleggsmidlar, jordbruk	1 540 113	1 715 902	1 822 594	1 899 353	1 958 637
Anleggsmidlar, skogbruk	39 154	44 612	42 610	51 654	56 448
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	139 285	189 806	184 573	193 126	193 445
Anleggsmidlar, andre næringar	12 677	24 509	31 148	33 950	37 053
Privat, hovudbygningar	504 532	519 204	539 792	568 255	572 445
Privat, anna	169 525	170 164	168 915	198 397	198 363
Anleggsmidlar i alt	2 405 286	2 664 198	2 789 632	2 944 735	3 016 390
Eigedeler i alt	3 361 185	3 681 973	3 878 639	4 065 657	4 320 821
Eigedeler i jordbruket	1 669 133	1 842 074	1 954 696	2 048 768	2 113 860
Kortsiktig gjeld	234 616	254 961	293 906	324 473	365 194
Langsiktig gjeld	1 122 341	1 241 624	1 333 691	1 379 857	1 295 343
Eigenkapital	2 004 227	2 185 389	2 251 042	2 361 327	2 660 284
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 2a Fylkestat, Hordaland
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	54	56	59	60	60
Alder på brukar	47	47	48	48	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,5	0,4	0,6	0,6	0,3
Grovfôr, daa	173,6	184,5	187,4	191,5	193,0
Frukt og bærareal, daa	13,3	13,8	14,1	14,4	14,4
Jordbruksareal, daa	188,2	198,8	202,1	207,2	208,4
- herav leigd areal, daa	67,6	73,2	82,9	73,6	80,4
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	448	233	210	210	210
Grovfôr, FEm pr daa	297	297	292	307	298
Jordbruksareal, FEm pr daa	275	276	272	284	297
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	8,4	8,4	9,1	9,6	9,0
Kumjolk, liter omsett	54 068	55 440	61 301	63 044	62 683
Mjølkekvote	56 998	57 620	62 935	71 551	69 932
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 284	7 454	7 433	7 298	7 673
Storfekjøt, kg omsett	2 116	2 145	2 522	2 715	2 532
Tal smågriskull	3	3	3	3	2
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 403	1 990	1 969	2 481	1 652
Tal vinterfôra sauer (vfs)	37	47	46	48	45
Kg kjøt pr vfs	27	26	27	23	25
Ull, kg omsett pr vfs	3,6	4,2	4,1	3,7	3,7
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 840	1 885	1 879	1 870	1 899
Ektefelle	304	302	344	384	327
Barn under 17 år	17	21	18	27	15
Sum familie	2 161	2 207	2 242	2 281	2 241
Leigd arbeid	792	762	793	826	896
Sum timar i jordbruket	2 953	2 969	3 035	3 107	3 137
Sum timar i skogbruket	26	20	17	20	16
Familiens arbeid på nyanlegg	29	11	44	39	39
Oppnådde priser					
Kumjolk, kr pr l	3,92	4,02	4,31	4,44	4,76
Kukjøt, kr pr kg	34,74	36,29	35,75	37,83	40,68
Anna storfekjøt, kr pr kg	39,38	43,36	41,13	45,31	46,37
Smågris for sal, kr pr stk.	908	829	1 087	978,23	874,77
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	23,25	23,24	23,18	25,15	25,43
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	39,92	37,54	39,05	41,23	43,44
Ull, kr pr kg	32,49	27,21	26,17	30,30	30,04
Egg, kr pr kg	10,82	12,94	13,90		

¹⁾ Inkl. nytta halmavling

Tabell 2b. Nettoinvesteringar

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	15 226	3 858	5 777	16 139	19 684
Driftsbygningar	-9 657	25 580	21 924	15 655	3 451
Maskinar og reiskap	28 530	964	16 357	21 102	19 763
Mjølkekvote (ku og geit)	8 628	2 423	4 288	2 722	2 204
Sum nettoinvesteringar	42 727	32 826	48 346	55 617	45 102

Tabell 2c Fylkestal, Hordaland
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn		1			
Frukt og andre planteprodukt	142 259	132 811	130 190	114 372	143 735
Planteprodukt i alt	142 259	132 812	130 190	114 372	143 735
Storfe, mjølk	211 976	222 645	264 504	279 834	298 217
Storfe, livdyr	11 731	13 837	12 488	15 718	23 123
Kuslakt	37 390	34 877	41 143	50 391	49 068
Anna storfeslakt	49 115	59 977	64 000	75 304	73 586
Smågris	2 047	3 581	3 412	3 196	4 229
Slaktegris	53 848	47 619	48 055	60 656	39 718
Avlsgris	5 115	2 780	1 806	3 001	1 674
Sauer, livdyr og slakt	45 044	48 291	52 307	47 808	53 365
Ull	4 156	5 169	4 772	5 396	4 285
Andre inntekter, husdyrhald	32 141	28 463	29 537	3 981	5 367
Husdyrprodukt i alt	454 995	470 192	524 178	545 285	552 631
Kulturlandskapstilskot	32 511	32 193	33 650	34 169	34 134
Arealtilskot, grovfôr	25 865	28 503	27 944	30 624	34 590
Arealtilskot, korn	101	124	105	146	144
Produksjonstillegg, husdyr	59 272	74 474	78 445	83 664	91 353
Botnfrådrag	-4 148	-3 232	-3 203	-3 200	-3 108
Drifts-, grunn og distr. tilskot	107 999	104 906	129 295	130 606	147 687
Beitetilskot	15 318	18 194	25 068	27 758	31 090
Regionale miljøtilskot	9 048	10 021	7 071	9 987	9 749
Refunderte avløysarutgifter	37 757	44 360	44 619	50 107	48 130
Andre tilskot	19 480	13 933	24 841	34 992	33 383
Tilskot i alt	303 788	323 476	367 835	398 853	427 151
Leigeinntekt, traktor og reiskap	12 852	29 321	23 401	16 552	15 459
Andre inntekter	4 497	7 121	3 486	9 372	7 246
Produksjonsinntekter i alt	918 392	962 922	1 050 186	1 084 434	1 149 489

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	147 458	169 598	178 759	186 249	188 382
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	18 738	21 936	25 740	27 272	26 180
Såvarer	6 717	3 413	3 808	4 007	5 887
Handelsgjødsele og kalk	23 100	32 384	26 525	31 763	40 220
Plantevernmiddel	7 072	8 605	8 862	7 796	10 185
Konserveringsmiddel	5 048	5 823	4 862	5 063	6 336
Andre forbruksartiklar m.v.	39 744	44 389	49 024	53 270	57 031
Kjøp av dyr	31 174	32 041	31 809	42 659	33 425
Sum variable kostnader	279 051	318 189	329 388	358 079	370 489
Leigd arbeid	76 024	77 062	84 576	89 937	98 875
Drivstoff	19 074	17 285	18 935	21 935	20 944
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	6 061	8 292	10 105	8 986	11 133
Vedl.h. driftsbygningar	22 085	22 576	34 812	32 041	35 553
Vedl.h. traktor og maskinar	40 614	47 494	47 252	48 279	53 093
Avskrivingar	82 302	90 558	97 052	101 615	102 638
Maskinleige	12 597	27 269	27 037	32 863	29 916
Leige av dyr	1 782	89	97	183	117
Leige av bygningar	1 597	1 178	367	620	173
Leige av kvote	145	354	2 293	1 420	1 595
Andre faste kostnader	77 565	80 158	92 711	94 131	82 077
Sum faste kostnader	339 847	372 316	415 228	432 009	442 670
Kostnader i alt	618 898	690 505	744 616	790 088	813 159

**Tabell 2e Fylkestat, Hordaland
Resultatrekning**

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	299 494	272 417	305 570	294 346	336 329
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	89 052	49 642	51 231	53 409	52 876
Familiens arbeidsforteneste	210 442	222 775	254 339	240 937	283 454
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	160 408	169 214	188 907	174 876	209 190
Lønsevne	286 466	299 837	338 915	330 874	382 329
Lønsevne pr. time	97,01	100,97	111,69	106,48	121,86
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	211 467	200 552	219 886	211 137	240 591
Skattejustert vederlag per årsverk	239 898	228 554	248 625	238 225	272 807
Rekneskappssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	299 494	272 417	305 570	294 346	336 329
Driftsoverskot, skogbruk	534	13 239	- 1 416	15 330	12 076
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	27 095	59 476	55 736	87 794	54 968
Driftsoverskot, andre næringar	18 983	18 046	36 233	33 177	49 188
Løsinntekt	320 014	334 415	318 318	341 611	344 542
Pensjonar og sjukepengar	36 261	22 319	15 319	26 049	31 216
Gevinst/utbyte verdipapir	8 384	5 432	10 716	6 498	15 329
Familiens arbeid på nyanlegg	4 572	1 809	7 767	7 234	6 921
Renteinntekter	18 652	8 141	7 935	11 521	11 792
- Renteutgifter	70 547	49 474	53 621	55 629	50 303
- Kårutgifter	7 415	6 148	6 021	6 060	7 844
Nettoinntekt	656 027	679 670	696 536	761 869	804 214
Privatforbruk ekskl. skatt	429 941	422 337	429 732	493 981	469 881
Betalte skattar	157 855	156 695	173 426	187 339	198 506

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	539 975	520 096	493 094	496 512	576 785
Andre krav	154 526	178 100	255 019	268 289	269 286
Omløpsmidlar, jordbruk	79 182	84 892	91 853	103 060	103 827
Omløpsmidlar, skogbruk	148	170	7	260	207
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	30 041	34 112	37 723	37 374	50 861
Omløpsmidlar, andre næringar	60 500	81 352	89 401	81 693	196 118
Omløpsmidlar i alt	864 372	898 721	967 097	987 188	1 197 084
Anleggsmidlar, jordbruk	1 437 040	1 587 405	1 643 549	1 712 457	1 687 288
Anleggsmidlar, skogbruk	38 556	47 547	42 644	67 802	71 889
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	231 721	308 452	307 117	301 467	260 492
Anleggsmidlar, andre næringar	2 124	8 477	10 647	10 090	16 720
Privat, hovudbygningar	486 061	513 811	536 104	592 516	616 426
Privat, anna	184 795	172 200	170 529	227 931	227 070
Anleggsmidlar i alt	2 380 298	2 637 892	2 710 591	2 912 163	2 879 886
Eigedeler i alt	3 244 670	3 536 613	3 677 688	3 899 351	4 076 970
Eigedeler i jordbruket	1 516 223	1 672 297	1 735 402	1 815 517	1 791 115
Kortsiktig gjeld	192 065	234 252	297 832	320 323	331 256
Langsiktig gjeld	1 102 367	1 166 111	1 266 647	1 388 474	1 182 370
Eigenkapital	1 950 238	2 136 250	2 113 209	2 190 554	2 563 344
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 3a Fylkestat, Sogn og Fjordane
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	54	54	56	58	60
Alder på brukar	46	46	47	48	48
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	166,6	173,2	180,2	194,2	207,1
Frukt og bærareal, daa	3,3	3,1	3,2	3,5	3,5
Jordbruksareal, daa	170,1	176,6	183,7	198,3	210,7
- herav leigd areal, daa	56,5	60,1	67,3	72,3	78,3
Grovfôr, FEm pr daa	329	336	313	295	316
Jordbruksareal, FEm pr daa	323	330	307	289	319
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	8,2	8,5	8,3	9,4	10,0
Kumjolk, liter omsett	49 200	51 463	52 842	62 763	65 761
Mjølkekvote	50 648	52 662	54 218	65 353	79 016
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 670	6 751	6 947	7 414	7 255
Storfekjøt, kg omsett	2 431	2 814	2 913	3 418	3 312
Tal smågriskull	5	4	4	3	2
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	1 559	1 100	862	1 389	2 253
Tal vinterfôra sauer (vfs)	40	43	41	41	41
Kg kjøt pr vfs	25	26	26	26	27
Ull, kg omsett pr vfs	5,0	5	5	5	5
Årsgeiter	3,8	6	6	7	7
Geitemjolk, liter omsett	2524	4 233	4 321	3 830	4 140
Mjølkekvote	2559	4 286	4 786	4 627	4 627
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	826	843	841	696	689
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 925	1 966	1 924	2 032	2 116
Ektefelle	355	271	331	327	370
Barn under 17 år	12	13	13	13	10
Sum familie	2 291	2 251	2 268	2 373	2 496
Leigd arbeid	857	1 001	926	1 113	1 028
Sum timar i jordbruket	3 148	3 252	3 194	3 486	3 524
Sum timar i skogbruket	30	30	45	38	39
Familiens arbeid på nyanlegg	21	50	83	47	33
Oppnådde priser					
Kumjolk, kr pr l	3,95	3,98	4,26	4,27	4,77
Kukjøt, kr pr kg	33,64	34,92	34,49	37,50	40,39
Anna storfekjøt, kr pr kg	39,85	41,01	41,95	43,92	45,60
Smågris for sal, kr pr stk.	874	811	818,50	857,98	825,12
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	23,18	22,29	21,87	23,84	24,40
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	39,95	37,16	39,18	40,04	42,23
Ull, kr pr kg	32,12	29,43	28,30	30,22	30,19
Geitemjolk, kr pr l	4,57	4,82	5,24	6,02	5,80

Tabell 3b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	3 927	2 351	1 042	8 770	1 030
Driftsbygningar	1 613	139 491	135 629	13 584	-10 528
Maskinar og reiskap	24 229	37 083	31 381	21 709	23 395
Mjølkekvote (ku og geit)	7 161	12 571	2 933	4 680	3 561
Sum nettoinvesteringar	36 930	191 496	170 985	48 744	17 458

Tabell 3c Fylkestat, Sogn og Fjordane
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Frukt og andre planteprodukt	55 507	89 359	71 809	85 756	106 420
Planteprodukt i alt	55 507	89 359	71 809	85 756	106 420
Storfe, mjølk	194 358	204 656	224 962	267 960	313 359
Storfe, livdyr	9 964	13 485	7 190	17 801	15 422
Kuslakt	32 614	36 863	34 778	43 187	50 134
Anna storfeslakt	70 851	74 873	97 961	114 303	116 256
Smågris	37 562	24 901	29 370	22 285	15 119
Slaktegris	33 809	24 671	16 966	34 186	57 564
Avlsgris	7 284	14 908	12 634	11 551	2 033
Sauer, livdyr og slakt	45 706	40 966	45 233	44 642	48 438
Ull	6 074	6 210	5 165	5 301	6 129
Geiter, mjølk	11 538	20 413	22 645	23 064	24 006
Geiter, livdyr og slakt	28	2 358	1 860	2 391	2 786
Andre inntekter, husdyrhald	955	1 118	32 366	37 595	68 244
Husdyrprodukt i alt	450 743	465 422	531 128	624 266	719 490
Kulturlandskapstilskot	31 112	31 052	30 705	32 991	34 582
Arealtilskot, grovfôr	27 530	29 342	30 429	33 372	38 505
Produksjonstillegg, husdyr	67 890	81 357	85 878	93 759	106 476
Botnfrådrag	-4 074	-3 056	-3 025	-3 091	-3 121
Drifts-, grunn og distr. Tilskot	86 974	103 577	119 534	136 197	150 563
Beitetilskot	15 359	18 714	23 483	30 350	32 133
Regionale miljøtilskot	7 307	7 540	7 702	10 129	11 448
Refunderte avløyserutgifter	39 552	47 336	47 130	55 547	62 269
Andre tilskot	10 717	7 989	8 108	12 484	11 778
Tilskot i alt	282 367	323 851	349 944	401 738	444 633
Leigeinntekt, traktor og reiskap	4 988	8 813	5 904	7 967	8 679
Andre inntekter	10 977	2 925	1 091	7 411	4 422
Produksjonsinntekter i alt	804 582	890 370	959 877	1 127 138	1 283 643

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	142 748	162 534	186 119	213 607	259 349
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	8 006	6 341	14 705	22 358	12 777
Såvarer	3 630	3 208	3 979	5 554	5 151
Handelsgjødsel og kalk	22 213	29 092	22 587	35 886	37 633
Plantevernmidde	3 711	2 842	2 381	2 550	2 216
Konserveringsmidde	5 080	6 584	6 376	6 936	6 537
Andre forbruksartiklar m.v.	37 604	42 420	47 081	55 480	70 355
Kjøp av dyr	31 852	29 488	36 610	61 530	63 154
Sum variable kostnader	254 844	282 509	319 839	403 900	457 172
Leigd arbeid	84 964	104 771	93 671	124 079	123 462
Drivstoff	15 286	15 813	17 235	20 789	23 627
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 493	4 147	3 623	4 491	7 009
Vedl.h. driftsbygningar	17 242	21 542	23 015	29 893	30 048
Vedl.h. traktor og maskinar	34 723	29 971	35 193	48 540	49 318
Avskrivingar	73 732	86 893	95 957	108 689	115 294
Maskinleige	16 182	16 534	17 302	13 470	19 094
Leige av dyr		16			- 13
Leige av bygningar	1 767	1 759	332	317	353
Leige av kvote	609	633	853	1 795	2 470
Andre faste kostnader	68 188	75 622	82 591	90 231	89 062
Sum faste kostnader	317 187	357 701	369 772	442 292	459 724
Kostnader i alt	572 030	640 210	689 612	846 193	916 896

Tabell 3e Fylkestal, Sogn og Fjordane
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	232 552	250 160	270 266	280 945	366 747
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	72 563	43 114	50 339	59 154	61 969
Familiens arbeidsforteneste	159 989	207 047	219 927	221 791	304 778
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	114 258	146 590	157 228	150 734	202 008
Lønsevne	244 952	311 817	313 598	345 870	428 239
Lønsevne pr. time	77,82	95,89	98,19	99,22	121,53
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	174 744	189 653	200 587	199 688	242 286
Skattejustert vederlag per årsverk	198 833	212 213	225 030	222 738	271 309
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	232 552	250 160	270 266	280 945	366 747
Driftsoverskot, skogbruk	6 098	2 578	2 338	1 290	3 226
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	27 238	21 189	25 649	28 425	26 393
Driftsoverskot, andre næringar	14 871	21 404	42 743	18 298	19 041
Løsinntekt	268 319	281 885	293 986	326 806	324 618
Pensjonar og sjukepengar	36 919	24 602	35 131	38 407	40 790
Gevinst/utbyte verdipapir	4 522	- 924	3 985	12 616	13 577
Familiens arbeid på nyanlegg	3 402	7 902	13 896	6 919	6 596
Renteinntekter	29 129	22 139	16 545	16 222	13 846
- Renteutgifter	42 414	39 804	28 683	48 445	47 713
- Kårutgifter	6 623	7 985	7 275	8 150	9 016
Nettoinntekt	574 012	583 147	668 578	673 333	758 106
Privatforbruk ekskl. skatt	365 477	389 962	419 290	473 752	457 081
Betalte skattar	131 841	124 800	148 730	179 336	180 505

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskott	655 879	641 880	752 665	677 048	833 413
Andre krav	135 206	141 163	122 009	124 916	129 068
Omløpsmidlar, jordbruk	105 475	109 437	128 663	153 526	157 801
Omløpsmidlar, skogbruk	14	77	96	48	80
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	186	365	96	85	109
Omløpsmidlar, andre næringar	251 629	251 396	242 644	256 593	261 072
Omløpsmidlar i alt	1 148 388	1 144 318	1 246 174	1 212 216	1 381 543
Anleggsmidlar, jordbruk	1 133 393	1 427 606	1 642 521	1 854 698	1 926 474
Anleggsmidlar, skogbruk	29 891	36 650	39 115	36 841	43 447
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	116 719	79 338	75 630	102 208	144 890
Anleggsmidlar, andre næringar	36 160	39 885	45 654	52 942	52 831
Privat, hovudbygningar	515 573	518 702	534 262	611 473	595 386
Privat, anna	169 404	184 258	178 521	206 131	217 272
Anleggsmidlar i alt	2 001 140	2 286 441	2 515 703	2 864 294	2 980 299
Eigedeler i alt	3 149 528	3 430 758	3 761 877	1 076 510	4 361 843
Eigedeler i jordbruket	1 238 868	1 537 044	1 771 184	2 008 225	2 084 275
Kortsiktig gjeld	171 657	177 008	207 630	272 721	257 151
Langsiktig gjeld	737 038	934 247	1 080 861	1 202 836	1 198 156
Eigenkapital	2 240 833	2 319 504	2 473 387	2 600 953	2 906 536
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 4a Fylkestal, Møre og Romsdal
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	56	52	48	52	49
Alder på brukar	49	50	50	51	52
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	11,0	8,0	9,1	8,1	8,7
Grovfôr, daa	281,3	272,4	290,7	290,2	295,3
Frukt og bærareal, daa					
Jordbruksareal, daa	292,9	281,1	300,0	299,4	304,2
- herav leigd areal, daa	133,1	121,1	138,9	121,8	128,4
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	290	268	324	255	260
Grovfôr, FEm pr daa	377	369	339	345	360
Jordbruksareal, FEm pr daa	373	366	339	343	358
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	15,7	17,0	17,4	18,8	19,3
Kumjolk, liter omsett	99 132	108 866	113 360	117 156	123 255
Mjølkekvote	106 734	114 607	122 558	128 651	143 493
Produsert mjolk pr årsku, kg	7 035	7 045	7 155	6 890	6 935
Storfekjøt, kg omsett	4 078	4 048	3 935	3 674	4 013
Tal smågriskull	10	11	11	9	9
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	4 750	4 591	4 548	3 654	3 737
Tal vinterfôra sauer (vfs)	17	23	26	20	17
Kg kjøt pr vfs	27	24	24	25	24
Ull, kg omsett pr vfs	5,4	4,3	4,5	4,1	4,6
Årsgeiter	2,9	3,1	1,4	1,5	0,7
Geitemjolk, liter omsett	1 464	1 560	752	765	384
Mjølkekvote	1 488	1 618	953	879	879
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	560	559	606	616	588
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 266	2 224	2 214	2 287	2 400
Ektefelle	344	349	293	386	372
Barn under 17 år	46	38	18	21	19
Sum familie	2 656	2 611	2 525	2 695	2 791
Leigd arbeid	684	695	750	747	765
Sum timar i jordbruket	3 340	3 306	3 275	3 442	3 556
Sum timar i skogbruket	28	35	42	34	30
Familiens arbeid på nyanlegg	67	94	66	26	37
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,83	1,97	2,01	2,03	1,95
Kumjolk, kr pr l	3,90	3,99	4,33	4,45	4,81
Kukjøt, kr pr kg	32,34	34,90	34,67	35,87	39,56
Anna storfekjøt, kr pr kg	39,52	41,17	41,31	44,09	46,47
Smågris for sal, kr pr stk.	838	781	799	878	861
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	23,32	23,34	24,11	25,11	25,70
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	36,49	35,95	36,86	38,67	42,40
Ull, kr pr kg	31,47	27,53	23,30	24,44	27,65
Geitemjolk, kr pr l	4,57	4,12	4,94	4,64	5,83

¹⁾ Inkl. nytta halmavling

Tabell 4b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	3 822	26 375	2 731	5 772	6 051
Driftsbygningar	130 827	14 081	-16 832	-5 264	56 296
Maskinar og reiskap	-9 635	18 592	55 100	-780	22 632
Mjølkekvote (ku og geit)	23 259	8 881	7 485	5 353	20 459
Sum nettoinvesteringar	148 273	67 929	48 483	5 083	105 441

**Tabell 4c Fylkestal, Møre og Romsdal
Produksjonsinntekter per bruk**

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	6 107	3 592	5 287	3 993	3 144
Frukt og andre planteprodukt	26 314	16 129	12 087	19 110	16 526
Planteprodukt i alt	32 421	19 721	17 374	23 103	19 670
Storfe, mjølk	386 588	434 063	490 564	521 176	592 671
Storfe, livdyr	18 892	23 258	23 029	25 037	28 178
Kuslakt	74 073	75 152	78 116	72 709	98 130
Anna storfeslakt	98 693	99 824	72 374	94 110	97 594
Smågris	31 835	33 976	42 128	50 200	47 150
Slaktegris	110 898	105 642	107 692	93 050	92 835
Avlsgris	14 877	3 393	2 828	1 356	2 614
Sauer, livdyr og slakt	20 471	23 074	26 109	22 805	21 156
Ull	2 665	2 824	2 360	2 242	2 170
Geiter, mjølk	6 685	6 432	3 716	3 550	2 241
Geiter, livdyr og slakt	236	255	116	218	-122
Andre inntekter, husdyrhald	154	1 366	550	-221	185
Husdyrprodukt i alt	766 068	809 259	849 583	886 231	984 801
Kulturlandskapstilskot	54 214	51 086	51 751	52 141	54 017
Arealtilskot, grovfôr	38 860	40 887	41 142	45 556	53 625
Arealtilskot, korn	2 810	2 271	2 202	1 956	2 129
Produksjonstillegg, husdyr	84 345	90 422	96 959	97 490	108 655
Botnfrådrag	-4 143	-3 173	-3 292	-3 135	-3 133
Drifts-, grunn og distr.tilskot	119 067	129 685	143 459	155 623	174 933
Beitetilskot	13 323	15 941	23 583	26 000	30 250
Regionale miljøtilskot	3 399	9 289	8 947	10 765	9 720
Refunderte avløysarutgifter	51 664	54 390	58 189	60 062	62 886
Andre tilskot	8 126	3 119	5 348	11 534	10 852
Tilskot i alt	371 665	393 917	428 288	457 992	503 934
Leigeinntekt, traktor og reiskap	15 385	13 336	14 946	19 165	15 851
Andre inntekter	520	9 758	-866	3 963	3 029
Produksjonsinntekter i alt	1 186 059	1 246 797	1 309 325	1 390 454	1 527 285

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	237 818	258 109	258 980	266 650	295 905
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	15 715	15 668	22 588	17 437	14 511
Såvarer	4 817	4 080	4 304	4 295	6 854
Handelsgjødsel og kalk	40 111	50 405	37 426	41 641	50 350
Plantevernmiddel	2 789	2 318	2 674	2 226	2 089
Konserveringsmiddel	7 457	9 124	8 885	8 552	9 391
Andre forbruksartiklar m.v.	65 150	65 025	68 081	73 152	83 328
Kjøp av dyr	28 398	32 321	22 672	14 252	20 476
Sum variable kostnader	402 255	437 050	425 609	428 205	482 904
Leigd arbeid	72 317	71 441	84 319	92 990	105 068
Drivstoff	25 295	21 604	26 069	29 659	32 281
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	8 502	5 775	4 592	11 622	13 233
Vedl.h. driftsbygningar	28 722	30 131	38 826	37 475	39 524
Vedl.h. traktor og maskinar	44 034	45 752	51 298	68 026	70 472
Avskrivingar	106 797	110 562	120 125	118 385	126 307
Maskinleige	56 533	54 323	53 640	66 837	66 183
Leige av dyr	19 063	23 420	23 537	26 957	27 684
Leige av bygningar	2 313	765	1 984	563	278
Leige av kvote	323	1 824	4 260	5 189	3 607
Andre faste kostnader	104 980	102 028	122 439	115 337	125 371
Sum faste kostnader	468 882	467 625	531 088	573 040	610 008
Kostnader i alt	871 137	904 674	956 697	1 001 245	1 092 912

Tabell 4e Fylkestat, Møre og Romsdal Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	314 922	342 123	352 628	389 209	428 906
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	128 024	69 034	72 500	70 359	74 461
Familiens arbeidsforteneste	186 898	273 089	280 128	318 850	354 445
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	118 088	176 603	186 149	200 982	218 118
Lønsevne	259 215	344 530	364 446	411 840	459 512
Lønsevne pr. time	77,60	104,22	111,27	119,64	129,22
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	176 912	197 885	215 494	232 160	249 702
Skattejustert vederlag per årsverk	203 809	225 955	244 188	259 573	282 358
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	314 922	342 123	352 628	389 209	428 906
Driftsoverskot, skogbruk	3 746	3 920	9 048	5 463	14 044
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	28 467	63 443	52 149	45 198	30 534
Driftsoverskot, andre næringar	14 480	8 024	10 479	8 832	14 648
Lønsinntekt	255 198	261 756	280 943	291 461	284 836
Pensjonar og sjukepengar	20 494	21 350	27 090	19 578	17 981
Gevinst/utbyte verdipapir	6 311	- 7 223	- 15 057	4 707	11 007
Familiens arbeid på nyanlegg	10 398	14 897	10 639	5 290	6 816
Renteinntekter	17 111	10 020	6 926	10 885	16 103
- Renteutgifter	103 121	94 057	86 792	78 556	85 806
- Kårutgifter	8 174	9 251	8 358	9 403	8 478
Nettoinntekt	559 832	615 004	639 695	692 663	730 590
Privatforbruk ekskl. skatt	385 780	392 376	416 685	458 492	433 489
Betalte skattar	125 658	157 862	178 944	157 881	174 858

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskott	348 095	356 951	349 110	437 795	518 221
Andre krav	131 510	157 762	180 070	198 204	236 575
Omløpsmidlar, jordbruk	199 783	188 004	185 587	198 319	215 000
Omløpsmidlar, skogbruk	115	657	790	610	623
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	93	1 243	1 889	1 615	2 869
Omløpsmidlar, andre næringar	178 946	309 963	338 050	336 859	368 167
Omløpsmidlar i alt	858 544	1 014 579	1 055 495	1 173 402	1 341 455
Anleggsmidlar, jordbruk	2 031 698	2 153 668	2 252 755	2 164 807	2 330 283
Anleggsmidlar, skogbruk	48 662	49 721	46 647	49 543	53 460
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	71 911	176 749	161 044	169 527	170 800
Anleggsmidlar, andre næringar	208	25 808	39 423	40 297	42 629
Privat, hovudbygningar	511 697	525 534	550 775	492 057	490 500
Privat, anna	154 917	153 333	155 725	155 809	140 056
Anleggsmidlar i alt	2 819 093	3 084 813	3 206 367	3 072 040	3 227 728
Eigedeler i alt	3 677 636	4 099 392	4 261 863	4 245 442	4 569 183
Eigedeler i jordbruket	2 231 481	2 341 672	2 438 342	2 363 126	2 545 283
Kortsiktig gjeld	336 359	358 213	389 736	386 985	539 047
Langsiktig gjeld	1 513 144	1 642 144	1 711 069	1 567 358	1 552 683
Eigenkapital	1 828 133	2 099 035	2 161 058	2 291 098	2 477 453
¹⁾ Raikulasjonsrente	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 5a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 1 (under 50 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	9	9	9	8	8
Alder på brukar	55	56	59	57	58
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	10,0	10,0	9,4	10,6	10,6
Frukt og bærareal, daa	22,6	21,8	23,4	23,0	22,4
Jordbruksareal, daa	33,7	33,6	33,9	34,3	33,6
- herav leigd areal, daa	2,8	2,8	5,1	4,3	4,6
Grovfôr, FEm pr daa	438	459	365	426	517
Jordbruksareal, FEm pr daa	130	137	102	132	517
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauer (vfs)	5	6	6	5	6
Kg kjøt pr vfs	31	27	17	20	34
Ull, kg omsett pr vfs	5,8	7,0	5,9	7,4	7,5
Årsgeiter	8,4	8,8	7,7	9,8	4,5
Geitemjolk, liter omsett	4875	4742	4009	4972	2353
Mjølkekvote	5031	5081	5081	5716	5716
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	649	628	606	616	588
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 586	1 475	1 609	1 508	1 545
Ektefelle	633	515	472	408	301
Barn under 17 år	31	13			
Sum familie	2 250	2 003	2 081	1 916	1 846
Leigd arbeid	947	834	854	903	894
Sum timar i jordbruket	3 197	2 837	2 934	2 819	2 740
Sum timar i skogbruket	45	33	22	14	17
Familiens arbeid på nyanlegg	19	40	150	70	53
Oppnådde prisar					
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	42,23	28,92	33,28	44,19	33,12
Ull, kr pr kg	29,62	28,90	27,74	30,73	34,80
Geitemjolk, kr pr l	4,72	4,34	4,94	4,64	5,83

Tabell 5b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	6 983	-3 510	7 001	32 257	10 977
Driftsbygningar	27 553	62 044	126 813	-6 164	3 660
Maskinar og reiskap	16 013	-1 331	40 381	17 129	-41 513
Sum nettoinvesteringar	50 549	57 203	174 195	43 223	-26 877

Tabell 5c Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe 1 (under 50 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Frukt og andre planteprodukt	322 234	381 798	358 536	315 146	372 522
Planteprodukt i alt	322 234	381 798	358 536	315 146	372 522
Sauer, livdyr og slakt	6 529	4 928	4 270	4 619	6 465
Ull	872	1 262	965	1 137	1 557
Geiter, mjølk	23 007	20 602	19 817	23 074	13 726
Geiter, livdyr og slakt	1 643	1 401	619	1 420	-776
Andre inntekter, husdyrhald	194			125	
Husdyrprodukt i alt	32 246	28 193	25 670	30 375	20 972
Kulturlandskapstilskot	7 094	6 133	6 324	6 322	6 289
Arealtilskot, grovfôr	1 936	2 034	2 034	2 127	2 371
Produksjonstillegg, husdyr	12 078	15 273	14 434	15 877	19 796
Botnfrådrag	-4 000	-3 000	-3 154	-2 786	-2 625
Drifts-, grunn og distr.tilskot	88 913	81 322	88 202	82 937	93 149
Beitetilskot	2 670	2 688	3 568	4 259	4 592
Regionale miljøtilskot	3 713	6 556	56	3 781	3 781
Refunderte avløysarutgifter	6 695	7 170	14 120	8 793	8 913
Andre tilskot	38 759	23 009	38 671	25 541	45 078
Tilskot i alt	157 859	141 185	164 255	146 851	181 344
Leigeinntekt, traktor og reiskap	3 036	14 790	12 543	15 681	13 819
Andre inntekter	111	261	468	10 556	1 035
Produksjonsinntekter i alt	515 485	566 227	561 471	518 609	589 690

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	14 733	15 897	12 126	15 449	8 702
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	1 502	727	1 747	1 310	1 059
Såvarer	7 562	13 790	15 416	19 356	25 056
Handelsgjødsel og kalk	6 897	5 820	6 389	6 126	9 507
Plantevernmiddel	14 156	14 803	13 766	12 889	14 914
Konserveringsmiddel	742	638	892	1 527	168
Andre forbruksartiklar m.v.	24 907	21 961	33 513	24 140	20 574
Kjøp av dyr	200	222		188	
Sum variable kostnader	70 699	73 858	84 454	80 982	79 980
Leigd arbeid	73 910	89 330	91 837	72 592	77 803
Drivstoff	7 667	13 333	6 772	10 570	14 749
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	9 969	8 580	9 168	1 853	4 394
Vedl.h. driftsbygningar	11 234	13 737	11 666	2 709	10 173
Vedl.h. traktor og maskinar	19 453	27 305	21 496	27 456	28 710
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	9 798	9 888	9 534	8 308	7 950
Avskr. driftsbygningar	11 594	12 125	19 109	24 161	25 223
Avskr. traktor og maskinar	26 476	19 220	21 565	25 839	20 946
Maskinleige	479	1 791	988	1 388	5 864
Leige av dyr	92	96			
Leige av bygningar	1 051				
Andre faste kostnader	51 343	54 003	52 291	47 115	51 534
Sum faste kostnader	223 064	249 408	244 428	221 990	247 346
Kostnader i alt	293 763	323 266	328 882	302 973	327 325

Tabell 5e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 1 (under 50 daa), Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	221 722	242 960	232 590	215 636	262 365
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	31 587	17 498	22 468	30 470	30 713
Familiens arbeidsforteneste	190 135	225 462	210 121	185 166	231 652
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	142 788	191 137	179 608	154 680	196 209
Lønsevne	264 044	314 792	301 959	257 758	309 455
Lønsevne pr. time	82,58	110,96	102,90	91,45	112,94
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	167 502	212 996	200 728	184 392	223 670
Skattejustert vederlag per årsverk	191 196	242 951	228 485	201 535	255 039
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	221 722	242 960	232 590	215 636	262 365
Driftsoverskot, skogbruk	460	6 468	- 721	11 799	6 445
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	57 509	25 801	33 285	40 044	32 252
Driftsoverskot, andre næringar	5 492	17 184	- 5	902	1 369
Løsinntekt	338 703	333 097	316 214	423 527	394 974
Pensjonar og sjukepengar	64 260	31 650	75 741	72 480	100 217
Gevinst/utbyte verdipapir	5 029	944	17 856	3 074	4 775
Familiens arbeid på nyanlegg	2 881	6 371	24 513	11 696	9 205
Renteinntekter	24 941	13 995	11 438	17 520	17 152
- Renteutgifter	13 244	12 715	15 163	20 518	26 364
- Kårutgifter	6 894	4 833	2 458		
Nettoinntekt	700 858	660 923	693 728	776 651	802 387
Privatforbruk ekskl. skatt	317 361	355 814	392 091	395 195	469 711
Betalte skattar	163 929	168 611	175 170	199 393	189 713

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	616 183	714 617	736 821	731 955	832 055
Andre krav	92 179	89 496	165 057	99 356	115 440
Omløpsmidlar, jordbruk	11 985	11 971	5 721	5 820	6 527
Omløpsmidlar, skogbruk	200	1 667	167	188	188
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar			2 778		
Omløpsmidlar, andre næringar	92 555	91 714	105 494	69 828	73 353
Omløpsmidlar i alt	813 103	909 464	1 016 038	907 147	1 027 563
Anleggsmidlar, jordbruk	542 817	599 790	828 847	1 031 989	1 003 175
Anleggsmidlar, skogbruk	10 497	9 754	12 036	49 225	46 409
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	118 797	121 759	85 634	114 619	183 961
Privat, hovudbygningar	291 706	350 614	456 108	792 343	804 416
Privat, anna	280 027	252 604	274 749	303 908	341 078
Anleggsmidlar i alt	1 243 844	1 334 522	1 689 739	2 344 819	2 439 057
Eigedeler i alt	2 056 946	2 243 986	2 705 777	3 251 966	3 466 619
Eigedeler i jordbruket	554 802	611 761	834 568	1 037 809	1 009 702
Kortsiktig gjeld	46 222	135 577	71 076	128 282	113 711
Langsiktig gjeld	187 196	151 688	399 317	565 246	615 595
Eigenkapital	1 823 528	1 956 721	2 235 385	2 558 439	2 737 314
1) Kalkulasjonsrente	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 6a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	21	21	24	23	22
Alder på brukar	51	52	52	51	52
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	41,0	41,2	44,8	35,3	33,2
Frukt og bærareal, daa	29,8	30,7	29,1	35,4	38,2
Jordbruksareal, daa	71,7	72,7	74,6	72,0	71,9
- herav leigd areal, daa	12,5	19,9	17,4	16,0	12,8
Grovfôr, FEM pr daa	332	312	259	265	268
Jordbruksareal, FEM pr daa	190	177	156	130	274
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	0,7	1,1	1,4	1,1	0,7
Kumjolk, liter omsett	3 087	5 389	7 606	5 711	4 200
Mjølkekvote	4 511	6 590	9 587	6 730	6 071
Produsert mjølk pr årsku, kg	5 541	5 800	5 855	5 767	6 174
Storfe kjøt, kg omsett	481	809	640	526	471
Tal smågriskull					
Svine kjøt slaktegris, kg omsett	1 999		149		
Tal vinterfôra sauer (vfs)	21	17	18	18	15
Kg kjøt pr vfs	26	28	27	26	21
Ull, kg omsett pr vfs	4,7	4,2	5,5	4,9	3,5
Årsgeiter	4,1	4,0			
Geitemjolk, liter omsett	1815	1 831			
Mjølkekvote	1811	1 829			
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	481	495			
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 698	1 682	1 547	1 457	1 447
Ektefelle	69	51	156	145	487
Barn under 17 år	10	14	12	4	7
Sum familie	1 776	1 747	1 715	1 606	1 607
Leigd arbeid	1 071	1 245	1 050	1 479	1 635
Sum timar i jordbruket	2 847	2 993	2 765	3 085	3 242
Sum timar i skogbruket	10	5	12	16	10
Familiens arbeid på nyanlegg	63	4	31	11	26
Oppnådde prisar					
Kumjolk, kr pr l	3,96	3,95	4,15	4,25	4,72
Kukjø, kr pr kg	34,86	37,78	34,33	36,45	41,69
Anna storfe kjøt, kr pr kg	39,98	42,98	41,50	43,30	45,76
Smågris for sal, kr pr stk.					
Svine kjøt slaktegris, kr pr kg	23,41		21,65		
Sau- og lammekjø, kr pr kg	37,63	38,93	37,75	39,79	37,12
Ull, kr pr kg	33,46	28,78	28,15	29,21	31,23
Geitemjolk, kr pr l	4,39	3,88			

Tabell 6b. Nettoinvesteringar

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	19 936	1 597	5 281	29 323	34 775
Driftsbygningar	-7 581	913	1 805	-15 916	-13 275
Maskinar og reiskap	4 228	2 523	10 169	12 463	44 172
Sum nettoinvesteringar	16 583	5 033	17 254	25 870	65 673

Tabell 6c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	0				
Frukt og andre planteprodukt	307 397	353 822	300 740	350 648	490 944
Planteprodukt i alt	307 397	353 822	300 740	350 648	490 944
Storfe, mjølk	12 212	21 277	31 581	24 268	19 828
Storfe, livdyr	1 902	2 716	5 259	3 676	2 802
Kuslakt	172	7 295	2 445	5 026	3 880
Anna storfeslakt	20 802	20 946	16 935	14 139	22 713
Smågris	2 023				
Slaktegris	39 641		1 226		
Avlsgris				1 187	1 187
Sauer, livdyr og slakt	22 598	16 558	19 493	18 815	14 444
Ull	3 069	2 354	2 410	2 635	1 615
Geiter, mjølk	7 966	7 097			
Geiter, livdyr og slakt	-74	32			
Andre inntekter, husdyrhald	428	1 756	3 147	2 338	3 666
Husdyrprodukt i alt	110 739	80 078	82 496	72 083	68 949
Kulturlandskapstilskot	13 648	14 311	13 510	13 719	13 387
Arealtilskot, grovfôr	7 154	9 315	8 559	7 624	7 276
Produksjonstillegg, husdyr	22 650	26 081	26 324	23 316	23 181
Botnfrådrag	-4 000	-3 000	-3 000	-3 174	-3 136
Drifts-, grunn og distr.tilskot	97 064	86 050	98 535	94 997	125 860
Beitetilskot	6 160	6 506	7 733	8 371	7 896
Regionale miljøtilskot	3 944	8 348	4 576	10 942	11 596
Refunderte avløysarutgifter	12 995	13 402	13 400	15 065	12 214
Andre tilskot	27 723	20 023	36 887	66 161	67 773
Tilskot i alt	187 338	181 036	206 524	237 021	266 047
Leigeinntekt, traktor og reiskap	1 536	6 552	14 645	3 859	3 990
Andre inntekter	3 680	147	7 798	15 468	2 220
Produksjonsinntekter i alt	610 691	621 635	612 203	679 079	832 149

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	33 853	24 532	22 278	19 959	19 498
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	2 263	2 368	4 902	3 132	2 373
Såvarer	11 735	2 575	3 103	1 703	6 285
Handelsgjødsel og kalk	12 900	17 609	13 736	13 780	13 650
Plantevernmiddel	16 838	17 104	16 384	14 518	20 475
Konserveringsmiddel	1 505	1 421	1 354	1 061	617
Andre forbruksartiklar m.v.	19 125	21 720	22 169	33 175	62 289
Kjøp av dyr	27 205	6 120	5 608	5 233	6 475
Sum variable kostnader	125 425	93 448	89 535	92 561	131 662
Leigd arbeid	101 993	144 559	112 587	168 603	184 769
Drivstoff	8 738	7 678	7 939	8 085	11 916
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 880	5 563	7 502	8 424	10 203
Vedl.h. driftsbygningar	14 217	12 438	11 388	12 683	12 301
Vedl.h. traktor og maskinar	24 181	31 891	25 655	32 521	33 218
Avskrivingar	44 984	45 271	48 242	53 350	61 361
Maskinleige	4 642	15 178	7 525	13 007	18 283
Leige av dyr	257	105	215	477	319
Leige av bygningar	2 610	1 845	360	65	
Andre faste kostnader	49 967	50 393	60 246	69 373	65 241
Sum faste kostnader	256 468	314 921	281 660	366 589	397 611
Kostnader i alt	381 893	408 369	371 195	459 150	529 273

Tabell 6e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	228 798	213 267	241 008	219 929	302 844
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	38 874	19 657	19 822	21 091	22 692
Familiens arbeidsforteneste	189 924	193 610	221 186	198 838	280 152
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	174 445	187 540	211 167	200 692	292 186
Lønsevne	291 917	338 168	333 774	367 441	464 920
Lønsevne pr. time	102,53	113,00	120,72	119,09	143,39
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	202 543	214 185	229 433	225 291	269 528
Skattejustert vederlag per årsverk	228 860	240 611	258 307	250 563	297 108
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	228 798	213 267	241 008	219 929	302 844
Driftsoverskot, skogbruk	1 155	22 207	- 1 574	35 412	8 286
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	- 3 468	24 187	42 550	51 795	82 196
Driftsoverskot, andre næringar	3 574	42 511	17 794	18 799	22 661
Lønsinntekt	269 060	244 344	289 211	342 288	355 149
Pensjonar og sjukepengar	18 862	21 021	28 667	21 058	35 467
Gevinst/utbyte verdipapir	1 492	1 548	8 952	5 251	3 808
Familiens arbeid på nyanlegg	9 779	637	4 759	1 788	4 516
Renteinntekter	21 053	12 765	11 722	14 365	11 565
- Renteutgifter	53 244	29 905	31 134	40 249	48 079
- Kårutgifter	7 882	7 794	5 952	6 308	8 480
Nettoinntekt	489 178	544 788	606 003	664 129	769 933
Privatforbruk ekskl. skatt	321 771	352 275	378 797	419 063	452 180
Betalte skattar	114 676	119 996	158 421	161 647	190 393

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskott	613 920	638 472	642 403	631 701	665 148
Andre krav	111 408	128 537	203 683	279 331	314 720
Omløpsmidlar, jordbruk	28 445	28 724	30 378	26 925	32 028
Omløpsmidlar, skogbruk		10	17		
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	76 024	89 746	88 817	92 678	134 023
Omløpsmidlar, andre næringar	44 812	44 813	110 598	116 788	143 278
Omløpsmidlar i alt	874 609	930 302	1 075 895	1 147 423	1 289 197
Anleggsmidlar, jordbruk	627 470	627 675	636 422	687 206	759 958
Anleggsmidlar, skogbruk	20 247	19 563	23 057	27 767	25 891
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	200 278	447 084	372 043	373 385	408 664
Anleggsmidlar, andre næringar					
Privat, hovudbygningar	379 018	353 303	332 333	420 897	514 018
Privat, anna	156 946	129 992	139 883	172 875	191 457
Anleggsmidlar i alt	1 383 959	1 577 617	1 503 738	1 682 130	1 899 988
Eigedeler i alt	2 258 567	2 507 920	2 579 632	2 829 553	3 189 185
Eigedeler i jordbruket	655 915	656 399	666 800	714 130	791 986
Kortsiktig gjeld	134 911	143 312	111 699	225 971	251 969
Langsiktig gjeld	668 753	759 213	786 617	991 169	1 055 357
Eigenkapital	1 454 903	1 605 394	1 681 315	1 612 414	1 881 859
1) Kalkulasjonsrente	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 7a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	59	59	54	53	51
Alder på brukar	48	46	47	48	48
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	150,3	154,0	155,3	154,9	154,5
Frukt og bærareal, daa	1,2	1,4	1,4	1,9	1
Jordbruksareal, daa	151,6	155,4	156,7	156,8	155,7
- herav leigd areal, daa	48,1	53,1	54,2	49,1	46,2
Grovfôr, FEm pr daa	355	343	343	359	378
Jordbruksareal, FEm pr daa	352	340	340	355	378
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	8,5	8,6	8,6	10	9,8
Kumjolk, liter omsett	50 640	51 952	55 551	57 693	58 356
Mjølkekvote	51 917	52 256	56 563	62 172	75 508
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 637	6 760	7 102	6 687	6 587
Storfekjøt, kg omsett	2 553	2 318	2 656	2 376	2 561
Tal smågriskull	6	4	4	6	5
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	1 139	1 383	1 107	2 831	2 990
Tal vinterfôra sauer (vfs)	32	36	34	30	31
Kg kjøt pr vfs	26	24	27	22	25
Ull, kg omsett pr vfs	4,8	4,8	4,5	4	4,5
Årsgeiter	3,5	5,3	4,8	8	9
Geitemjolk, liter omsett	2310	3 874	2 812	4 706	5 344
Mjølkekvote	2342	3 923	3 093	5 582	5 582
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	826	843	644	675	655
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 715	1 757	1823	1962	2080
Ektefelle	317	269	221	346	287
Barn under 17 år	12	20	16	21	15
Sum familie	2 043	2 046	2060	2329	2391
Leigd arbeid	600	666	594	637	603
Sum timar i jordbruket	2 643	2 712	2654	2967	2984
Sum timar i skogbruket	32	25	27	21	33
Familiens arbeid på nyanlegg	11	35	7	28	31
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	1,84				
Havre, kr pr kg				4,07	
Kumjolk, kr pr l	3,90	3,95	4,29	4,44	4,73
Kukjøt, kr pr kg	33,54	34,77	34,10	37,34	39,98
Anna storfekjøt, kr pr kg	40,04	41,85	41,38	43,99	45,86
Smågris for sal, kr pr stk.	865	787	834	864	898
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	22,98	22,62	22,48	24,46	25,12
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	38,33	36,15	37,46	39,44	42,83
Ull, kr pr kg	31,60	25,78	25,45	29,31	27,11
Geitemjolk, kr pr l	4,57	4,82	5,16	6,01	5,84
Egg, kr pr kg	10,87	12,49	13,87	14,31	15,14

Tabell 7b. Nettoinvesteringar

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	6 236	4 263	-121	3 898	-3 453
Driftsbygningar	-16 880	59 883	23 351	-37 900	-24 644
Maskinar og reiskap	18 445	15 299	7 621	22 742	-3 524
Mjølkekvote (ku og geit)	4 848	7 729	2 889	3 429	1 956
Sum nettoinvesteringar	12 650	87 184	33 740	-7 832	-29 663

Tabell 7c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199)
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	525			29	
Frukt og andre planteprodukt	13 156	16 235	15 889	12 722	14 448
Planteprodukt i alt	13 681	16 235	15 889	12 751	14 448
Storfe, mjølk	197 439	205 467	238 403	256 428	276 314
Storfe, livdyr	16 505	14 577	14 223	24 010	17 315
Kuslakt	35 428	33 179	37 024	40 165	48 081
Anna storfeslakt	65 361	61 830	65 456	66 185	76 976
Smågris	39 530	19 673	23 734	28 283	14 644
Slaktegris	26 813	31 846	22 851	71 452	73 728
Avlsgris	6 504	12 589	11 526	11 798	2 658
Sauer, livdyr og slakt	38 648	32 277	35 710	26 942	34 107
Ull	4 622	4 480	3 709	3 171	3 748
Geiter, mjølk	10 560	18 683	14 513	28 268	31 218
Geiter, livdyr og slakt	25	2 159	57	2 569	3 290
Andre inntekter, husdyrhald	29 237	26 777	63 696	40 252	42 539
Husdyrprodukt i alt	470 671	463 537	530 902	599 523	624 619
Kulturlandskapstilskot	28 903	26 985	27 817	27 873	27 875
Arealtilskot, grovfôr	28 043	29 737	29 480	30 065	34 025
Produksjonstillegg, husdyr	68 784	77 972	80 734	84 778	95 545
Botnfrådrag	-4 000	-3 051	-3 056	-3 000	-3 059
Drifts-, grunn og dist.tilskot	86 227	97 549	114 539	134 012	148 484
Beitetilskot	14 500	16 989	20 965	23 493	26 861
Regionale miljøtilskot	6 376	8 659	7 984	7 851	8 201
Refunderte avlørsarutgifter	45 791	53 470	52 240	57 026	58 572
Andre tilskot	8 616	4 401	4 157	11 887	8 382
Tilskot i alt	283 239	312 711	334 860	373 985	404 886
Leigeinntekt, traktor og reiskap	7 783	9 669	8 323	9 389	10 549
Andre inntekter	10 224	436	918	9 252	5 343
Produksjonsinntekter i alt	785 598	802 588	892 088	1 004 898	1 059 844

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	148 123	164 383	186 019	201 413	215 346
Anna førkostnader inkl. beiteleige	10 391	7 924	13 257	14 534	11 618
Såvarer	3 185	1 921	1 795	2 802	2 483
Handelskjødsel og kalk	20 499	27 119	20 481	24 733	27 744
Plantevernmiddel	1 189	1 668	1 571	2 155	1 355
Konserveringsmiddel	6 030	7 441	6 613	6 058	6 586
Andre forbruksartiklar m.v.	35 978	39 060	42 445	50 818	52 587
Kjøp av dyr	29 521	29 367	26 065	43 300	42 597
Sum variable kostnader	254 918	278 881	298 245	345 813	360 316
Leigd arbeid	65 785	67 687	66 188	71 386	71 966
Drivstoff	14 487	13 752	13 677	17 519	17 979
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 928	3 734	3 610	5 702	10 418
Vedl.h. driftsbygningar	15 496	22 245	26 138	27 612	28 452
Vedl.h. traktor og maskinar	34 851	31 723	37 367	45 689	43 341
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 988	1 777	1 657	2 470	2 318
Avskr. driftsbygningar	36 795	40 137	43 547	41 321	39 130
Avskr. traktor og maskinar	29 202	30 797	30 748	34 643	38 375
Maskinleige	20 035	23 195	23 380	20 692	19 952
Leige av dyr	3 470	3 866	5 557	7 422	8 035
Leige av bygningar	76	169	282	208	31
Leige av kvote	306	509	1 011	1 334	2 148
Andre faste kostnader	70 728	74 458	82 568	86 511	84 325
Sum faste kostnader	297 147	314 049	335 731	362 510	366 470
Kostnader i alt	552 065	592 930	633 977	708 323	726 786

Tabell 7e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199 daa)
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	233 533	209 658	258 112	296 576	333 009
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	71 526	38 563	39 749	41 865	41 363
Familiens arbeidsforteneste	162 007	171 094	218 363	254 711	291 647
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	132 756	135 068	175 965	180 767	208 358
Lønsevne	227 792	238 781	284 552	326 097	363 613
Lønsevne pr. time	86,18	88,05	107,23	109,92	121,87
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	191 570	172 887	211 545	215 124	239 151
Skattejustert vederlag per årsverk	219 728	199 022	242 049	242 991	272 907
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	233 533	209 658	258 112	296 576	333 009
Driftsoverskot, skogbruk	4 367	897	1 086	688	15 360
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	31 552	76 093	50 886	57 943	28 095
Driftsoverskot, andre næringar	20 710	11 166	24 252	17 484	8 237
Lønsinntekt	328 521	352 652	350 818	354 544	331 325
Pensjonar og sjukepengar	30 133	29 623	32 742	27 965	25 460
Gevinst/utbyte verdipapir	10 586	1 596	4 487	12 151	25 357
Familiens arbeid på nyanlegg	1 761	5 565	1 146	5 467	5 384
Renteinntekter	23 343	10 943	9 987	13 129	15 918
- Renteutgifter	51 429	45 007	38 532	43 160	37 197
- Kårutgifter	7 740	8 816	7 809	9 494	10 345
Nettoinntekt	625 338	644 370	687 173	733 294	740 604
Privatforbruk ekskl. skatt	428 616	460 739	454 718	452 775	438 894
Betalte skattar	141 931	137 971	180 723	184 541	175 402

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	530 827	472 972	531 072	557 129	705 907
Andre krav	136 598	129 944	165 267	189 556	175 728
Omløpsmidlar, jordbruk	99 515	102 858	100 524	118 783	127 364
Omløpsmidlar, skogbruk	34	92	210	181	135
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	555	1 080	1 348	1 492	1 286
Omløpsmidlar, andre næringar	141 277	161 271	156 158	185 548	300 212
Omløpsmidlar i alt	908 806	868 218	954 581	1 052 690	1 310 632
Anleggsmidlar, jordbruk	1 106 741	1 228 255	1 234 551	1 280 047	1 242 632
Anleggsmidlar, skogbruk	47 051	58 189	59 160	59 837	60 407
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	125 826	132 853	159 148	171 805	217 905
Anleggsmidlar, andre næringar	10 148	7 101		4 819	3 414
Privat, hovudbygningar	526 708	556 266	586 678	655 723	655 442
Privat, anna	177 734	170 771	151 263	153 478	203 089
Anleggsmidlar i alt	1 994 208	2 153 436	2 190 800	2 325 708	2 382 888
Eigedeler i alt	2 903 014	3 021 654	3 145 381	3 378 398	3 693 520
Eigedeler i jordbruket	1 206 257	1 331 113	1 335 075	1 398 830	1 369 996
Kortsiktig gjeld	157 022	174 982	231 056	225 281	216 726
Langsiktig gjeld	821 294	927 110	967 951	1 005 260	883 693
Eigenkapital	1 924 698	1 919 562	1 946 374	2 147 858	2 593 102
1) Kalkulasjonsrente	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 8a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	38	38	35	39	39
Alder på brukar	47	47	47	48	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,7	1,4	1,6	0,9	0,5
Grovfôr, daa	241,3	243,7	239,7	239,5	240,0
Anna areal, daa	0,4	0,3	0,6	0,6	0,4
Jordbruksareal, daa	242,5	245,4	241,7	241,1	240,8
- herav leigd areal, daa	109,6	107,0	97,7	87,2	93,5
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	448	348	269	210	210
Grovfôr, FEm pr daa	332	327	306	312	308
Jordbruksareal, FEm pr daa	332	327	305	311	307
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	11,7	10,4	10,5	11,8	12,5
Kumjolk, liter omsett	71 037	65 482	66 498	72 467	81 746
Mjølkekvote	75 045	70 147	72 095	81 814	90 520
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 807	6 996	6 946	6 880	7 198
Storfekjøt, kg omsett	2 916	2 616	2 067	2 781	2 167
Tal smågriskull	8	11	16	9	8
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	3 455	3 879	6 246	3 601	3 632
Tal vinterfôra sauer (vfs)	42	55	52	46	42
Kg kjøt pr vfs	27	27	25	24	25
Ull, kg omsett pr vfs	4,6	4,2	3,9	3,9	3,6
Årsgeiter	1,3	1,7	3,9		
Geitemjolk, liter omsett	694	727	3 172		
Mjølkekvote	716	723	3 670		
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	718	789	973		
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 175	2 194	2 086	2 104	2 093
Ektefelle	386	415	450	480	432
Barn under 17 år	33	27	21	25	23
Sum familie	2 593	2 637	2 557	2 609	2 548
Leigd arbeid	688	688	815	817	718
Sum timar i jordbruket	3 281	3 325	3 372	3 425	3 266
Sum timar i skogbruket	35	50	70	55	41
Familiens arbeid på nyanlegg	26	42	79	59	42
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg		1,76	1,89		
Kumjolk, kr pr l	3,87	3,99	4,32	4,51	4,84
Kukjøt, kr pr kg	32,55	34,60	34,21	36,60	39,14
Anna storfekjøt, kr pr kg	38,47	40,95	39,64	42,41	45,11
Smågris for sal, kr pr stk.	849	795	795	875	847
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	23,06	23,15	23,54	24,66	25,50
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	41,56	38,09	39,32	40,16	44,00
Ull, kr pr kg	32,50	29,23	26,21	27,35	28,72
Geitemjolk, kr pr l	4,99	5,72	5,53		
Egg, kr pr kg			23,19	24,48	23,35

Tabell 8b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	4 792	3 522	2 125	1 550	4 764
Driftsbygningar	2 490	45 271	64 226	29 809	17 454
Maskinar og reiskap	13 336	26 778	39 462	8 043	28 784
Mjølkekvote (ku og geit)	9 792	10 713	3 774	-4 083	5 268
Sum nettoinvesteringar	30 410	86 284	109 587	35 319	56 270

Tabell 8c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn		605	420		
Andre planteprodukt	18 456	12 758	10 332	9 606	10 342
Planteprodukt i alt	18 456	13 363	10 752	9 606	10 342
Storfe, mjølk	274 722	261 303	287 228	326 870	396 016
Storfe, livdyr	15 270	24 055	17 539	22 951	30 878
Kuslakt	45 534	44 530	38 772	45 909	61 812
Anna storfeslakt	66 357	65 580	41 434	80 415	39 793
Smågris	31 067	44 813	68 706	58 902	51 241
Slaktegris	82 400	87 380	143 552	87 722	89 984
Avlsgris	3 341	6 195	6 826	3 517	1 432
Sauer, livdyr og slakt	54 193	60 555	58 082	49 115	48 164
Ull	6 006	6 608	5 370	4 468	4 416
Geiter, mjølk	3 465	4 161	17 528		
Geiter, livdyr og slakt	-9	191	2 828	39	23
Andre inntekter, husdyrhald	241	1 530	1 027	553	784
Husdyrprodukt i alt	582 585	606 901	688 890	680 463	724 543
Kulturlandskapstilskot	41 185	42 907	39 954	41 718	39 209
Arealtilskot, grovfôr	38 171	41 740	41 731	43 693	47 508
Arealtilskot, korn	143	364	374	266	221
Produksjonstillegg, husdyr	80 998	98 193	101 926	97 999	104 175
Botnfrådrag	-4 211	-3 079	-3 114	-3 179	-3 013
Drifts-, grunn og distr.tilskot	103 222	104 648	123 314	123 161	135 271
Beitetilskot	18 360	22 761	30 720	31 711	31 816
Regionale miljøtilskot	5 928	8 984	9 443	9 898	10 018
Refunderte avløysarutgifter	51 633	56 528	54 797	63 578	74 859
Andre tilskot	7 550	7 316	10 201	13 973	15 024
Tilskot i alt	342 980	380 362	409 346	422 818	455 088
Leigeinntekt, traktor og reiskap	15 096	12 146	10 267	12 695	8 895
Andre inntekter	71	11 151	1 914	3 919	1 305
Produksjonsinntekter i alt	959 187	1 023 923	1 121 169	1 129 500	1 200 173

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	179 827	208 209	234 429	210 241	228 701
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	16 671	18 917	17 653	29 485	29 061
Såvarer	2 237	2 394	3 408	4 061	3 803
Handelsgjødsel og kalk	27 235	34 535	28 301	33 764	41 977
Plantevernmiddel	1 748	1 451	1 295	1 656	1 895
Konserveringsmiddel	6 254	7 036	7 791	7 394	7 716
Andre forbruksartiklar m.v.	52 578	55 680	60 494	55 088	56 869
Kjøp av dyr	23 396	23 365	21 460	37 268	22 232
Sum variable kostnader	309 946	351 587	374 831	378 957	392 254
Leigd arbeid	63 781	68 504	81 041	93 820	108 378
Drivstoff	21 860	19 972	18 722	23 614	23 350
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 957	5 819	5 078	6 447	6 555
Vedl.h. driftsbygningar	27 355	25 330	30 914	32 290	29 938
Vedl.h. traktor og maskinar	38 515	41 981	43 516	46 551	57 968
Avskrivingar	77 837	93 398	105 312	110 661	108 757
Maskinleige	30 963	27 145	24 916	23 524	22 927
Leige av dyr	12 136	14 111	23 705	25 856	24 275
Leige av bygningar	340	237	29	361	
Leige av kvote	122	245	953	4 759	2 268
Andre faste kostnader	86 136	89 704	97 781	95 516	97 098
Sum faste kostnader	363 002	386 447	431 966	463 399	481 514
Kostnader i alt	672 948	738 034	806 797	842 356	873 768

Tabell 8e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	286 239	285 889	314 372	287 145	326 261
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	84 301	50 252	55 729	59 083	55 329
Familiens arbeidsforteneste	201 938	235 638	258 643	228 062	270 932
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	127 790	150 518	164 096	146 590	182 442
Lønsevne	265 719	304 142	339 683	321 882	379 310
Lønsevne pr. time	80,99	91,47	100,74	93,98	116,15
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	180 180	183 282	201 062	189 965	229 802
Skattejustert vederlag per årsverk	208 328	209 757	226 936	215 722	264 576
Rekneskapsmandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	286 239	285 889	314 372	287 145	326 261
Driftsoverskot, skogbruk	3 803	7 931	905	6 491	3 056
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	32 400	31 421	27 330	65 590	33 479
Driftsoverskot, andre næringar	3 255	24 808	44 609	32 890	59 392
Lønsinntekt	226 427	245 294	248 497	289 083	306 283
Pensjonar og sjukepengar	33 095	23 635	7 608	43 065	43 278
Gevinst/utbyte verdipapir	- 211	- 6 367	- 22 660	4 923	12 873
Familiens arbeid på nyanlegg	4 108	6 707	13 331	8 628	9 248
Renteinntekter	23 808	16 034	10 181	12 829	16 746
- Renteutgifter	55 968	46 454	52 192	50 196	51 565
- Kårutgifter	5 394	4 476	4 304	6 525	7 675
Nettoinntekt	551 562	584 421	587 677	690 924	751 331
Privatforbruk ekskl. skatt	384 886	340 262	368 806	480 737	427 781
Betalte skattar	115 043	151 664	143 850	184 179	185 798

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	541 879	542 637	517 022	541 781	698 506
Andre krav	142 235	167 562	118 024	156 543	159 051
Omløpsmidlar, jordbruk	147 348	139 477	150 080	159 276	137 458
Omløpsmidlar, skogbruk	289	715	411	590	598
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	51	838	1 504	1 282	2 808
Omløpsmidlar, andre næringar	142 044	301 671	290 443	310 859	352 315
Omløpsmidlar i alt	973 847	1 152 899	1 077 484	1 170 330	1 350 737
Anleggsmidlar, jordbruk	1 288 096	1 579 359	1 765 408	1 838 410	1 740 725
Anleggsmidlar, skogbruk	39 351	48 871	56 673	77 640	90 191
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	36 564	95 458	86 768	146 114	154 933
Anleggsmidlar, andre næringar	214	23 577	40 527	32 831	29 170
Privat, hovudbygningar	546 835	536 243	598 592	503 669	502 297
Privat, anna	133 962	152 047	181 549	234 629	182 438
Anleggsmidlar i alt	2 045 022	2 435 555	2 729 517	2 833 293	2 699 753
Eigedeler i alt	3 018 870	3 588 454	3 807 001	4 003 623	4 050 490
Eigedeler i jordbruket	1 435 445	1 718 836	1 915 488	1 997 686	1 878 183
Kortsiktig gjeld	250 182	242 406	291 998	303 295	298 492
Langsiktig gjeld	841 042	947 096	1 225 800	1 211 664	1 188 463
Eigenkapital	1 927 646	2 398 951	2 289 203	2 488 664	2 563 534
1) Kalkulasjonsrente	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 9a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk i gruppa	31	29	34	38	40
Alder på brukar	45	46	46	48	49
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	12,4	6,6	6,4	5,7	5,4
Grovfôr i alt, daa	347,2	364,5	368,5	365,4	366,9
Jorbruksareal i alt, daa	360,2	371,8	375,2	371,7	372,8
- herav leigd daa	156,0	156,9	174,2	171,1	184,3
Korn i alt, FEm per daa	389	446	528	451	356
Grovfôr i alt, FEm per daa	335	337	312	294	310
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	337	339	315	297	313
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	19,8	21,2	19,1	19,6	18,4
Kumjolk, liter omsett	131 090	141 632	125 833	131 351	126 377
Mjølkekvote	135 313	145 223	133 139	144 953	145 031
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 405	7 465	7 325	7 443	7 485
Storfekjøt, kg omsett	4 460	5 658	4 966	4 921	5 369
Tal grisekull	9	7	5	4	4
Slaktegris, kg omsett	5 554	3 947	2 963	3 394	2 919
Vinterfora sauer	32	46	56	53	44
Kg kjøt per vf sau	27	27	28	29	28
Ull, kg omsett	125	215	260	268	193
Arbeidsforbruk, timar per bruk					
Brukar	2 542	2 569	2 456	2 455	2 529
Ektefelle	367	320	392	343	372
Barn under 17 år	56	42	11	22	11
Sum familie	2 964	2 931	2 859	2 820	2 911
Leigd arbeid	882	905	1 015	887	883
Timar jordbruket	3 847	3 835	3 874	3 707	3 795
Timar skogbruket	24	27	31	36	28
Timar nyanlegg	77	131	147	47	49
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Bygg	1,82	2,00	2,01	2,03	1,95
Kveite					
Kumjolk, liter	3,93	3,97	4,3	4,29	4,76
Kukjøt	33,45	35,47	35,28	37,37	40,5
Anna storfekjøt	39,04	41,11	41,43	44,68	46,25
Smågris, kr per stk	839	814	1087	978	821
Svinekjøt, slaktegris	23,23	22,98	24,27	25,61	24,98
Sau- og lammekjøt	38,45	36,84	39,86	41,16	43,89
Ull	32,41	30,31	27,2	30,57	32,04

Tabell 9b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	6 266	41 690	4 690	14 591	14 003
Driftsbygningar	212 120	164 813	135 130	84 432	104 717
Maskinar og reiskap	36 634	28 736	72 586	11 579	45 372
Mjølkekvote (ku og geit)	25 313	11 253	9 094	13 913	14 582
Sum nettoinvesteringar	280 330	246 492	221 499	124 514	178 674

Tabell 9c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	8 947	6 014	7 032	5 423	3 851
Andre planteprodukt	25 126	18 873	14 834	23 399	20 965
Planteprodukt	34 073	24 940	21 866	28 822	24 816
Storfe, mjølk	515 477	562 453	541 657	563 345	601 347
Stofe, livdyr og slakt	217 153	267 134	243 901	255 125	298 728
Smågris	11 740	12 057	5 347	7 855	18 150
Slaktegris	121 459	93 297	78 438	85 595	77 907
Purker og rånar	25 842	1 910	2 605	3 442	3 978
Sau, livdyr og slakt	35 966	50 214	69 247	66 854	59 369
Ull	3 866	6 675	6 551	8 082	6 297
Andre innt. husdyrhaldet	1 268	1 598	898	651	49 052
Husdyrprodukt	932 771	995 621	948 642	990 949	1 114 828
Arealtilskot, grovfôr	45 469	47 632	47 934	54 073	62 992
Arealtilskot, korn	2 781	1 857	1 380	1 360	1 347
Kulturlandskapstilskot	64 708	62 782	61 832	58 987	62 255
Prod. tillegg, husdyr	99 570	117 147	126 680	133 533	148 154
Botnfrådrag	-4 258	-3 448	-3 382	-3 158	-3 257
Ref. avløysarutgifter	56 064	59 675	69 819	73 446	71 316
Drifts-, grunn og distr.tilskot	135 293	156 798	163 722	172 657	188 690
Andre tilskot og trygder	38 746	42 410	57 945	72 189	70 310
Tilskot i alt	438 373	484 853	525 930	563 087	601 807
Leigeinntekter traktor og reiskap	20 258	45 581	30 781	26 753	27 368
Anna	2 358	16 875	-938	3 021	8 837
Produksjonsinntekter i alt	1 427 833	1 567 870	1 526 279	1 612 632	1 777 656

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	301 835	331 625	304 076	334 058	382 983
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	25 660	29 473	33 768	27 352	29 140
Såvarer	4 669	4 123	4 853	5 444	6 553
Handelsgjødsele og kalk	50 368	68 149	44 751	56 773	65 479
Konserveringsmidlar	8 291	9 877	9 064	9 923	11 671
Kjøp av dyr	32 615	50 204	54 116	58 972	70 924
Forbr.art. og diverse	80 311	87 799	79 408	85 697	101 023
Variable kostnader	503 749	581 250	530 036	578 219	667 773
Leigd arbeid	97 645	89 476	107 342	109 529	106 717
Drivstoff	31 908	28 460	37 611	34 168	33 628
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassan	12 091	9 769	8 563	10 371	14 003
Vedl.h. driftsbygningar	43 623	38 887	43 568	38 902	45 725
Vedl.h. traktor og maskinar	58 915	60 413	68 511	80 784	74 851
Avskrivingar	142 710	158 152	164 070	163 981	175 857
Maskinleige	43 861	46 950	55 366	71 450	66 879
Jordleie ig leige av kvote	12 364	14 939	19 034	15 822	17 015
Andre kostnader	126 307	125 437	125 595	120 105	122 084
Faste kostnader	569 424	572 483	629 660	645 111	656 759
Kostnader i alt	1 073 173	1 153 733	1 159 695	1 223 330	1 324 532

Tabell 9e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)
Resultatrekning

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	354 660	414 137	366 584	389 302	453 125
- Renter av aktiva i jordbruket	157 228	88 753	91 881	94 944	103 556
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	197 432	325 565	274 703	294 358	349 569
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	111 771	184 764	160 139	175 344	201 340
Lønsevne i alt	295 077	415 041	382 045	403 887	456 285
Lønsevne per time	76,71	108,22	98,62	108,95	120,24
Vederlag til arb. og egenkap. per års	183 087	210 548	201 403	215 979	241 003
Skattejustert vederlag per årsverk	207 934	235 716	225 610	241 878	270 898
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	354 660	414 137	366 584	389 302	453 125
Driftsoverskot, skogbruk	4 279	6 923	12 507	1 936	11 017
Driftsoverskot, tilleggsnæring	35 963	44 387	62 398	50 632	38 249
Driftsoverskot, anna næring	26 296	-2 359	51 026	22 491	36 987
Lønsinntekt	263 034	293 512	283 908	305 565	306 378
Pensjonar og sjukepengar	35 147	10 245	17 181	8 593	15 828
Renteinntekter	17 387	17 164	11 875	11 272	9 056
- Renteutgifter	111 066	101 073	76 701	98 150	91 584
- Kår	8 077	8 928	10 736	9 421	8 726
Nettoinntekt	643 397	694 180	751 512	699 418	786 534
Privatforbruk eks. skatt	410 462	407 892	471 987	556 975	503 150
Skatt	169 458	168 899	168 140	162 257	189 835

¹⁾ Inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskott	422 707	429 234	473 641	462 332	545 328
Andre krav	155 958	204 721	268 275	201 259	222 423
Omløpsmidlar jordbruket	209 681	205 541	221 694	232 274	257 329
Omløpsmidlar skog	13		471	421	400
Omløpsmidlar tilleggsnæring	203	496	1 168	1 859	1 879
Omløpsmidlar anna	364 658	394 802	376 450	304 128	296 261
Omløpsmidlar i alt	1 153 220	1 234 794	1 341 698	1 202 273	1 323 620
Anleggsmidlar jordbruk	2 583 003	2 878 136	2 975 956	3 015 447	3 301 275
Anleggsmidlar skogbruk	49 729	46 604	31 664	39 033	42 629
Anleggsmidlar tilleggsnæring	133 497	152 569	253 491	221 461	120 324
Anleggsmidlar anna næring	43 787	88 257	99 039	82 631	85 353
Hovudbygning	484 796	523 882	544 007	518 016	492 473
Privat	178 910	202 014	190 209	231 959	200 833
Anleggsmidlar i alt	3 473 723	3 891 462	4 094 367	4 108 546	4 242 888
Eigedeler i jordbruket	2 792 685	3 083 678	3 197 650	3 247 722	3 558 604
Eigedeler i alt	4 626 943	5 126 256	5 436 065	5 310 819	5 566 508
Kortsiktig gjeld	382 398	409 252	498 113	504 350	662 738
Langsiktig gjeld	1 727 965	1 960 476	1 949 934	2 067 404	1 836 429
Eigenkapital	2 516 579	2 756 529	2 989 018	2 739 065	3 067 340

¹⁾ Kalkulasjonsrente

6,0 %

3,0 %

3,0 %

3,0 %

3,0 %

Tabell 10a Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	63	60	61	72	70
Alder på brukar	48	47	48	50	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	7,6	6,9	7,5	6,4	6,4
Grovfôr, daa	257,5	267,4	276,4	279,2	279,7
Jordbruksareal, daa	265,8	275,0	284,3	286,4	286,3
- herav leigd areal, daa	99,7	100,7	126,1	110,9	110,1
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	311	253	313	252	258
Grovfôr, FEm pr daa	389	383	355	342	362
Jordbruksareal, FEm pr daa	386	379	353	339	361
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	18,8	20,3	20,5	21,0	21,5
Kumjolk, liter omsett	118 583	131 676	135 621	136 095	141 994
Mjølkekvote	126 540	137 148	143 929	145 628	162 179
Produsert mjolk pr årsku, kg	7 092	7 174	7 254	7 157	7 216
Storfekjøt, kg omsett	4 134	4 317	5 090	4 570	4 581
Tal vinterfôra sauer (vfs)	4	4	5	5	5
Kg kjøt pr vfs	27	26	24	21	20
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 247	2 289	2 253	2 299	2 361
Ektefelle	296	288	290	423	413
Barn under 17 år	24	28	16	23	15
Sum familie	2 568	2 605	2 559	2 745	2 790
Leigd arbeid	670	707	767	790	773
Sum timar i jordbruket	3 238	3 312	3 326	3 535	3 563
Sum timar i skogbruket	35	32	33	30	33
Familiens arbeid på nyanlegg	62	92	80	35	36
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,82	2,00	2,01	2,03	1,95
Havre, kr pr kg				4,07	
Kumjolk, kr pr l	3,92	3,98	4,32	4,38	4,80
Kukjøt, kr pr kg	33,10	34,80	34,94	36,69	40,13
Anna storfekjøt, kr pr kg	39,93	41,40	41,63	44,88	46,28
Smågris for sal, kr pr stk.		486			
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	22,03	22,82	14,38	25,55	23,93
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	35,85	35,99	34,41	36,58	37,83
Ull, kr pr kg	31,50	27,42	25,68	28,58	25,74

Tabell 10b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	8 936	24 917	2 002	6 609	3 918
Driftsbygningar	127 637	54 380	36 236	-4 621	45 328
Maskinar og reiskap	11 583	14 556	36 535	13 302	26 751
Mjølkekvote (ku og geit)	23 546	13 357	8 697	9 483	14 254
Sum nettoinvesteringar	171 702	107 210	83 471	24 774	90 251

¹⁾ Inkl. nytta halmavling

Tabell 10c Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	3 811	2 733	3 919	2 883	2 201
Andre planteprodukt	20 006	18 270	13 502	16 510	15 995
Planteprodukt i alt	23 817	21 003	17 421	19 393	18 195
Storfe, mjølk	464 671	524 624	585 677	595 727	681 126
Storfe, livdyr	21 717	24 928	23 387	28 772	31 165
Kuslakt	80 769	84 021	86 473	85 970	108 135
Anna storfeslakt	92 006	103 066	114 676	122 466	115 736
Smågris	278	-100	320	160	-15
Slaktegris	3 132	3 759	2 278	3 474	2 393
Andre inntekter, husdyrhald	5 751	5 677	5 894	4 788	5 178
Husdyrprodukt i alt	668 323	745 975	818 705	841 358	943 718
Kulturlandskapstilskot	48 496	48 830	49 817	49 000	49 821
Arealtilskot, grovfôr	36 994	39 676	40 464	44 165	51 289
Arealtilskot, korn	1 949	1 968	1 721	1 534	1 613
Arealtilskot, annet	57	106	90	54	49
Produksjonstillegg, husdyr	76 046	83 341	89 300	93 636	101 319
Botnfrådrag	-4 190	-3 267	-3 328	-3 181	-3 143
Drifts-, grunn og distr.tilskot	122 990	138 771	161 570	170 103	191 671
Beitetilskot	9 862	12 415	17 195	21 059	24 815
Regionale miljøtilskot	2 360	4 798	6 882	9 300	8 465
Refunderte avløysarutgifter	50 636	55 968	61 300	66 730	72 818
Andre tilskot	6 097	3 969	6 236	10 752	9 953
Tilskot i alt	351 296	386 575	431 247	463 152	508 670
Leigeinntekt, traktor og reiskap	15 416	26 690	21 262	17 478	15 680
Andre inntekter	1 548	3 967	-1 542	3 130	5 048
Produksjonsinntekter i alt	1 060 400	1 184 211	1 287 096	1 344 511	1 491 311

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	200 403	228 109	242 352	251 861	284 636
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	14 684	16 984	27 701	28 022	26 625
Såvarer	4 336	4 141	3 952	4 801	5 649
Handelsgjødsel og kalk	36 905	53 896	40 034	44 625	54 109
Plantevernmiddel	2 611	2 132	2 596	1 794	2 048
Konserveringsmiddel	7 489	10 515	9 964	10 339	10 820
Andre forbruksartiklar m.v.	58 449	63 854	66 662	72 253	78 594
Kjøp av dyr	22 968	28 410	31 775	26 884	24 908
Sum variable kostnader	347 845	408 043	425 035	440 578	487 389
Leigd arbeid	70 978	76 306	86 477	100 560	105 630
Drivstoff	23 621	21 536	27 701	29 221	29 825
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	7 059	6 350	5 495	12 167	11 885
Vedl.h. driftsbygningar	25 623	32 368	45 187	40 878	42 952
Vedl.h. traktor og maskinar	46 190	50 138	51 562	70 176	68 470
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 710	1 820	2 121	2 392	2 462
Avskr. driftsbygningar	58 448	63 338	67 795	64 338	67 703
Avskr. traktor og maskinar	43 346	45 799	49 042	52 682	56 736
Maskinleige	38 860	48 041	46 194	50 073	53 518
Leige av dyr	1 429				
Leige av bygningar	1 793	1 867	1 577	702	194
Leige av kvote	859	2 315	5 797	4 884	4 522
Andre faste kostnader	96 483	99 735	115 429	115 283	117 518
Sum faste kostnader	416 397	449 612	504 378	543 356	561 415
Kostnader i alt	764 242	857 655	929 413	983 933	1 048 803
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,33	1,14	1,22	1,45	1,45

Tabell 10e Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	296 159	326 556	357 683	360 577	442 508
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	118 985	68 585	72 469	70 249	73 020
Familiens arbeidsforteneste	177 174	257 971	285 214	290 329	369 488
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	115 970	165 733	186 008	179 781	225 906
Lønsevne	248 152	334 276	371 691	390 889	475 118
Lønsevne pr. time	76,64	100,93	111,77	110,58	133,37
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	182 571	197 996	220 693	218 440	261 404
Skattejustert vederlag per årsverk	209 918	223 661	249 209	245 027	294 059
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	296 159	326 556	357 683	360 577	442 508
Driftsoverskot, skogbruk	3 535	2 969	5 547	2 915	18 114
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	23 497	25 638	38 684	34 846	31 012
Driftsoverskot, andre næringar	3 825	3 374	5 011	10 377	11 394
Løsinntekt	257 619	273 194	257 078	269 639	277 112
Pensjonar og sjukepengar	20 238	25 975	33 786	28 784	31 871
Gevinst/utbyte verdipapir	8 025	1 212	6 072	17 829	19 056
Familiens arbeid på nyanlegg	9 720	14 642	13 031	6 452	7 288
Renteinntekter	18 211	12 729	11 338	13 723	15 427
- Renteutgifter	75 164	72 717	71 593	65 973	69 548
- Kårutgifter	8 758	9 577	8 417	9 803	9 077
Nettoinntekt	556 907	603 994	648 218	669 367	775 154
Privatforbruk ekskl. skatt	366 006	392 859	387 417	441 995	435 031
Betalte skattar	142 325	148 506	149 218	163 216	182 013

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	434 109	468 535	534 281	532 012	669 128
Andre krav	150 572	179 880	181 255	185 071	202 801
Omløpsmidlar, jordbruk	157 480	165 045	167 149	176 795	188 449
Omløpsmidlar, skogbruk		292	286	331	302
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	205	421	520	446	1 290
Omløpsmidlar, andre næringar	289 008	302 724	301 237	323 776	422 867
Omløpsmidlar i alt	1 031 375	1 116 898	1 184 728	1 218 431	1 484 836
Anleggsmidlar, jordbruk	1 933 103	2 183 383	2 291 019	2 192 114	2 304 345
Anleggsmidlar, skogbruk	50 251	67 071	62 001	58 971	60 518
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	67 962	90 647	76 997	101 175	96 718
Anleggsmidlar, andre næringar		13 747	23 108	24 076	23 129
Privat, hovudbygningar	444 513	470 054	489 725	453 785	451 790
Privat, anna	145 811	143 699	135 856	169 447	169 671
Anleggsmidlar i alt	2 641 641	2 968 601	3 078 706	2 999 568	3 106 172
Eigedeler i alt	3 673 016	4 085 499	4 263 434	4 217 999	4 591 008
Eigedeler i jordbruket	2 090 584	2 348 429	2 458 168	2 368 910	2 492 794
Kortsiktig gjeld	262 414	305 928	390 357	363 018	467 115
Langsiktig gjeld	1 282 674	1 501 038	1 491 771	1 380 262	1 340 630
Eigenkapital	2 127 928	2 278 532	2 381 306	2 474 719	2 783 264

Tabell 11a Vestlandet, driftsformer, sauehald
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	19	25	25	24	24
Alder på brukar	51	49	51	52	50
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	168,3	181,9	187,2	190,2	206,8
Anna areal, daa	0,3	0,2	0,1	1,2	0,9
Jordbruksareal, daa	168,5	182,1	187,4	191,4	207,6
- herav leigd areal, daa	67,1	70,8	75,2	65,6	93,7
Grovfôr, FEm pr daa	216	247	245	248	244
Jordbruksareal, FEm pr daa	216	247	245	248	244
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauer (vfs)	100	128	125	139	133
Tal gagnslam pr vfs	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Kg kjøt pr vfs	27	25	26	24	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,6	4,3	4,2	4,3	4,1
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 246	1 473	1 511	1 514	1 679
Ektefelle	290	213	248	260	324
Barn under 17 år	6	14	15	11	21
Sum familie	1 542	1 700	1 774	1 785	2 023
Leigd arbeid	292	490	470	474	628
Sum timar i jordbruket	1 834	2 190	2 244	2 259	2 651
Sum timar i skogbruket	23	41	43	29	41
Sum timar tilleggsnæring	144	162	150	172	192
Familiens arbeid på nyanlegg		4	31	51	58
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	2 176	2 070	1 779	1 744	1 614
Oppnådde priser					
Lammekjøt, kr pr kg	44,23	41,04	43,65	46,03	48,30
Sauerkjøt, kr pr kg	21,03	21,30	19,96	20,12	21,63
Ull, kr pr kg	31,92	27,84	26,44	29,31	28,63

Tabell 11b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	-1 354	2 771	1 305	3 766	5 794
Driftsbygningar	-484	2 246	8 935	7 703	-717
Maskinar og reiskap	-526	16 713	-36 325	-1 189	18 369
Sum nettoinvesteringar	-2 364	21 729	-26 085	10 279	23 446

Tabell 11c Vestlandet, driftsformer, sauehald
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Andre planteprodukt	7 684	12 759	5 865	9 008	11 651
Planteprodukt i alt	7 684	12 759	5 865	9 008	11 651
Sauer, livdyr	2 065	2 335	2 692	4 078	4 493
Saue- og lammeslakt	118 945	114 806	131 829	143 750	149 712
Ull	13 613	15 758	13 787	16 687	15 943
Geiter, livdyr og slakt				10	10
Andre inntekter, husdyrhald	704	1 863	1 379	3 494	11 265
Husdyrprodukt i alt	135 327	134 763	149 698	168 010	181 423
Kulturlandskapstilskot	27 956	30 665	30 299	33 103	33 855
Arealtilskot, grovfôr	26 548	32 884	30 523	34 134	39 130
Arealtilskot, annet	97	70	86	49	260
Produksjonstillegg, husdyr	66 361	90 632	94 565	106 376	120 385
Botnfrådrag	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	21 998	26 722	30 317	31 951	30 088
Beitetilskot	25 715	33 584	44 616	53 581	57 059
Regionale miljøtilskot	7 301	11 014	9 933	10 533	11 839
Refunderte avløysarutgifter	28 293	36 068	41 301	40 373	43 117
Andre tilskot	10 577	9 361	9 792	8 226	12 388
Tilskot i alt	210 845	268 000	288 432	315 326	345 121
Leigeinntekt, traktor og reiskap	7 865	10 344	8 318	14 191	12 494
Andre inntekter	13 699	2 374	53	1 063	650
Produksjonsinntekter i alt	375 420	428 240	452 365	507 598	551 339

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	27 854	34 194	41 451	45 358	50 452
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	4 649	5 799	8 456	10 894	4 927
Såvarer	715	982	2 071	1 126	1 465
Handelsgjødsel og kalk	13 671	21 936	19 149	22 055	24 932
Plantevernmiddel	295	364	460	1 275	857
Konserveringsmiddel	3 310	2 665	2 227	3 116	3 321
Andre forbruksartiklar m.v.	17 738	25 318	27 278	32 233	35 803
Kjøp av sau	1 716	2 451	3 120	2 757	1 991
Kjøp av andre husdyr	272		408	702	2 910
Sum variable kostnader	70 220	93 711	104 620	119 517	126 658
Leigd arbeid	32 901	43 331	43 835	47 473	56 081
Drivstoff	12 065	12 363	12 810	13 487	15 380
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 588	3 925	2 514	2 559	3 046
Vedl.h. driftsbygningar	13 322	15 338	16 349	13 029	16 558
Vedl.h. traktor og maskinar	23 890	24 355	29 477	25 442	37 665
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 354	1 067	1 206	1 223	1 535
Avskr. driftsbygningar	18 873	22 366	23 802	27 459	30 909
Avskr. traktor og maskinar	21 592	30 741	28 522	34 017	36 152
Maskinleige	17 757	15 865	21 045	20 225	20 047
Leige av bygningar			64	88	100
Andre faste kostnader	39 659	55 873	59 072	59 696	60 427
Sum faste kostnader	186 002	225 224	238 697	244 698	277 900
Kostnader i alt	256 221	318 935	343 317	364 214	404 558
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,19	1,82	2,01	1,87	2,33
Netto mekaniseringskostnader pr daa	472	449	491	459	484

Tabell 11e Vestlandet, driftsformer, sauehald
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	119 199	109 305	109 048	143 384	146 781
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	40 414	25 929	25 624	28 187	29 701
Familiens arbeidsforteneste	78 785	83 376	83 424	115 197	117 079
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	89 315	79 740	78 121	106 192	93 050
Lønsevne	111 686	126 707	127 259	162 669	173 159
Lønsevne pr. time	60,88	57,86	56,70	72,02	65,31
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	144 373	117 096	116 187	147 185	132 095
Skattejustert vederlag per årsverk	173 548	142 806	141 006	173 713	163 417
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	119 199	109 305	109 048	143 384	146 781
Driftsoverskot, skogbruk	182	11 201	979	306	1 523
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	37 465	40 949	36 548	42 287	35 837
Driftsoverskot, andre næringar	22 081	44 541	45 737	26 525	59 975
Lønsinntekt	407 784	393 686	371 430	408 498	402 052
Pensjonar og sjukepengar	47 709	17 908	24 888	29 678	41 594
Gevinst/utbyte verdipapir	14 612	- 15 679	- 1 613	- 13 063	6 244
Familiens arbeid på nyanlegg		637	7 075	6 363	10 187
Renteinntekter	12 040	8 077	5 132	8 603	9 889
- Renteutgifter	24 729	38 154	29 695	25 120	30 061
- Kårutgifter	4 314	4 346	4 964	4 746	6 817
Nettoinntekt	632 028	568 124	564 565	622 716	677 204
Privatforbruk ekskl. skatt	401 214	430 132	448 498	484 714	478 876
Betalte skattar	139 836	137 390	146 554	170 939	169 882

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	381 378	334 077	327 595	438 195	545 238
Andre krav	82 908	98 726	101 277	105 265	146 746
Omløpsmidlar, jordbruk	25 953	41 848	40 407	50 483	54 284
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar		2 208	3 409	4 569	4 880
Omløpsmidlar, andre næringar	119 126	321 560	268 850	179 771	214 831
Omløpsmidlar i alt	609 365	798 418	742 210	778 709	965 978
Anleggsmidlar, jordbruk	652 797	834 962	803 565	894 305	950 381
Anleggsmidlar, skogbruk	27 747	30 192	30 043	17 029	34 827
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	129 735	146 128	172 346	152 720	181 064
Anleggsmidlar, andre næringar	1 043	36 124	45 691	52 446	56 677
Privat, hovudbygningar	727 662	645 416	599 304	548 581	542 186
Privat, anna	208 821	191 011	148 163	177 995	149 297
Anleggsmidlar i alt	1 747 805	1 883 833	1 799 112	1 843 076	1 914 432
Eigedeler i alt	2 357 170	2 682 251	2 541 322	2 621 785	2 880 410
Eigedeler i jordbruket	678 750	876 810	843 972	944 787	1 004 248
Kortsiktig gjeld	81 458	78 625	95 662	98 329	155 717
Langsiktig gjeld	553 360	765 365	741 904	675 555	842 403
Gjeld i alt	634 819	843 990	837 566	773 884	998 120
Endring i året, kroner	-38 789	- 38 551	- 6 564	- 20 168	- 224 236
Eigenkapital	1 722 351	1 838 261	1 703 756	1 847 902	1 882 291
1) Kalkulasjonsrente	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 12a Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	14	13	12	12	13
Alder på brukar	46	46	47	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	11,9	2,2	1,7		
Grovfôr, daa	240,4	239,7	235,1	236,2	227,4
Anna areal, daa	0,1	0,1			0,1
Jordbruksareal, daa	252,4	241,9	236,8	236,2	227,5
- herav leigd areal, daa	120,5	120,5	111,9	123,8	117,0
Korn, FEm pr daa ¹⁾	258	450	378		
Grovfôr, FEm pr daa	375	351	343	377	315
Jordbruksareal, FEm pr daa	370	352	343	377	315
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	18,3	19,1	18,9	20,1	18,1
Kumjolk, liter omsett	115 683	117 849	126 845	132 516	118 167
Mjølkekvote	121 136	126 455	130 436	156 426	128 650
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 030	6 858	7 433	7 461	7 115
Storfe kjøt, kg omsett	3 444	3 644	3 542	3 306	2 741
Tal avlsgriser	31,8	24,2	26,7	23,1	17,2
Tal smågriskull	62	62	68	59	47
Salbare smågriser	643	602	672	599	509
Tal smågris omsett	305	305	342	319 ?	
Svine kjøt slaktegris, kg omsett	23 933	23 403	24 084	25 896	19 816
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 510	2675	2 553	2 682	2 652
Ektefelle	687	564	610	517	434
Barn under 17 år	52	54	52	68	27
Sum familie	3 249	3292	3 215	3 267	3 113
Leigd arbeid	1 049	1038	816	899	605
Sum timar i jordbruket	4 298	4329	4 031	4 166	3 718
Sum timar i skogbruket	36	46	112	104	35
Sum timar tilleggsnæring	95	94	56	62	75
Familiens arbeid på nyanlegg	36	58	108	6	9
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 278	1378	1 429	1 441	1 486
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,87	1,76	1,89		
Kumjolk, kr pr l	4,01	4,08	4,38	4,52	4,79
Kukjøt, kr pr kg	33,08	35,89	34,96	37,09	40,63
Anna storfe kjøt, kr pr kg	38,12	42,18	40,79	44,64	43,96
Smågris for sal, kr pr stk.	859	794	833	878	854
Svine kjøt slaktegris, kr pr kg	23,28	23,15	23,81	24,90	25,51
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	29,91	29,97	39,15	34,93	42,83
Ull, kr pr kg	35,70	28,14	26,56	33,50	28,88

¹⁾ Inkl. nytta halmavling

Tabell 12b. Nettoinvesteringar

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	343	-2 638	-3 920	1 024	5 478
Driftsbygningar	-70 525	127 000	138 917	-137 937	-59 789
Maskinar og reiskap	14 035	57 541	53 201	22 899	55 493
Mjølkekvote (ku og geit)	23 145	15 327	4 217	4 134	1 529
Sum nettoinvesteringar	-33 001	197 229	192 415	109 879	2 713

Tabell 12c Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	5 066	1 762	1 225		
Andre planteprodukt	26 781	10 444	13 998	17 077	10 351
Planteprodukt i alt	31 847	12 206	15 223	17 077	10 351
Storfe, mjølk	464 373	480 853	555 750	598 861	565 508
Storfe, livdyr	17 752	31 653	20 130	28 961	35 242
Kuslakt	68 284	76 176	94 125	103 116	75 877
Anna storfeslakt	80 414	83 971	51 613	56 427	46 027
Smågris	257 728	236 627	296 611	306 544	257 428
Slaktegris	562 177	537 434	580 472	637 381	502 842
Avlsgris	106 240	86 896	77 807	76 271	25 090
Ull	519	144	221	321	661
Andre inntekter, husdyrhald	4 241	3 954	3 100	3 238	5 362
Husdyrprodukt i alt	1 561 728	1 537 708	1 679 829	1 811 120	1 514 037
Kulturlandskapstilskot	44 162	40 636	38 752	40 858	36 390
Arealtilskot, grovfôr	37 608	38 647	42 530	42 438	44 099
Arealtilskot, korn	2 858	532	576		
Arealtilskot, annet	57				5
Produksjonstillegg, husdyr	93 080	101 078	100 847	100 022	100 879
Botnfrådrag	-4 286	-3 462	-3 250	-3 250	-3 231
Drifts-, grunn og distr.tilskot	138 472	149 292	182 903	193 514	195 656
Beitetilskot	8 820	11 491	15 972	21 405	20 570
Regionale miljøtilskot	4 266	4 935	4 136	4 363	7 158
Refunderte avløysarutgifter	65 105	68 754	79 025	88 035	80 762
Andre tilskot	10 025	708	83	4 318	5 385
Tilskot i alt	400 168	412 611	461 574	491 704	487 673
Leigeinntekt, traktor og reiskap	6 662	6 616	7 455	6 904	6 746
Andre inntekter	21 025	13 685	125	2 075	813
Produksjonsinntekter i alt	2 021 430	1 982 825	2 164 207	2 328 880	2 019 620

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	583 795	657 973	652 614	710 458	608 808
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	12 859	10 078	14 769	13 602	15 971
Såvarer	8 226	2 948	4 559	5 219	5 487
Handelsgjødsel og kalk	29 358	29 780	22 576	34 218	39 108
Plantevernmiddel	2 188	1 329	1 262	3 283	2 419
Konserveringsmiddel	8 865	12 528	7 545	6 432	8 247
Andre forbruksartiklar m.v.	97 119	96 552	105 167	114 845	117 413
Kjøp av dyr	82 706	87 684	101 840	146 162	99 422
Sum variable kostnader	825 116	898 873	910 333	1 034 222	896 875
Leigd arbeid	108 933	98 929	115 346	118 764	97 030
Drivstoff	27 585	26 100	25 916	31 559	29 073
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 377	3 649	4 847	6 972	21 269
Vedl.h. driftsbygningar	31 171	35 471	48 613	60 425	47 685
Vedl.h. traktor og maskinar	57 393	47 777	65 382	71 322	71 344
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 599	5 371	3 920	4 112	4 475
Avskr. driftsbygningar	114 364	114 100	125 871	120 528	78 120
Avskr. traktor og maskinar	38 230	42 054	43 061	41 845	45 386
Maskinleige	41 390	64 778	66 793	75 169	28 663
Leige av dyr	47 562	58 577	61 273	75 614	71 355
Leige av kvote	331		711	3 588	2 817
Andre faste kostnader	139 661	136 701	158 435	148 018	128 811
Sum faste kostnader	617 595	633 508	720 299	758 050	626 028
Kostnader i alt	1 442 711	1 532 380	1 630 632	1 792 271	1 522 903
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,91	2,17	2,53	2,52	2,61
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,55	1,57	1,62	1,70	1,58
Netto mekaniseringskostnader pr daa	708	763	868	952	822

Tabell 12e Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	578 719	450 445	533 575	536 609	496 717
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	192 310	97 742	101 462	100 658	75 135
Familiens arbeidsforteneste	386 409	352 702	432 114	435 951	421 582
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	194 159	175 692	234 848	222 252	241 003
Lønsevne	495 341	451 632	547 460	554 715	518 612
Lønsevne pr. time	115,24	104,32	135,82	133,12	139,48
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	250 625	202 940	264 607	257 946	280 532
Skattejustert vederlag per årsverk	275 357	227 260	291 329	281 343	314 657
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	578 719	450 445	533 575	536 609	496 717
Driftsoverskot, skogbruk	8 090	2 692	2 764	4 199	6 169
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	8 159	187 789	133 399	91 215	25 634
Driftsoverskot, andre næringar	25 612	934	36 374	42 849	20 631
Løsinntekt	287 886	299 131	329 409	377 610	390 594
Pensjonar og sjukepengar	16 221	4 095	5 422	11 412	13 463
Gevinst/utbyte verdipapir	2 028	18 280	- 54 259	798	50 284
Familiens arbeid på nyanlegg	5 613	9 263	17 683	1 038	1 620
Renteinntekter	17 430	11 116	7 248	10 103	13 367
- Renteutgifter	150 045	112 713	114 258	122 987	48 842
- Kårutgifter	8 568	6 912	5 100	4 861	8 246
Nettoinntekt	791 144	864 119	892 259	947 985	961 391
Privatforbruk ekskl. skatt	539 432	436 491	580 868	636 690	568 135
Betalte skattar	156 558	227 566	302 941	216 485	241 892

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskott	339 644	309 014	342 086	524 609	674 779
Andre krav	122 444	141 990	263 915	159 155	131 501
Omløpsmidlar, jordbruk	287 068	262 922	286 587	293 058	238 741
Omløpsmidlar, skogbruk	296	300	363	396	481
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	161	288	188	150	138
Omløpsmidlar, andre næringar	127 312	168 857	263 451	259 724	304 207
Omløpsmidlar i alt	876 925	883 371	1 156 589	1 227 091	1 349 848
Anleggsmidlar, jordbruk	2 929 521	3 097 777	3 206 672	3 033 258	2 259 634
Anleggsmidlar, skogbruk	30 276	33 507	32 148	24 962	40 737
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	533 993	660 821	673 887	628 249	432 532
Anleggsmidlar, andre næringar	8 194	7 399	6 471	4 927	
Privat, hovudbygningar	543 863	571 773	542 966	717 984	743 841
Privat, anna	191 289	254 090	308 996	276 178	289 205
Anleggsmidlar i alt	4 237 137	4 625 368	4 771 140	4 685 558	3 765 951
Eigedeler i alt	5 114 062	5 508 739	5 927 729	5 912 649	5 115 799
Eigedeler i jordbruket	3 216 589	3 360 699	3 493 259	3 316 316	2 498 375
Kortsiktig gjeld	544 445	639 387	763 720	703 127	486 147
Langsiktig gjeld	2 120 562	2 175 441	2 385 764	2 308 296	1 122 860
Gjeld i alt	2 665 007	2 814 828	3 149 484	3 011 423	1 609 007
Endring i året, kroner	244 444	69 795	364 858	- 91 680	1 402 416
Eigenkapital	2 449 055	2 693 911	2 778 244	2 901 226	3 506 791

¹⁾ Kalkulasjonsrente

6,0 %

3,0 %

3,0 %

3,0 %

3,0 %

Tabell 13a Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	24	22	22	20	17
Alder på brukar	44	45	45	46	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa					
Grovfôr, daa	260,2	287,0	305,8	317,3	335,2
Anna areal, daa	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3
Jordbruksareal, daa	260,3	287,2	306,0	317,6	335,5
- herav leigd areal, daa	100,6	101,6	113,9	108,6	97,4
Korn, FEm pr daa	1)				
Grovfôr, FEm pr daa	319	321	291	281	276
Jordbruksareal, FEm pr daa	319	320	291	281	276
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	14,1	15,3	16,0	16,0	17,0
Kumjolk, liter omsett	84 725	94 292	99 085	99 070	113 708
Mjølkekvote	87 286	95 789	102 238	110 277	126 418
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 727	6 994	6 771	6 845	7 391
Storfekjøt, kg omsett	2 958	4 476	4 059	4 671	3 729
Tal vinterfôra sauer (vfs)	81	87	87	89	82
Tal gagnslam pr vfs	1,3	1,4	1,4	1,3	1,4
Kg kjøt pr vfs	27	29	27	26	28
Ull, kg omsett pr vfs	4,9	4,8	4,7	4,7	4,1
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 620	2 609	2 605	2 636	2 773
Ektefelle	379	467	469	449	409
Barn under 17 år	42	10	2	8	9
Sum familie	3 041	3 086	3 076	3 093	3 191
Leigd arbeid	951	954	999	981	961
Sum timar i jordbruket	3 992	4 040	4 074	4 074	4 151
Sum timar i skogbruket	13	17	16	14	9
Sum timar tilleggsnæring	143	140	88	91	133
Familiens arbeid på nyanlegg	20	16	18	3	
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 267	1 155	1 310	1 110	1 107
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,84				
Kumjolk, kr pr l	3,83	3,96	4,21	4,40	4,72
Kukjøt, kr pr kg	34,34	36,27	34,80	37,81	39,67
Anna storfekjøt, kr pr kg	38,26	41,15	40,99	43,68	46,29
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	39,61	37,69	39,85	40,81	44,28
Ull, kr pr kg	32,50	30,08	27,49	30,25	32,38

1) Inkl. nytta flåmavling

Tabell 13b. Nettoinvesteringar

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	6 676	7 120	11 228	14 315	12 604
Driftsbygningar	11 238	54 470	76 203	60 247	-38 798
Maskinar og reiskap	52 210	7 648	76 258	10 187	160
Mjølkekvote (ku og geit)	15 662	6 201	7 551	-7 696	3 218
Sum nettoinvesteringar	85 786	75 440	171 240	77 056	-22 816

Tabell 13c Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	1 291				
Andre planteprodukt	13 757	7 402	5 843	10 213	6 881
Planteprodukt i alt	15 048	7 402	5 843	10 213	6 881
Storfe, mjølk	324 740	373 592	416 980	436 270	536 440
Storfe, livdyr	17 568	28 467	20 855	23 895	42 880
Kuslakt	53 504	64 535	65 074	69 528	78 583
Anna storfeslakt	76 352	115 725	109 649	129 177	108 333
Slaktegris	113	131			
Sauer, livdyr	7 016	7 728	11 280	6 764	13 078
Sau- og lammeslakt	91 989	96 737	98 126	95 206	105 573
Ull	12 105	12 608	10 372	12 312	10 940
Andre inntekter, husdyrhald	2 271	448	47	749	1 806
Husdyrprodukt i alt	585 657	699 971	732 383	773 901	897 633
Kulturlandskapstilskot	46 379	49 877	51 087	51 484	53 267
Arealtilskot, grovfôr	38 462	42 541	42 487	46 959	54 585
Arealtilskot, annet	70				
Produksjonstillegg, husdyr	104 739	130 862	140 666	143 902	162 530
Botnfrådrag	-4 167	-3 136	-3 136	-3 150	-3 075
Drifts-, grunn og distr.tilskot	119 034	142 350	161 599	173 107	191 536
Beitetilskot	28 864	33 350	46 254	51 583	56 066
Regionale miljøtilskot	15 717	15 341	9 718	11 271	12 374
Refunderte avløysarutgifter	55 995	69 227	65 378	73 250	68 252
Andre tilskot	4 935	7 457	6 159	13 756	8 591
Tilskot i alt	410 029	487 869	520 213	562 162	604 126
Leigeinntekt, traktor og reiskap	14 624	14 878	10 976	16 380	21 772
Andre inntekter	5 187	6 598	3 354	2 522	1 710
Produksjonsinntekter i alt	1 030 545	1 216 716	1 272 769	1 365 178	1 532 122

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	167 824	223 126	233 376	257 392	311 166
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	21 697	29 134	29 940	34 272	37 693
Såvarer	2 591	2 978	2 949	5 200	5 814
Handelsgjødsel og kalk	40 140	53 829	38 783	56 817	71 639
Plantevernmidde	1 034	2 739	1 786	2 083	1 823
Konserveringsmidde	9 784	10 195	9 749	7 220	9 137
Andre forbruksartiklar m.v.	56 536	64 984	63 603	66 938	78 535
Kjøp av dyr	25 608	35 732	43 199	45 022	35 057
Sum variable kostnader	325 214	422 717	423 385	474 944	550 864
Leigd arbeid	91 850	91 028	97 933	111 379	129 181
Drivstoff	24 359	22 335	25 478	30 254	31 547
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	7 488	7 224	9 814	8 359	12 450
Vedl.h. driftsbygningar	31 364	28 001	34 915	48 280	53 780
Vedl.h. traktor og maskinar	49 433	52 537	51 266	56 218	64 767
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 370	2 277	2 240	1 947	2 039
Avskr. driftsbygningar	36 302	53 187	59 074	61 977	66 024
Avskr. traktor og maskinar	48 914	58 865	66 066	73 571	81 502
Maskinleige	27 021	22 091	27 129	32 554	29 164
Leige av bygningar	1 627	2 045	655	610	
Andre faste kostnader	83 777	86 811	103 725	99 401	105 988
Sum faste kostnader	404 504	426 858	478 292	526 388	576 442
Kostnader i alt	729 718	849 575	901 678	1 001 332	1 127 306
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,91	1,69	1,96	2,19	2,45
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,87	1,65	1,76	1,97	2,00
Netto mekaniseringskostnader pr daa	608	541	571	614	677

Tabell 13e Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	300 827	367 142	371 091	363 845	404 815
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	95 373	59 683	64 341	71 391	75 805
Familiens arbeidsforteneste	205 453	307 459	306 750	292 454	329 010
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	109 330	163 482	164 040	158 678	174 976
Lønsevne	297 303	398 487	404 683	403 833	458 191
Lønsevne pr. time	74,47	98,64	99,32	99,13	110,38
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	167 844	196 246	200 475	203 020	224 606
Skattejustert vederlag per årsverk	190 528	219 974	224 238	227 513	253 907
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	300 827	367 142	371 091	363 845	404 815
Driftsoverskot, skogbruk	1 199	4 411	5 076	4 059	- 663
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	32 450	24 733	27 840	37 633	30 637
Driftsoverskot, andre næringar	30 964	- 4 502	23 923	11 335	16 921
Lønsinntekt	204 376	200 277	228 975	209 185	211 812
Pensjonar og sjukepengar	47 672	23 096	13 137	35 815	16 569
Gevinst/utbyte verdipapir	744	38	1 973	4 477	11 195
Familiens arbeid på nyanlegg	3 132	2 534	2 969	421	
Renteinntekter	25 427	11 792	8 454	7 975	9 237
- Renteutgifter	54 595	44 678	40 633	41 641	43 330
- Kårutgifter	5 303	7 005	6 092	6 217	6 363
Nettoinntekt	586 893	577 839	636 714	626 886	650 830
Privatforbruk ekskl. skatt	417 929	350 315	383 666	502 306	442 219
Betalte skattar	113 441	103 175	116 432	144 140	155 249

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskott	541 374	473 630	471 041	459 876	581 689
Andre krav	157 794	156 921	162 968	163 870	178 572
Omløpsmidlar, jordbruk	133 497	139 308	159 187	166 656	174 046
Omløpsmidlar, skogbruk	333	410	46	441	519
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	4	5	119		
Omløpsmidlar, andre næringar	61 486	62 886	76 675	72 608	92 216
Omløpsmidlar i alt	894 488	833 160	870 037	863 452	1 027 042
Anleggsmidlar, jordbruk	1 520 435	1 886 442	2 083 610	2 258 190	2 349 569
Anleggsmidlar, skogbruk	17 764	19 665	18 188	88 987	105 151
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	62 531	71 744	111 395	169 175	207 382
Anleggsmidlar, andre næringar	56 558	78 847	85 336	114 916	138 566
Privat, hovudbygningar	585 987	566 958	604 315	548 336	517 926
Privat, anna	192 898	192 964	184 017	212 698	127 344
Anleggsmidlar i alt	2 436 174	2 816 620	3 086 861	3 392 301	3 445 938
Eigedeler i alt	3 330 662	3 649 780	3 956 898	4 255 752	4 472 980
Eigedeler i jordbruket	1 653 932	2 025 750	2 242 797	2 424 846	2 523 615
Kortsiktig gjeld	211 874	154 775	181 765	188 961	298 357
Langsiktig gjeld	906 845	1 084 688	1 237 015	1 275 298	1 122 481
Gjeld i alt	1 118 719	1 239 463	1 418 779	1 464 259	1 420 838
Endring i året, kroner	127 370	- 72 080	160 178	- 12 390	- 42 421
Eigenkapital	2 211 943	2 410 317	2 538 119	2 791 494	3 052 141

¹⁾ Kalkulasjonsrente

6,0 %

3,0 %

3,0 %

3,0 %

3,0 %

Tabell 14a Vestlandet, driftsformer, frukt
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk i gruppa	21	21	22	23	23
Alder på brukar	50	51	52	51	52
Arealfordeling dekar					
Eple, daa	23,0	22,8	22,9	23,3	23,1
Pærer, daa	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0
Plommer, daa	8,5	9,3	11,1	12,3	12,5
Søtkirsebær, daa	3,3	3,3	3,3	3,2	3,0
Bær, daa	5,6	5,4	5,0	5,5	5,9
Frukt og bær i alt, daa	42,7	43,3	44,4	46,3	46,6
Grovfôr i alt, daa	18,2	18,1	17,8	16,7	15,8
Jorbruksareal i alt, daa	62,2	62,9	63,3	64,5	63,0
Leigd areal, daa	12,3	14,6	14,2	13,7	13,9
Avling per dekar					
Grovfôr i alt, FEm per daa	227	204	211	181	217
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	240	207	211	181	228
Eple, kg/daa	1 306	1 042	965	654	1 144
Pærer, kg/daa	499	781	585	965	574
Plommer, kg/daa	452	369	431	297	302
Moreller, kg/daa	378	501	290	327	409
Bringebær, kg/daa			952	972	959
Husdyrproduksjon					
Vinterfora sauer	10	10	9	9	9
Kg kjøtt per vf sau	24	24	27	26	25
Ull, kg omsett	33	47	52	47	36
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 602	1 544	1 581	1 442	1 546
Ektefelle	296	267	236	200	164
Barn under 17 år	29	35	22	15	7
Sum familie	1 927	1 845	1 838	1 656	1 717
Leigd arbeid	1 396	1 506	1 390	1 710	1 548
Leigd arbeid, ubetalt	314	212	243	318	268
Timar jordbruket	3 323	3 351	3 228	3 366	3 533
Timar skogbruket	27	17	16	16	10
Timar nyanlegg	71	21	88	70	69
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Eple kl. I, kr per kg	6,36	8,80	8,47	9,16	9,42
Pærer kl. I, kr per kg	9,13	9,19	9,42	9,33	10,09
Plommer kl. I, kr per kg	21,03	21,08	23,53	23,76	24,45
Søtkirsebær kl. I, kr per kg	45,19	42,05	43,63	47,45	48,68
Bringebær	23,86	22,87	26,74	30,99	35,96
Sau- og lammekjøtt	38,23	38,60	38,38	39,53	40,85
Ull	31,44	25,70	22,38	29,61	30,77

1) Arealfordeling og prisen på frukt er henta frå grunnlagsmaterialet til referansebruksutrekningane

Tabell 14b Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	23 009	259	6 207	40 812	37 210
Driftsbygningar	3 347	27 253	47 288	-12 472	-7 605
Maskinar og reiskap	22 902	-2 954	18 142	18 813	31 059
Mjølkekvote (ku og geit)	0	0	0	0	0
Sum nettoinvesteringar	49 257	24 558	71 637	47 153	60 663

**Tabell 14c Vestlandet, driftsformer, frukt
Produksjonsinntekter per bruk**

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Korn					
Frukt	413 704	467 526	440 617	416 355	543 908
Andre planteprodukt	43 835	62 138	49 358	53 455	63 377
Planteprodukt	458 386	529 664	489 975	469 810	607 285
Annet storfeslakt					
Sau, livdyr og slakt	10 287	8 303	10 505	9 554	10 567
Ull	1 149	1 280	962	1 398	1 117
Andre innt. husdyrhald	351	1 375	3 294	3 568	3 694
Husdyrprodukt	11 788	10 958	14 761	14 520	16 751
Arealtilskot, grovfôr	2 276	2 983	2 819	2 697	2 948
Areal, frukt og grønt	26 552	26 552	33 682	38 452	45 446
Kulturlandskapstilskot	11 580	10 934	11 167	11 279	11 435
Prod. tillegg, husdyr	6 376	8 121	9 267	9 173	11 534
Botnfrådrag	-4 000	-3 000	-3 063	-3 100	-3 000
Ref. avløysarutgifter	5 409	3 833	5 778	5 734	4 631
Pristilskot	103 257	88 476	109 504	97 790	125 917
Andre tilskot og trygder	33 744	21 481	24 387	45 940	32 131
Tilskot i alt	185 194	159 380	204 333	207 965	231 042
Leigeinntekter traktor og reiskap	1 345	11 485	12 595	6 676	7 191
Traktor i skogen	301	678	796	1 102	808
Anna	2 605	194	7 811	19 139	2 335
Produksjonsinntekter i alt	659 619	712 359	730 271	731 404	884 687

Tabell 14d. Kostnader pr bruk

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	2 716	3 382	3 802	4 373	6 608
Andre fôrkostnader	865	999	200	846	1 116
Såvarer	14 654	8 472	9 534	9 088	15 282
Handelskjøpsmiddel og kalk	12 756	15 840	13 289	11 793	14 816
Konserveringsmidlar	87	282	307	200	142
Kjøp av dyr	373	925	1 133	1 005	1 579
Forbr.art. og diverse	46 710	51 018	59 139	59 451	88 096
Variable kostnader	78 159	80 918	87 404	86 756	127 638
Leigd arbeid	120 941	168 469	145 408	178 672	191 344
Drivstoff	10 281	11 983	9 056	10 862	15 064
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	8 284	9 210	10 843	8 068	10 700
Vedl. hald driftsbygningar	16 661	14 036	12 910	9 109	8 875
Vedl. hald traktor og maskiner	27 423	35 945	29 414	38 967	35 191
Avskrivingar	51 273	48 498	54 118	61 148	66 087
Maskinleige	2 325	12 736	5 819	11 313	14 902
Andre kostnader	61 178	61 087	66 235	74 955	70 990
Faste kostnader	298 363	361 964	333 803	393 094	413 154
Kostnader i alt	376 523	442 882	421 207	479 851	540 792

**Tabell 14e Vestlandet, driftsformer, frukt
Resultat og balanse**

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	283 098	269 477	309 063	251 554	343 895
- Renter av aktiva i jordbruket	38 540	20 438	22 127	26 054	27 700
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	244 558	249 039	286 936	225 500	316 195
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	201 343	223 373	254 322	210 662	339 767
Lønsevne i alt	365 499	417 508	432 344	404 172	507 539
Lønsevne per time	109,98	124,61	133,92	120,09	143,66
Vederlag til arb. og egenkap. per årsverk	215 505	235 328	253 608	228 830	271 666
Skattejustert vederlag per årsverk	240 193	262 552	282 066	251 769	298 431
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	283 098	269 477	309 063	251 554	343 895
Driftsoverskot, skogbruk	1 011	23 647	-1 688	38 856	5 774
Driftsoverskot, tilleggsnæring	305	12 583	34 222	59 126	80 581
Driftsoverskot, anna næring	5 923	49 876	6 011	15 006	17 255
Løsinntekt	290 145	295 548	317 727	373 058	363 546
Pensjonar	16 291	24 544	38 487	39 175	52 521
Sjukepengar	22 485		2 194	540	6 643
Andre kapitalinntekter	3 363	888	15 312	5 532	4 242
Arbeid nyanlegg	11 013	3 368	14 106	13 173	12 095
Renteinntekter	25 346	14 909	12 141	17 814	16 832
- Renteutgifter	50 158	32 712	36 594	44 201	53 092
- Kår	10 670	9 913	7 908	6 612	8 411
Nettoinntekt	598 151	652 215	703 178	763 555	841 882
Privatforbruk eks. skatt	359 529	435 276	382 552	419 801	470 407
Skatt	132 241	141 622	183 995	182 789	206 851

Tabell 14f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar/bankinnskott	718 649	732 716	766 705	700 883	806 135
Andre krav	142 357	160 499	278 553	329 641	340 531
Omløpsmidlar jordbruket	12 362	12 039	10 871	8 323	11 646
Omløpsmidlar skog		10	18		
Omløpsmidlar tilleggsnæring	77 010	90 729	99 768	94 902	129 723
Omløpsmidlar anna næring	81 580	82 460	156 991	135 340	150 474
Omløpsmidlar i alt	1 031 958	1 078 452	1 312 905	1 269 090	1 438 549
Anleggsmidlar jordbruk	656 692	681 411	762 795	883 168	943 516
Anleggsmidlar skogbruk	18 094	17 580	22 948	40 653	39 951
Anleggsmidlar tilleggsnæring	201 311	413 950	351 786	419 970	495 761
Anleggsmidlar anna næring			13 240	18 343	20 876
Hovudbygning	463 119	498 978	518 795	674 591	723 282
Privat	219 232	207 264	226 136	235 538	256 304
Anleggsmidlar i alt	1 558 448	1 819 182	1 895 701	2 272 263	2 479 690
Eigedelar i jordbruket	669 054	693 450	773 666	891 491	955 162
Eigedelar i alt	2 590 405	2 897 634	3 208 607	3 541 352	3 918 239
Kortsiktig gjeld	123 171	180 569	115 890	247 056	247 049
Langsiktig gjeld	636 753	767 710	949 689	1 150 433	1 204 891
Eigenkapital	1 830 482	1 949 355	2 143 027	2 143 863	2 466 299

¹⁾ Inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

Tabell 15a Mjølkeproduksjon. Storleikgruppe under 15 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	20	15	20	18	16
Alder på brukar	51	51	51	52	52
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	174,4	173,2	169,0	168,6	171,9
Anna areal, daa	0,3	0,4	0,9	1,8	0,3
Jordbruksareal, daa	174,7	173,6	170,0	170,3	172,2
- herav leigd areal, daa	77,1	79,1	72,5	68,4	70,2
Grovfôr, FEm pr daa	324	297	304	330	321
Jordbruksareal, FEm pr daa	323	296	303	327	321
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	11,1	10,8	10,8	11,5	11,1
Kumjolk, liter omsett	68 593	66 438	69 329	72 007	70 347
Mjølkekvote	75 073	72 371	76 818	77 352	84 102
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 860	6 880	7 119	6 928	6 909
Storfe kjøtt, kg omsett	2 207	2 119	2 177	1 895	1 921
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 892	1 852	1 809	1 874	1 876
Ektefelle	192	208	226	209	359
Barn under 17 år	16	26	21	35	27
Sum familie	2 100	2 086	2 056	2 118	2 261
Leigd arbeid	480	624	570	595	565
Sum timar i jordbruket	2 580	2 710	2 625	2 712	2 826
Sum timar i skogbruket	33	31	35	31	21
Sum timar tilleggsnæring	15	21	148	129	92
Familiens arbeid på nyanlegg	5	29	12	2	
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 569	1 440	1 317	1 426	1 357
Oppnådde prisar					
Kumjolk, kr pr l	3,84	3,98	4,32	4,40	4,81
Kukjøtt, kr pr kg	33,01	34,78	33,94	36,79	39,26
Anna storfe kjøtt, kr pr kg	37,69	38,37	35,51	40,16	43,98

Tabell 15b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	1 439	8 043	-99	7 925	-1 645
Driftsbygningar	-13 861	-3 179	25 186	-22 027	23 613
Maskinar og reiskap	-4 945	-20 651	417	4 697	-4 519
Mjølkekvote (ku og geit)	12 955	1 659	1 937	1 813	
Sum nettoinvesteringar	-4 413	-14 128	27 441	-7 591	17 449

Tabell 15c Mjølkeproduksjon. Storleikgruppe under 15 årskyr
Produksjonsinntekt per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Andre planteprodukt	8 895	6 433	7 805	13 789	14 915
Planteprodukt i alt	8 895	6 433	7 805	13 789	14 915
Storfe, mjølk	263 677	264 561	299 673	316 870	338 436
Storfe, livdyr	17 135	14 471	19 757	26 066	27 078
Kuslakt	45 242	48 151	47 259	51 923	52 002
Anna storfeslakt	38 601	31 357	27 313	26 971	39 599
Andre inntekter, husdyrhald	5 536	5 358	7 421	5 140	7 853
Husdyrprodukt i alt	370 191	363 898	401 423	426 970	464 970
Kulturlandskapstilskot	29 296	29 285	29 085	30 093	30 333
Arealtilskot, grovfôr	27 780	29 952	29 443	32 407	36 545
Arealtilskot, annet	3	3	125	75	169
Produksjonstillegg, husdyr	52 217	52 518	59 258	61 094	66 217
Botnfrådrag	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Driftstillegg mjølk ku	58 305	65 800	81 800	93 177	111 000
Distriktstilskot storfe	33 834	35 551	37 129	37 660	37 975
Distriktstilskot sau	787	729	1 113	861	1 138
Grunntilskot sau	469	443	621	509	638
Beitetilskot	5 445	7 328	11 552	11 185	13 369
Regionale miljøtilskot	2 305	3 249	4 485	6 431	5 429
Refunderte avløysarutgifter	40 005	43 150	55 399	63 527	74 739
Andre tilskot	1 342	660	5 927	1 773	845
Tilskot i alt	247 787	265 668	312 937	335 792	375 397
Leigeinntekt, traktor og reiskap	5 105	4 749	6 888	7 719	3 971
Andre inntekter	2 254	1 434	-5 759	2 186	4 748
Produksjonsinntekter i alt	634 232	642 182	723 295	786 457	864 001

Tabell 15d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	113 099	111 307	113 060	122 187	140 437
Anna førkostnader inkl. beiteleige	8 488	10 591	16 078	20 495	12 136
Såvarer	1 472	1 820	1 781	1 847	2 156
Handelsgjødsel og kalk	22 771	27 188	21 685	27 348	34 045
Plantevernmiddel	434	900	1 251	1 961	847
Konserveringsmiddel	6 868	10 326	9 232	7 110	8 726
Andre forbruksartiklar m.v.	37 677	36 643	37 632	47 570	49 341
Kjøp av dyr	7 485	9 876	11 924	11 789	8 222
Sum variable kostnader	198 292	208 651	212 642	240 307	255 911
Leigd arbeid	50 577	57 876	72 296	92 130	90 231
Drivstoff	14 830	8 994	11 756	13 395	16 069
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 739	2 738	1 778	12 181	10 768
Vedl.h. driftsbygningar	13 020	30 594	29 783	30 954	35 217
Vedl.h. traktor og maskinar	31 862	36 849	34 609	42 373	40 992
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 182	1 410	1 636	1 607	1 645
Avskr. driftsbygningar	25 267	28 856	33 389	34 734	38 367
Avskr. traktor og maskinar	28 219	24 646	25 706	27 652	27 581
Maskinleige	17 944	19 110	21 715	23 646	19 635
Leige av bygningar	47	333	481	422	
Andre faste kostnader	69 666	76 491	77 114	77 283	87 842
Sum faste kostnader	256 353	287 898	310 262	356 377	369 580
Kostnader i alt	454 645	496 548	522 904	596 683	625 491
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,81	1,78	1,81	1,90	1,93
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,49	1,38	1,35	1,47	1,51
Netto mekaniseringskostnader pr daa	585	527	549	621	619

Tabell 15e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe under 15 årskyr
Resultatrekning

År	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	179 587	145 634	200 390	189 774	238 509
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	57 484	27 952	31 217	32 551	33 828
Familiens arbeidsforteneste	122 103	117 682	169 174	157 222	204 682
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	98 805	91 696	139 826	130 966	161 153
Lønsevne	172 680	175 558	241 470	249 352	294 913
Lønsevne pr. time	66,94	64,78	91,88	91,93	104,34
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	147 109	126 984	180 017	179 086	202 614
Skattejustert vederlag per årsverk	174 275	149 533	209 215	205 642	237 524
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	179 587	145 634	200 390	189 774	238 509
Driftsoverskot, skogbruk	2 224	1 206	1 108	399	854
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	7 328	9 702	39 877	28 832	6 510
Driftsoverskot, andre næringar	200	807	5 894	9 765	10 103
Lønsinntekt	323 135	367 766	323 358	344 015	361 189
Pensjonar og sjukepengar	34 992	61 012	73 771	55 216	81 823
Gevinst/utbyte verdipapir	15 525	5 672	9 471	21 146	37 189
Familiens arbeid på nyanlegg	799	4 599	1 816	374	
Renteinntekter	13 121	2 851	7 994	8 022	10 838
- Renteutgifter	52 197	38 211	35 288	34 788	39 073
- Kårutgifter	8 033	7 945	8 127	12 446	9 163
Nettoinntekt	516 681	553 092	620 264	610 310	698 780
Privatforbruk ekskl. skatt	352 215	408 785	385 374	369 514	394 745
Betalte skattar	127 856	107 562	138 410	161 934	166 818

Tabell 15f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	417 873	425 285	397 039	409 852	553 381
Andre krav	70 451	86 050	143 763	150 776	116 012
Omløpsmidlar, jordbruk	91 412	77 224	85 126	88 074	91 418
Omløpsmidlar, skogbruk		100	20	111	
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	75	104	600	167	100
Omløpsmidlar, andre næringar	267 593	342 858	288 208	247 956	572 966
Omløpsmidlar i alt	847 403	931 622	914 755	896 935	1 333 877
Anleggsmidlar, jordbruk	871 519	849 436	968 852	996 518	1 052 077
Anleggsmidlar, skogbruk	45 025	29 301	30 543	26 611	18 269
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	37 501	48 893	147 321	180 071	123 358
Anleggsmidlar, andre næringar		54 988	40 184		
Privat, hovudbygningar	453 077	522 794	559 155	556 153	603 864
Privat, anna	145 255	122 809	128 702	138 951	134 782
Anleggsmidlar i alt	1 552 377	1 628 221	1 874 756	1 898 304	1 932 350
Eigedeler i alt	2 399 780	2 559 842	2 789 512	2 795 239	3 266 229
Eigedeler i jordbruket	962 931	926 660	1 053 977	1 084 592	1 143 495
Kortsiktig gjeld	144 741	148 969	273 904	231 002	255 616
Langsiktig gjeld	706 718	758 789	710 645	697 826	769 420
Gjeld i alt	851 459	907 757	984 549	928 829	1 025 036
Endring i året, kroner	19 544	-1 259	1 381	-7 548	40 482
Eigenkapital	1 548 321	1 652 085	1 804 963	1 866 410	2 241 193
¹⁾ Raikulasjonsrente	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 16a Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	24	25	20	26	30
Alder på brukar	48	47	46	48	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa		7,6	10,9		7,2
Grovfôr, daa	220,8	217,3	214,7	252,3	243,5
Anna areal, daa	1,0	1,0	0,1	0,1	0,1
Jordbruksareal, daa	221,8	225,8	225,7	252,3	250,6
- herav leigd areal, daa	86,6	79,9	87,2	105,4	97,5
Korn, FEm pr daa		446	528		356
Grovfôr, FEm pr daa	386	401	376	308	359
Jordbruksareal, FEm pr daa	385	401	383	308	359
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	17,2	17,2	17,9	17,1	17,4
Kumjolk, liter omsett	102 357	107 633	117 342	1 110 696	112 100
Mjølkekvote	106 433	109 982	120 063	114 639	131 462
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 655	6 888	7 185	7 207	7 103
Storfekjøl, kg omsett	3 485	3 385	4 457	3 622	3 531
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 148	2 233	2 353	2 297	2 502
Ektefelle	382	248	222	357	306
Barn under 17 år	17	16	2	9	7
Sum familie	2 547	2 497	2 577	2 663	2 816
Leigd arbeid	599	582	682	669	610
Sum timar i jordbruket	3 146	3 079	3 259	3 332	3 426
Sum timar i skogbruket	43	38	54	40	40
Sum timar tilleggsnæring	87	104	43	72	106
Familiens arbeid på nyanlegg	64	80		34	40
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 146	1 171	1 107	1 165	1 009
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg		2,00	2,01		1,95
Kumjolk, kr pr l	3,90	3,96	4,28	4,23	4,77
Kukjøl, kr pr kg	33,75	34,81	34,25	38,37	40,03
Anna storfekjøl, kr pr kg	38,86	40,17	42,73	43,26	44,44

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 16b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	19 696	12 158	3 154	9 905	-671
Driftsbygningar	122 663	9 779	-23 986	-2 803	114 369
Maskinar og reiskap	36 733	13 593	32 381	17 110	-1 153
Mjølkekvote (ku og geit)	10 835	10 683	9 411	5 179	10 317
Sum nettoinvesteringar	189 927	46 213	20 960	29 391	122 862

Tabell 16c Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn		6 976	11 954	59	5 135
Andre planteprodukt	11 950	16 878	11 392	7 384	15 841
Planteprodukt i alt	11 950	23 854	23 346	7 443	20 976
Storfe, mjølk	399 639	426 030	502 485	467 740	534 930
Storfe, livdyr	22 068	24 077	32 901	29 932	28 192
Kuslakt	65 916	67 718	64 944	59 644	87 303
Anna storfeslakt	72 975	73 375	98 900	102 782	80 229
Andre inntekter, husdyrhald	6 542	6 084	3 047	5 359	3 965
Husdyrprodukt i alt	567 139	597 283	702 277	665 456	734 618
Kulturlandskapstilskot	39 243	39 346	41 283	43 379	44 694
Arealtilskot, grovfôr	35 836	37 196	38 809	43 152	49 840
Arealtilskot, korn		2 154	2 347	64	1 796
Arealtilskot, annet	25	88	8	8	7
Produksjonstillegg, husdyr	75 803	81 486	84 788	89 000	94 425
Botnfrådrag	-4 000	-3 000	-3 200	-3 038	-3 117
Driftstillegg mjølk ku	59 800	67 116	81 800	93 000	111 000
Distriktstilskot storfe	51 942	56 561	66 653	59 877	61 393
Distriktstilskot sau	635	592	313	597	569
Grunntilskot sau	430	481	223	345	229
Beitetilskot	11 120	12 811	15 643	21 701	24 405
Regionale miljøtilskot	1 930	4 009	7 973	10 714	10 696
Refunderte avløyserutgifter	53 229	61 286	60 220	69 391	68 413
Andre tilskot	6 357	3 930	715	13 721	13 585
Tilskot i alt	332 352	364 056	397 574	441 909	477 934
Leigeinntekt, traktor og reiskap	16 267	17 513	9 411	13 657	11 384
Andre inntekter	482			2 800	1 852
Produksjonsinntekter i alt	928 190	1 002 706	1 132 608	1 131 265	1 246 764

Tabell 16d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	165 920	183 737	211 181	196 536	222 612
Anna førkostnader inkl. beiteleige	12 931	8 579	13 690	19 937	13 801
Såvarer	3 882	3 444	3 956	4 776	5 511
Handelsgjødsel og kalk	32 588	48 344	36 249	39 892	45 527
Plantevernmiddel	2 462	2 731	3 120	1 575	1 858
Konserveringsmiddel	5 674	9 301	9 875	8 622	7 869
Andre forbruksartiklar m.v.	48 409	53 024	54 198	55 528	63 183
Kjøp av dyr	9 107	9 334	16 702	16 260	20 236
Sum variable kostnader	280 973	318 493	348 972	343 126	380 599
Leigd arbeid	69 814	75 700	80 856	91 256	97 368
Drivstoff	21 329	17 703	20 736	23 861	21 445
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 285	4 178	2 583	6 721	7 827
Vedl.h. driftsbygningar	24 541	27 204	30 352	27 736	28 253
Vedl.h. traktor og maskinar	41 192	40 908	48 524	60 140	57 576
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 796	1 818	1 634	2 413	1 958
Avskr. driftsbygningar	47 996	42 664	42 402	39 676	44 044
Avskr. traktor og maskinar	42 910	43 310	45 182	44 366	49 325
Maskinleige	23 514	33 598	21 807	23 972	37 932
Leige av bygningar		200		418	
Leige av kvote	753	1 335	1 622	1 423	2 122
Andre faste kostnader	88 814	85 794	106 926	100 155	104 371
Sum faste kostnader	367 944	374 410	402 624	422 136	452 220
Kostnader i alt	648 916	692 903	751 596	765 263	832 818
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,56	1,43	1,61	1,93	1,86
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,31	1,20	1,19	1,36	1,49
Netto mekaniseringskostnader pr daa	602	572	617	596	667

Tabell 16e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Resultatrekning

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	279 274	309 802	381 012	366 003	413 946
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	96 683	50 483	50 543	47 910	50 716
Familiens arbeidsforteneste	182 590	259 319	330 469	318 093	363 230
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	123 625	180 996	219 594	210 326	223 329
Lønsevne	252 405	335 019	411 325	409 349	460 599
Lønsevne pr. time	80,23	108,80	126,20	122,86	134,46
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	185 980	212 492	249 534	241 680	262 177
Skattejustert vederlag per årsverk	214 816	239 780	280 917	271 071	296 501
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	279 274	309 802	381 012	366 003	413 946
Driftsoverskot, skogbruk	902	2 767	- 1 340	- 2 527	24 408
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	27 021	32 943	15 652	37 852	33 558
Driftsoverskot, andre næringar	3 886	3 307	6 130	11 202	23 641
Løsinntekt	238 034	259 652	223 769	285 286	254 794
Pensjonar og sjukepengar	20 227	21 118	14 610	28 088	25 011
Gevinst/utbyte verdipapir	- 4 875	1 749	2 321	25 301	14 206
Familiens arbeid på nyanlegg	9 701	12 307		5 741	7 668
Renteinntekter	21 065	14 208	9 579	12 489	19 022
- Renteutgifter	51 032	48 334	30 518	35 319	42 592
- Kårutgifter	7 254	8 988	7 787	6 587	7 590
Nettoinntekt	536 949	600 529	613 427	727 529	766 073
Privatforbruk ekskl. skatt	374 743	388 777	416 730	495 873	459 215
Betalte skattar	117 349	147 318	134 766	179 091	176 034

Tabell 16f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskott	423 398	478 994	538 800	524 225	587 505
Andre krav	153 901	147 728	109 155	117 822	204 488
Omløpsmidlar, jordbruk	135 636	138 282	157 649	145 203	162 931
Omløpsmidlar, skogbruk		640	851	839	704
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	214	373	772	594	557
Omløpsmidlar, andre næringar	116 215	154 207	147 886	305 819	323 149
Omløpsmidlar i alt	829 362	920 225	955 114	1 094 502	1 279 334
Anleggsmidlar, jordbruk	1 584 089	1 572 480	1 532 807	1 473 746	1 601 814
Anleggsmidlar, skogbruk	71 495	115 164	132 137	103 655	98 520
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	65 891	58 219	12 706	37 215	92 487
Anleggsmidlar, andre næringar				39 920	31 854
Privat, hovudbygningar	356 702	367 961	364 105	332 193	332 808
Privat, anna	138 630	165 628	138 385	173 301	179 290
Anleggsmidlar i alt	2 216 808	2 279 453	2 180 139	2 160 030	2 336 773
Eigedeler i alt	3 046 170	3 199 678	3 135 253	3 254 532	3 616 107
Eigedeler i jordbruket	1 719 725	1 710 762	1 690 456	1 618 950	1 764 745
Kortsiktig gjeld	221 786	213 213	229 147	242 746	474 310
Langsiktig gjeld	818 419	858 908	749 120	756 622	744 440
Gjeld i alt	1 040 205	1 072 122	978 267	999 369	1 218 749
Endring i året, kroner	156 520	58 818	19 540	- 11 918	142 623
Eigenkapital	2 005 965	2 127 556	2 156 986	2 255 163	2 397 358
¹⁾ Kalkulasjonsrente	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 17a Mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 20 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Tal bruk	19	20	21	28	24
Alder på brukar	45	45	46	50	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	25,2	11,3	11,3	16,4	9,6
Grovfôr, daa	391,4	400,7	437,5	375,3	397,0
Anna areal, daa	0,7	0,5	0,3	0,9	0,3
Jordbruksareal, daa	417,2	412,4	449,0	392,6	406,9
- herav leigd areal, daa	139,9	142,9	214,0	143,4	152,5
Korn, FEm pr daa ¹⁾	311	91	115	252	166
Grovfôr, FEm pr daa	421	399	364	366	379
Jordbruksareal, FEm pr daa	413	390	357	360	374
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	28,7	31,2	32,3	30,8	33,6
Kumjolk, liter omsett	191 702	210 657	216 164	200 879	227 126
Mjølkekvote	206 114	219 689	230 573	218 296	252 625
Produsert mjolk pr årsku, kg	7 518	7 447	7 332	7 186	7 357
Storfekjøt, kg omsett	6 983	7 131	8 469	7 171	7 668
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 747	2 686	2 580	2 573	2 508
Ektefelle	298	398	417	621	585
Barn under 17 år	41	44	24	29	17
Sum familie	3 087	3 129	3 021	3 223	3 111
Leigd arbeid	959	925	1 035	1 029	1 114
Sum timar i jordbruket	4 046	4 054	4 056	4 252	4 224
Sum timar i skogbruket	26	26	12	20	33
Sum timar tilleggsnæring	148	140	102	99	141
Familiens arbeid på nyanlegg	120	155	220	56	56
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 035	1 063	1 031	945	1 053
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	1,82			2,03	
Havre, kr pr kg					
Kumjolk, kr pr l	3,96	4,00	4,34	4,45	4,81
Kukjøt, kr pr kg	32,70	34,79	35,65	35,88	40,39
Anna storfekjøt, kr pr kg	41,01	42,50	42,08	46,16	47,52

¹⁾ Inkl. nytta halmavling

Tabell 17b. Nettoinvesteringar

År	2008	2009	2010	2011	2012
Jord, grøfter og vassanlegg	3 235	53 521	2 907	2 701	13 364
Driftsbygningar	282 867	153 301	104 115	4 879	-26 498
Maskinar og reiskap	-2 786	42 165	74 888	15 299	82 480
Mjølkekvote (ku og geit)	50 750	25 472	14 455	18 412	28 676
Sum nettoinvesteringar	334 066	274 458	196 365	41 291	98 022

Tabell 17c Mjølkeproduksjon, over 20 årskyr
Produksjonsinntekter per bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Korn	12 635	-521		7 359	
Andre planteprodukt	41 878	28 889	20 935	26 732	16 905
Planteprodukt i alt	54 514	28 368	20 935	34 091	16 905
Storfe, mjølk	758 388	842 916	937 293	893 838	1 092 330
Storfe, livdyr	26 097	33 834	17 784	29 435	37 605
Kuslakt	136 927	131 302	144 323	132 303	171 596
Anna storfeslakt	172 261	193 960	212 904	202 134	210 877
Andre inntekter, husdyrhald	16 286	16 388	14 695	13 377	11 845
Husdyrprodukt i alt	1 109 959	1 218 399	1 326 999	1 271 087	1 524 254
Kulturlandskapstilskot	80 394	75 344	77 690	66 374	69 222
Arealtilskot, grovfôr	48 155	50 068	52 536	52 664	62 929
Arealtilskot, korn	6 461	3 211	2 764	3 886	2 460
Arealtilskot, annet	155	205	136	83	21
Produksjonstillegg, husdyr	101 436	108 779	122 207	118 861	133 339
Botnfrådrag	-4 632	-3 800	-3 762	-3 429	-3 271
Driftstillegg mjølk ku	66 058	69 645	82 216	93 000	111 000
Distriktstilskot storfe	100 003	112 968	128 058	115 749	129 833
Distriktstilskot sau	236	253	600	266	433
Grunntilskot sau	183	194	454	226	326
Beitetilskot	12 922	15 736	24 048	26 812	32 959
Regionale miljøtilskot	2 963	6 945	8 126	9 832	7 699
Refunderte avløysarutgifter	58 549	58 935	67 950	66 318	77 043
Andre tilskot	11 298	6 922	12 971	14 108	11 947
Tilskot i alt	484 181	505 405	575 992	564 751	635 940
Leigeinntekt, traktor og reiskap	25 196	54 616	46 248	27 299	28 858
Andre inntekter	2 152	10 827	1 006	4 045	9 243
Produksjonsinntekter i alt	1 676 001	1 817 614	1 971 181	1 901 273	2 215 200

Tabell 17d. Kostnader pr bruk

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kraftfôr	335 859	371 176	395 173	386 597	458 297
Anna førkostnader inkl. beiteleige	23 422	32 287	52 115	40 367	52 311
Såvarer	7 924	6 754	6 015	6 722	8 150
Handelsgjødsel og kalk	57 235	80 869	61 114	60 125	78 213
Plantevernmiddel	5 091	2 308	3 378	1 891	3 084
Konserveringsmiddel	10 436	12 175	10 745	14 009	15 904
Andre forbruksartiklar m.v.	92 995	97 801	106 180	103 650	117 360
Kjøp av dyr	56 776	66 155	65 036	46 453	41 873
Sum variable kostnader	589 738	669 525	699 756	659 814	775 194
Leigd arbeid	93 922	90 885	105 337	114 619	126 223
Drivstoff	35 770	35 734	49 520	44 371	49 472
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	12 794	11 773	11 808	17 217	17 702
Vedl.h. driftsbygningar	40 255	40 154	73 987	59 461	65 916
Vedl.h. traktor og maskinar	67 584	71 642	70 601	97 370	100 406
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 156	2 129	3 048	2 876	3 636
Avskr. driftsbygningar	106 578	115 043	124 744	106 269	116 835
Avskr. traktor og maskinar	59 820	64 774	74 944	76 493	85 436
Maskinleige	80 263	87 794	92 734	91 299	95 587
Leige av dyr og bygningar	10 632	5 100	4 123	1 146	567
Leige av kvote	1 898	5 276	14 432	10 584	9 715
Andre faste kostnader	134 399	134 594	160 879	154 411	154 304
Sum faste kostnader	646 070	664 900	786 159	776 117	825 799
Kostnader i alt	1 235 808	1 334 425	1 485 915	1 435 931	1 600 992
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,42	1,38	1,62	2,13	2,12
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,28	1,05	1,20	1,50	1,42
Netto mekaniseringskostnader pr daa	589	537	578	766	792

Tabell 17e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 20 årskyr
Resultatrekning

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	440 193	483 189	485 266	465 341	614 208
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	211 892	121 688	132 638	115 226	127 028
Familiens arbeidsforteneste	228 301	361 502	352 628	350 116	487 180
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	120 206	188 660	188 725	177 139	250 625
Lønsevne	322 223	452 387	457 965	464 735	613 402
Lønsevne pr. time	79,64	111,59	112,92	109,30	145,21
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	203 006	218 637	221 483	216 471	285 426
Skattejustert vederlag per årsverk	229 015	244 323	247 384	241 031	315 084
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	440 193	483 189	485 266	465 341	614 208
Driftsoverskot, skogbruk	8 243	4 544	16 334	9 584	21 752
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	36 066	28 458	59 482	35 919	52 337
Driftsoverskot, andre næringar	7 564	5 382	3 106	10 004	- 3 055
Løsinntekt	213 395	219 194	225 677	207 296	248 958
Pensjonar og sjukepengar	4 721	5 768	13 967	12 440	7 143
Gevinst/utbyte verdipapir	16 426	- 2 803	6 407	8 759	4 854
Familiens arbeid på nyanlegg	19 135	25 095	36 122	11 021	11 671
Renteinntekter	19 964	18 288	16 197	18 534	13 993
- Renteutgifter	129 824	129 075	145 289	114 485	123 558
- Kårutgifter	11 422	11 538	9 294	11 090	10 880
Nettoinntekt	624 462	646 500	707 975	653 324	837 422
Privatforbruk ekskl. skatt	369 489	386 017	361 446	438 560	431 657
Betalte skattar	189 103	180 700	173 276	149 298	199 617

Tabell 17f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantar og bankinnskot	464 728	487 899	660 684	617 775	848 319
Andre krav	230 707	290 444	285 628	269 563	258 551
Omløpsmidlar, jordbruk	254 619	264 365	254 313	263 166	285 033
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	332	720	204	489	3 000
Omløpsmidlar, andre næringar	529 817	458 268	459 694	389 191	447 448
Omløpsmidlar i alt	1 480 204	1 501 696	1 660 524	1 540 184	1 842 352
Anleggsmidlar, jordbruk	3 491 421	3 947 472	4 272 333	3 627 768	4 017 355
Anleggsmidlar, skogbruk	28 918	35 282	25 165	38 282	41 183
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	102 644	162 496	71 251	109 847	84 427
Anleggsmidlar, andre næringar			28 854	24 840	27 642
Privat, hovudbygningar	546 416	558 116	543 239	500 884	499 135
Privat, anna	155 467	131 955	140 262	185 473	180 907
Anleggsmidlar i alt	4 324 865	4 835 322	5 081 104	4 487 096	4 850 468
Eigedeler i alt	5 805 069	6 337 018	6 741 628	6 027 280	6 692 820
Eigedeler i jordbruket	3 746 040	4 211 838	4 526 646	3 890 934	4 302 388
Kortsiktig gjeld	437 599	539 541	654 799	559 566	599 120
Langsiktig gjeld	2 475 372	2 860 389	2 942 987	2 398 064	2 466 673
Gjeld i alt	2 912 971	3 399 929	3 597 786	2 957 631	3 065 793
Endring i året, kroner	309 986	374 392	115 433	38 269	- 32 721
Eigenkapital	2 892 099	2 937 089	3 143 841	3 069 649	3 627 027

¹⁾ Kalkulasjonsrente

6,0 %

3,0 %

3,0 %

3,0 %

3,0 %

Forklaring på faguttrykka i tabellsamlinga

Arbeid: Både leigd arbeid og arbeidet til familien vert registrert etter medgått arbeidstid. Born i familien over 17 år som har arbeidd i jordbruket, vert førde som leigd hjelp i rekneskapen. Arbeidet til familien på nyanlegg vert halde utanom produksjonen i jordbruket.

Areal: Jordbruksareal i dekar. Leigd jord er med i dette, men ikkje bortleigd. Overflatedyrka beite vert teke med som redusert areal. Utmarksbeite er ikkje med.

Avskrivning: Verdinedgang på grunn av slitasje og stigande alder. Det blir brukt lineære avskrivningar. (Like stor nominell verdinedgang kvart år).

Driftsoverskot: Produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid, samt for eventuelt ubetalt leid arbeid, og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital: Totale egedelar minus gjeld.

Eigenkapitalprosent: Viser kor stor del av egedelane som er finansierte med eigenkapital.

Egedelar: Også kalla aktiva. Egedelar i jordbruket er verdsette ut frå bokført verdi, med andre ord innkjøpspris med tillegg av nyanlegg og frådrag for avskrivningar og fråsal.

Familien: Definert som bruker og eventuell ektefelle, samboar eller partner og deira born under 17 år.

Gjeldsprosent: Gjelda til familien i prosent av totalkapitalen, og den syner kor stor del av egedelane som er finansiert med framand kapital.

Jordbruksfrådrag: Eit frådrag i allminneleg inntekt som vert gitt til skatteytar som har inntekt frå jordbruk og/eller hageverksemd.

Kostnader: Verdien av dei varene og tenestene som er lagt ned (brukt) i produksjonen.

Lønsevne: Arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid

Nettoinntekt: Driftsoverskot for alle yrkesgreiner, løsinntekter og trygd, med tillegg av renteinntekter og verdien av familien sitt arbeid på nyanlegg, minus rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering: Verdi knytt til kjøp av faste egedelar som traktor, maskiner og reiskap, driftsbygningar, jord og grøfter, minus avskrivningar, investeringstilskot og verdien av selde egedelar.

Nettoprodukt: Bruttoinntekt inkl. alle subsidier minus alle kostnader så nær som leigd arbeid, jordleige og renter. Nettoproduktet er derfor ein rest til arbeidsinntekt og forrenting

Produksjonsinntekter: Verdien av varer og tenester som er produsert i løpet av året.

Skattejustert vederlag: Vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk med tillegg av inntektsverknad av jordbruksfrådraget. Det er rekna 33 prosent marginalsatt.

Ubetalt leigd arbeid: I driftsrekneskapen vert tidlegare alt arbeid i jordbruket utført av nære slektningar utanom brukarfamilien verdsett etter jordbrukstariff. Differansen mellom kalkulerte lønskostnader og faktisk utbetalt løn, blei sett på som ei gåve til brukarfamilien og kalla gåvearbeid. Frå og med 2002 vart det ikkje lenger sett inn ein verdi på gratisarbeidet. Dette får effekt for nokre resultatmål, som driftsoverskot, familien si arbeidsforteneste og nettoinntekt. Vederlaget til alt arbeid og egenkapital og lønsevne blir ikkje påverka av denne endringa.

Vederlag til arbeid og egenkapital: Driftsoverskot og kostnader til leigd hjelp, minus jordbruket sin del av renter på gjeld og kår.

Årsverk: Eit årsverk i jordbruket er sett til 1 845 timar.

Tidligere utgitt i denne serien – 2013

- 2013–1 Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling. Anastasia Olsen, Torbjørn Haukås, 76 s.
- 2013–2 Økonomien i jordbruket i Agder-fylka og Rogaland. Trendar og økonomisk utvikling 2002–2011. Tabellsamling 2007–2011. Anastasia Olsen, Torbjørn Haukås, Heidi Knutsen, 80 s.
- 2013–3 Økonomien i jordbruket i Nord-Norge 2011. Øyvind Hansen, 71 s.
- 2013–4 Verdiskaping i jordbruket i Trøndelag. Siv Karin Paulsen Rye, Stefan Brunzell, Kristin Stokke Folstad, Heidi Knutsen, 84 s.
- 2013–5 Governing Innovation for Sustainable Development: Designing creative institutions. John Bryden, Stig S. Gezelius, Karen Refsgaard, 21 s.
- 2013–7 Kan gårdsbasert entreprenørskap bidra til reiselivsutvikling og et livskraftig lokalsamfunn i Balsfjord kommune? Bente Sørensen, 82 s
- 2013–8 Økonomien i landbruket i Trøndelag. Utviklingstrekk 2002-2011. Tabellsamling 2007-2011. Kjell Staven, Svein Olav Holien, Kristin Stokke Folstad, Siv Karin Paulsen Rye, Inger Sofie Murvold Knutsen, 76 s.
- 2013–9 Kystlynghei og utegangarsau. Tiltak for auka verdiskaping. Agnar Hegrenes, Arild Spissøy, Samson Øpstad, 46 s.
- 2013–10 Økonomien i birøkt – konvensjonell og økologisk drift. Heidi Knutsen, Anastasia Olsen, Irene Grønningsæter, 26 s.
- 2013–12 Situasjonen og utfordringer i norsk og trøndersk melkeproduksjon. Eystein Ystad, Knut Krokann, Ola Flaten, Erland Kjesbu, 80 s.
- 2013–13 Verdiskaping i landbruket og landbruksbasert virksomhet i Telemark. Beregninger basert på 2011-tall. Heidi Knutsen, Merethe Lerfald, Eva Øvren, Siv Karin Paulsen Rye, Per Kristian Alnes, 130 s.
- 2013–14 Verdiskaping i landbruket og landbruksbasert virksomhet i Buskerud. Beregninger basert på 2011-tall.. Heidi Knutsen, Merethe Lerfald, Eva Øvren, Siv Karin Paulsen, Per Kristian Alnes, 126 s.
- 2013–15 Evaluering av avgiftssystemet for plantevernmidler i Norge. Anne Strøm Prestvik, Jan Netland, Ivar Hovland, 69 s.
- 2013–16 Frakttilskudd kjøtt. Evaluering. Signe Kårstad og Ivar Pettersen, 74 s.
- 2013–17 Samfunnsøkonomisk prissetting av dyrket mark. Ivar Pettersen, Arnold H. Arnoldussen, Arne Grønlund, 11 s.

Tidligere utgitt i denne serien – 2014

- 2014–1   Kriteriebasert fordeling av fylkesvise BU-midler. Forslag til fordelingsmodell. Stine Evensen
Sørbye, Ivar Pettersen, 33 s.
- 2014–2   Økonomien i jordbruket i Nord-Norge 2012. Øyvind Hansen, 79 s.

.

ADRESSE HOVEDKONTOR

Postadresse:	Kontoradresse:	Telefon: 22 36 72 00
Postboks 8024 Dep	Storgata 2-4-6	Telefaks: 22 36 72 99
0030 OSLO		E-post: postmottak@nilf.no
		Internett: www.nilf.no

ADRESSE DISTRIKTSKONTORER

Bergen	Postadresse:	Postboks 7317, 5020 BERGEN
	Telefon:	22 36 72 40
	Telefaks:	22 36 72 99
	E-post:	postmottak-Bergen@nilf.no
Trondheim	Postadresse:	Postboks 4718 – Sluppen, 7468 TRONDHEIM
	Telefon:	73 19 94 10
	Telefaks:	73 19 94 11
	E-post:	postmottak-Trondheim@nilf.no
Bodø	Postadresse:	Statens hus, Moloveien 10, 8002 BODØ
	Telefon:	22 36 72 51
	E-post:	postmottak-Bodo@nilf.no

ISBN 978-82-7077-879-9
ISSN 0805-9691

